

RIEČKA

PROGRAM ROZVOJA OBCE

**PROGRAM ROZVOJA
obce Riečka**

Programovacie obdobie: 2021 – 2028

Obstarávateľ:

Obec Riečka

Hlavná 125, 974 01 Riečka

Dokument vznikol za podpory

Obce Riečka

Za množstvo užitočných a vzácnych informácií, aktívnu spoluprácu pri analýzach, hodnotení súčasného stavu ako aj pri programovaní budúcnosti obce do roku 2028

d'akujeme

p. starostovi a pracovníkom obecného úradu, aktívnym zástupcom inštitúcií, organizácií, podnikateľom, zástupcom občianskych iniciatív, spolkov, klubov, partnerom, a všetkým zúčastneným obyvateľom obce, ktorí prejavili záujem a spolupracovali na tomto dokumente.

Apríl 2021

OBSAH

ANALYTICKÁ ČASŤ	3
1. Úvod	3
1.1 Program rozvoja obce	3
1.2 Ciele a procesy programovania	4
1.3 Štruktúra dokumentu	9
1.4 Úvodná charakteristika riešeného územia	10
1.5 Širšie územné väzby	11
2. Analýza geografického a environmentálneho potenciálu	12
2.1 Prírodné pomery (v širších súvislostiach)	12
2.2 Životné prostredie	16
2.3 Súčasná krajinná štruktúra (v širších súvislostiach)	20
2. Analýza hospodárskych, sociálnych a kultúrnych zdrojov	22
2.4 Urbanistická štruktúra sídla (v širších súvislostiach)	22
2.5 Kultúrno-historický potenciál	23
2.6 Demografická situácia	24
2.7 Dopravná a technická infraštruktúra	27
2.8 Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť a bývanie	31
2.9 Hospodárska základňa	35
2.10 Rekreácia, voľný čas a cestovný ruch	36
2.11 Trh práce	39
2.12 Ľudský potenciál (spolky, združenia, kluby)	40
2.13 Územná a integrovaná spolupráca	41
2.14 Bezpečnosť a kriminalita	44
2.15 Územný a investičný rozvoj obce	45
2.16 Inteligentné riešenia	54
2.17 Realizovaný rozvoj	54
2.18 Finančná analýza	55
3. SWOT analýza	56
3.1 Vnútna SWOT analýza (obec)	56
4. Hodnotenie	57
4.1 Sociálna a ekonomická analýza problémov	57
STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ	110
1. Strategický cieľ a opatrenia (programovacie obdobie 2021 – 2028)	111
Špecifický cieľ 1:	112
Špecifický cieľ 2:	116
Špecifický cieľ 3:	130
2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu	133
2.1. Riadiaci orgán Programu rozvoja –PR	134
2.2. Hlavné zásady administratívy Programu rozvoja –PR	134
3. Finančné zabezpečenie - Riečka	135
4. Monitoring	136
4.1 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu	136
4.2 Monitorovací orgán Programu rozvoja obce	136
5. Časový harmonogram realizácie programu	136
5.1 Krátkodobé plánovanie do roku 2028	136
5.2. Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2021-2028 príloha č. 1	137
INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA	138
Prílohy k dokumentu	139
Použité materiály pre spracovanie programového dokumentu	139

ANALYTICKÁ ČASŤ

1. Úvod

1.1 Program rozvoja obce

Program rozvoja obce (ďalej len PR) je rozvojový dokument obce, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni **v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja** v znení jeho neskorších predpisov (č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z.).

Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza. Je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jeho vedenia a obyvateľov o jeho budúcnosti. Je komplexným dokumentom celkového pohľadu na rozvoj obce. Podrobne sa zaoberá sociálnymi a ekonomickými aspektami.

Obec Riečka ako obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj. Zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja, pravidelne ho monitoruje a zabezpečuje jeho súlad s programovým dokumentom vyššieho územného celku. Vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev a podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Vypracovanie Programu rozvoja obce Riečka zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva. PR ako jeden zo základných rozvojových dokumentov obce sa spracováva v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie a inými existujúcimi rozvojovými dokumentami v zmysle platnej legislatívy.

Dokument rozvoja PR pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti. V analytickej časti sa v dokumente spracováva kompletná analýza sledovaných údajov vrátane hodnotenia rozvoja všetkých oblastí života obce. V strategickej časti stanovuje priority v podobe strategických cieľov a navrhuje opatrenia k ich dosiahnutiu v stanovenom strednodobom časovom úseku. V programovej časti indikuje konkrétne projektové zámery, ktoré umiestňuje. Spracováva sa s vnútornými aj vonkajšími rozvojovými aktérmi, ktorí sa môžu rovnocenne zapojiť do programovacieho procesu a priamo počas tvorby dokumentu pomenovať problémy a predpoklady rozvoja tak, že výsledkom je spoločná dohoda a viacstranná spokojnosť.

Výsledkom programovania má byť kvalitný a uskutočniteľný dokument, ktorý má za sebou mobilizáciu vnútorných zdrojov, hmotných, finančných ale hlavne ľudských, ktoré sú nevyhnutnou súčasťou a podmienkou implementácie rozvojovej stratégie v programe rozvoja obce.

Vypracovaním Programu rozvoja obce Riečka sa dosiahne zavedenie priebežného procesu strategického plánovania v časových úsekoch života obce. Programovaním rozvoja rôznych oblastí života obce je predpoklad dosiahnutia zlepšenia zručností a schopností aktérov rozvoja pri realizovaní rozvojových aktivít obce vrátane zvýšenia jeho konkurencieschopnosti pri uchádzaní sa o podporu zo štrukturálnych fondov EÚ a podpory z domácich a zahraničných zdrojov.

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení jeho neskorších predpisov, výber zo znenia cit. :

§ 5 Základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja

Podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva podľa

- a) Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „národná stratégia“),
- b) programu rozvoja vyššieho územného celku (ďalej len „program rozvoja vyššieho územného celku“),
- c) programu rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja obce“),

§8 Program rozvoja obce

- (1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.
- (2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.
- (3) Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z
 - a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
 - b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
 - c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
 - d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a
 - e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce,
- (4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby rozvoja obce.
- (5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.
- (6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

§4 Zdroje financovania regionálneho rozvoja

- (1) Regionálny rozvoj sa financuje
 - a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo investícií“) a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
 - b) zo štátnych účelových fondov,
 - c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
 - d) z rozpočtov obcí,
 - e) z prostriedkov fyzických osôb,
 - f) z prostriedkov právnických osôb,
 - g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
 - h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
 - i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.
- (2) Doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

1.2 Ciele a procesy programovania

Cieľom programovania na úrovni miest a obcí je vytvorenie podmienok ako:

- a) odstraňovať alebo zmierňovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja obce/obce v regióne a zabezpečiť trvalo udržateľný regionálny rozvoj,
- b) zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť miest, obcí a regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- c) zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov miest a obcí v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na

- a) komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,

- b) rozvoj vedy, výskumu a vývoja prispievajúci k celkovému rozvoju regiónu so zreteľom na podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu,
- c) rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne,
- d) rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- e) rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,
- f) predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmierňovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít,
- g) realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu,
- h) zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu,
- i) zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb,
- j) rozvoj cestovného ruchu,
- k) medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu,
- l) zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel,
- m) rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku,
- n) realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu,
- o) ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie,
- p) rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne,
- q) udržateľný rozvoj aglomerácií, obnovu, regeneráciu a rozvoj miest a obcí podľa záväznej časti príslušnej územnoplánovacej dokumentácie,
- r) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania,
- s) budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva,
- t) rozvoj multikultúrnej spoločnosti v regióne vrátane multikultúrneho dialógu, spolupráce a tolerance v regiónoch a sídlach,
- u) rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky,
- v) ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia,
- w) ďalšie aktivity, ak to ustanoví osobitný zákon alebo medzinárodná zmluva.

Programovanie prebiehalo v štruktúre podľa zdrojov pre rozvoj. Zdroje boli identifikované:

ZDROJE

Ekonomické – hospodárska základňa, priemysel, stavebníctvo, služby ako ekonomické oblasti, podnikanie, hospodárenie, cestovný ruch, financie, ,

Ľudské a spoločenské – ľudia, spolky, združenia, vzdelávanie, sociálna oblasť, spolupráca, komunikácia, pracovné príležitosti a zamestnanosť, kultúra, šport, tradície, zručnosti, spoločenský život

Materiálne a fyzické – technická a dopravná infraštruktúra, odpadové hospodárstvo, technický stav verejných budov, sociálna infraštruktúra, fyzická infraštruktúra (chodníky, siete, parky, pamiatky apod.), architektúra, územný rozvoj, stavebný poriadok a územné plánovanie

Prírodné – poloha územia, ochrana prírody a krajiny, trvalo udržateľné prírodné zdroje, ich využívanie, ťažba, environmentálne dopady na životné prostredie- zložky –voda, pôda, ovzdušie, odpady

Prierezové zdroje - inovácie a modernizácie, informačné technológie, originalita riešení, high tech, know how, SMART riešenia

Pre tvorbu PR je štandardne vytvorených 10 oblastí skúmania a hodnotenia:

OBLASTI

1. Administratíva a správa, rozvoj obce
2. Sociálna sféra a zdravotníctvo
3. Občianska sféra, mimovládny sektor
4. Životné prostredie a zeleň
5. Bývanie a rekreácia
6. Školstvo
7. Kultúra a šport

8. Technická infraštruktúra
9. Hospodárenie a podnikanie
10. Kriminalita a bezpečnosť

Programovanie prebehlo v dvoch rovinách, výsledkom čoho je spoločná dohoda na smerovaní rozvoja obce.

1. **Zvnútra** – Prieskum verejnej mienky (dotazníky)
Programovanie v spolupráci so zástupcami verejnosti, partnerských, záujmových skupín)
2. **Zvonku** – Audit zdrojov (prírodné, fyzické, duchovné, ľudské, a iné)
- Pohľad a hodnotenie odborníka z hľadiska existujúcich a potenciálnych zdrojov
3. **Dohoda** - Výsledkom programovacieho procesu je dohoda záujmových strán na spoločnej vízii a stratégii rozvoja.

Prieskum verejnej mienky

Na základe dotazníkového prieskumu, zverejneného na webovej stránke obce v texte „**Obec Riečka pripravuje Program rozvoja obce pre obdobie 2021 - 2028.**

„Vážení spoluobčania a priatelia obce Riečka,

vyjadrime spoločne svoj názor a pomôžme naprogramovať rozvoj nášho obce tak, aby sme do roku 2028 správne nasmerovali naše ekonomické, ľudské aj iné zdroje do toho, čo máme „silné“ a jedinečné a do toho, čo nás trápi, čo treba riešiť pre spokojnosť nás všetkých a pre lepšie podmienky pre prácu, oddych a život v našom meste. **Prvým krokom je vyplnenie dotazníka** pre účel prieskumu našich názorov a potrieb pri riešení Programu rozvoja obce Riečka 2021-2028. Priložený dotazník slúži k prieskumu verejnej mienky, názorom verejnosti a jej postojom k problémom obce. Obec zaujímajú naše návrhy ako tieto problémy riešiť a na čo sa prednostne zamerať. **Venujme, prosím, niekoľko minút svojho času na vyplnenie dotazníka.** Ďakujeme za vyplnenie dotazníka. Váš názor pomôže pri tvorbe stratégie rozvoja nášho obce. Vyplnený dotazník Vás prosíme vyplniť a odoslať v zmysle pokynov v dotazníku.“

Na web stránke obce dostala široká verejnosť príležitosť zúčastniť sa procesu programovania prostredníctvom elektronického dotazníka po dobu 50 dní a prostredníctvom tlačenej dotazníka, ktorý bol distribuovaný do každej domácnosti. Vyplnené tlačenej dotazníky boli priebežne doručované na obecný úrad. Výsledky dotazníkového prieskumu tvorili podklad pre hodnotenie situácie v rôznych oblastiach života obyvateľov a východiská pre tvorbu novej stratégie rozvoja obce na najbližších 7 rokov. Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane užívateľov územia obce, ktorí boli obcou vyzvaní zúčastniť sa procesu programovania. Účasť bola dobrovoľná a proces transparentný do takej miery, akú dovoľovala výnimočná situácia počas pandémie koronakrízy. Občania a všetky záujmové skupiny mali možnosť zapojiť sa do procesu v priebehu mesiacov marec a apríl 2021. Pracovné stretnutia s poslancami obecného zastupiteľstva, vedením obce a pracovníkmi obecného úradu, kde sa hodnotila situácia v obci a prehodnocovala sa stratégia rozvoja obce, sa uskutočňovali priebežne podľa potreby.

Dotazníkový prieskum sa realizoval 50 dní. Prostredníctvom elektronického zberu informácií sme získali 5 dotazníkov, z celkového počtu návštev je to 9,4%, čo možno považovať za slabý prieskum. Fyzicky bolo doručených 45 vyplnených dotazníkov, čo predstavuje 8% z celkového počtu obyvateľov vo veku 15+ rokov. Odpovede z tlačenej dotazníkov boli následne preklopené do digitálneho spracovania. Dotazníkom boli získané cenné informácie o potrebách, problémoch ale aj názoroch na rozvoj obce v budúcom období.

Tabuľka č. 1: **Dotazníkový prieskum**

	Počet návštev elektroníc. dotazníka	Počet zobrazení elektroníc. dotazníka	Počet odoslání elektroníc. dotazníka	Počet nedokončených elektroníc. dotazníkov	Počet vyplnených tlačenej dotazníkov
Počet respondentov	53	48	5	0	45
Percentuálne zastúpenie	100%	90,6%	9,4%	0	8% (562 obyvateľov vo veku 15+)

Zdroj: OcÚ Riečka, 2021

Celkový čas spracovania dotazníka bol od 10 – 30 minút. Väčšinou vzorku respondentov predstavovala **žena - obyvateľka vo veku nad 60 rokov, zamestnaná so stredným vzdelaním z časti „Stred obce“.**

V rámci stanovenia prioritných oblastí zoradených podľa dôležitosti bolo stanovené poradie:

1	poškodzovanie ŽP, skládky odpadu
2	nevyhovujúca dopravná situácia
3	chýbajúce parkovacie plochy, parkovanie automobilov na cestách a chodníkoch
4	chýba verejný centrálny priestor v obci a verejné (zelené) priestory v iných častiach
5	nízka frekvencia spojov prímestskej dopravy
6	chýbajúca športová vybavenosť
7	nezáujem občanov o veci verejné
8	málo možností na trávenie voľného času
9	zanikajúce tradície, remeslá a folklór
10	zlý stav niektorých verejných budov
11	ostatné (uvedť) *
12	nedostatočná kapacita materskej školy
13	kriminalita, vandalizmus

- * slabé využitie športového areálu v L'aukovej
- * znečistenie ovzdušia počas zimnej vykurovacej sezóny
- * chýbajú chodníky
- * skládka na cintoríne, zver poškodzuje cintorín
- * chýba dozor na multifunkčnom ihrisku
- * nedodržiavanie rýchlosti
- * túlavé psy

Činnosť vedenia obce a samosprávy ohodnotilo 91% respondentov za uspokojivú až veľmi dobrú. Za najväčšie problémové oblasti života a rozvoja obce považujú obyvatelia poškodzovanie životného prostredia, zlú dopravnú situáciu v obci (vysoká rýchlosť premávky, chýbajúce chodníky, chýbajúce osvetlenie...). Taktiež chýba v obci centrálny priestor na kultúrne podujatia.

42% respondentov považuje vybavenie v obci zariadeniami a službami za dostatočné. 33% respondentov nie je spokojných s vybavením obce. Chýba napríklad posilňovňa v exteriéri, cukráreň, denný stacionár... Úroveň existujúcich služieb považujú respondenti za priemernú.

Za najlepšie projekt za posledných 6 rokov, ktorý pozitívne prispel k zvýšeniu kvality života v obci, považujú vybudovanie multifunkčného ihriska, pravidelné organizovanie podujatí ako „Pečenie kysnutých koláčov“, oprava miestnych komunikácií.

Najdôležitejšie oblasti, do ktorých by mala obec v najbližšom období investovať sú: verejná kanalizácia, znižovanie emisií hlavne v zimnom období, oprava ciest, vybudovanie chodníkov, spomaľovače, úprava verejných priestorov na oddych a kultúru, podpora obecného futbalového klubu, ochrana životného prostredia.

62% respondentov považuje obec za bezpečnú a čistú. Necelých 98% respondentov triedi odpady. 58% respondentov využíva na prepravu osobných automobilovú dopravu a 31% verejnú dopravu.

Najčastejšie návrhy ako zlepšiť život v obci obyvatelia uvádzali vybudovanie kanalizácie, ČOV, viac zelene, oddychové zóny, zveľaďovanie dvorov...

Forma ankety a dotazníka bola pozitívne hodnotená ako vhodná forma komunikácie vedenia obce s obyvateľmi.

Celkovo možno hodnotiť prieskum verejnej mienky ako dostatočný. Boli poskytnuté bohaté podnety, návrhy a riešenia problémov obce.

Audit zdrojov

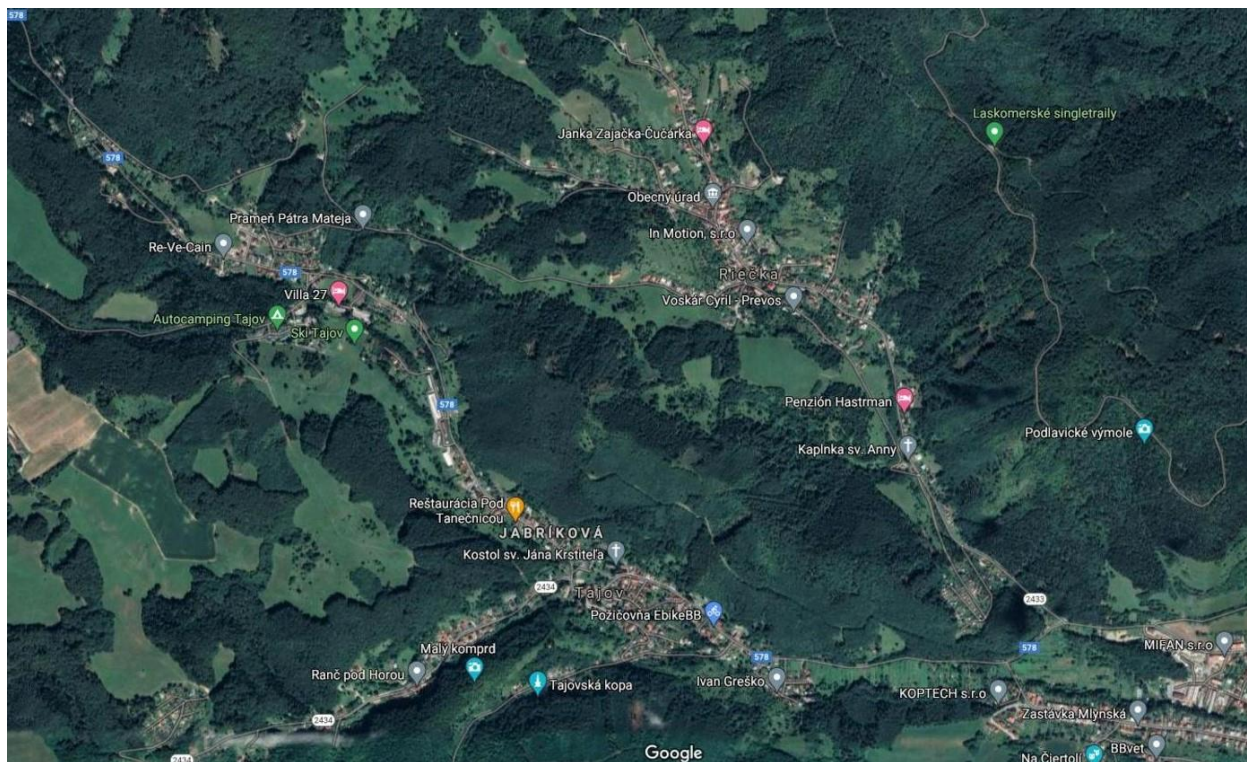
Audit zdrojov analyzuje východiskový stav podľa jednotlivých kapitol. Analýzou existujúcich zdrojov z pohľadu štatisticky sledovaných ukazovateľov ŠÚ SR a hodnôt, hodnotení z úrovne miestnych znalcov, obecných evidencií, miestnych štatistík a národných, regionálnych a miestnych inštitúcií sa sleduje zistenie potenciálu a problémov obce ako východiska pre stanovenie správnej stratégie rozvoja. Výsledkom hodnotenia je SWOT analýza s identifikáciou silných a slabých stránok, príležitostí a rizík rozvoja obce a problémová analýza príčin a dôsledkov ako východiska pre postavenie novej stratégie rozvoja obce.

Programovanie a východiská pre stratégiu

Oznámenie o programovaní rozvoja obce bolo zverejnené v miestnej tlači a na web stránke obce. Verejnosť sa zapojila do programovania účasťou na dotazníkovom prieskume. Dotazníkový prieskum bol zároveň aj prieskumom verejnej mienky, kde mali obyvatelia príležitosť pomenovať problémy a navrhnúť riešenia a smerovanie rozvoja obce do roku 2028.

Z dôvodu vyhlásenia núdzového stavu kvôli existencii pandémie v dôsledku korona krízy na celom Slovensku ako aj zákazu vychádzania a stretávania sa verejnosti za akýmkoľvek účelom, nebolo možné zabezpečiť širšiu účasť záujmových skupín na programovaní cestou otvorenej komunikácie tak, ako to bolo v minulosti. Akčná plánovacia skupina bola zúžená na účastníkov programovania z úrovne verejnej správy a verejnosti, ktorá prejavila záujem v zmysle zverejneného oznámenia na web stránke obce. Z dôvodu vyhlásenia núdzového stavu a kvôli existencii pandémie COVID-19 nebolo umožnené sa stretnúť a spoločne diskutovať. Touto cestou boli oslovení partneri pôsobiaci na území obce Riečka, aby sa zapojili do vyplnenia dotazníka zverejneného na web stránke obce alebo svoje podnety doručovali priamo na uvedené kontakty elektronicky alebo telefonicky.

Táto pracovala podobným spôsobom širšieho rozsahu vnímania obce ako celku ako jedného spoločného „hospodára“ bez hierarchizácie cieľov a oblastí rozvoja. Najdôležitejšou úlohou bola vzájomná dohoda priorít oblastí rozvoja tak, aby sa sledoval jeden spoločný cieľ. Bolo stanovené programovacie obdobie a bola zadefinovaná štruktúra dokumentu. Výsledkom práce boli priority rozvoja obce podľa rozvoja oblastí ako napr.: základná vybavenosť obce, infraštruktúra, ľudia, cestovný ruch, priemysel, malé a stredné podnikanie, technická vybavenosť, sociálna starostlivosť, životné prostredie a iné.

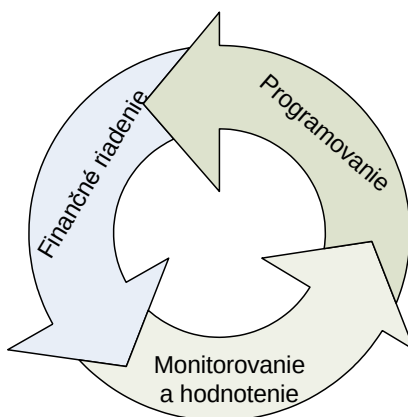
Google maps

1.3 Štruktúra dokumentu

Analytická časť		Popis a hodnotenie		
		SWOT analýza		
		Smery rozvoja		
		Ciele a priority		Strategická časť
		Stratégia rozvoja		
		Programovanie		
		Finančné zabezpečenie		
Implementácia		Riadenie programu		
		Monitoring		
		Organizačné zabezpečenie		

Strategické plánovanie podpory regionálneho rozvoja pozostáva z týchto troch hlavných procesov:

- programovanie
- finančné zabezpečenie
- monitorovanie a hodnotenie

1.4 Úvodná charakteristika riešeného územia

Región:	okres Banskobystrický
Nadmorská výška:	478 m.n.m.
Rozloha:	6,82 km ² (682 ha)
Počet obyvateľov:	838 k 31.12.2020
Hustota obyvateľstva:	122,87 obyvateľov/ km ² (k 31.12.2020)
Prvá písomná zmienka:	1455
Štatistická územná jednotka:	PSČ: 974 01 (pošta Riečka)
Telefónna predvoľba:	048
Adresa obecného úradu:	Obecný úrad, Riečka, Hlavná 125, 974 01 Riečka

Chotár obce sa nachádza geograficky na styku Veľkej Fatry, Starohorských vrchov a okrajove doň zasahujú aj vulkanity Kremnických vrchov. Riečka sa nachádza 6 km severozápadne od Banskej Bystrice. Patrí do okresu Banská Bystrica. Kataster obce tvorí 682 hektárov. Najvyšším bodom v okolí je na Vrchách" (915m). Na juhozápadnej strane smerom na Tajov sú kopce nižšie a dosahujú výšky okolo 650 m. Z hľadiska rastlinného a živočíšneho bohatstva najrozšírenejšou lesnou drevinou v Riečke je buk lesný. Najvýznamnejšími druhmi zveri je hlavne vysoká zver, čierna zver, medvede. Riečka spadá do povodia rieky Hron. Hlavným tokom v území je potok Riečanka. Riečnu sieť tvoria prítoky potoka Riečanka a ľavostranné prítoky Kordického potoka.

Obec je členom mikroregiónu Kremnické vrchy – východ, ktoré zahŕňa katastrálne územie obcí Králiky, Kordíky, Tajov, Riečka. Celková rozloha mikroregiónu je 2773 ha.

Základná charakteristika obce Riečka

Tabuľka č. 2 a 3

Obec	id. číslo	okres
Riečka	313785	Banskobystrický

Zdroj: OcÚ Riečka, 2021

Obec	kód ZUJ	rozloha katastra v km ²	počet obyvateľov v r. 2020	hustota obyvateľstva v katastri: obyv./ km ²	výročie prvej písomnej zmienky o obci v r. 2021
Riečka	508969	6,82	838	122,87	566

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

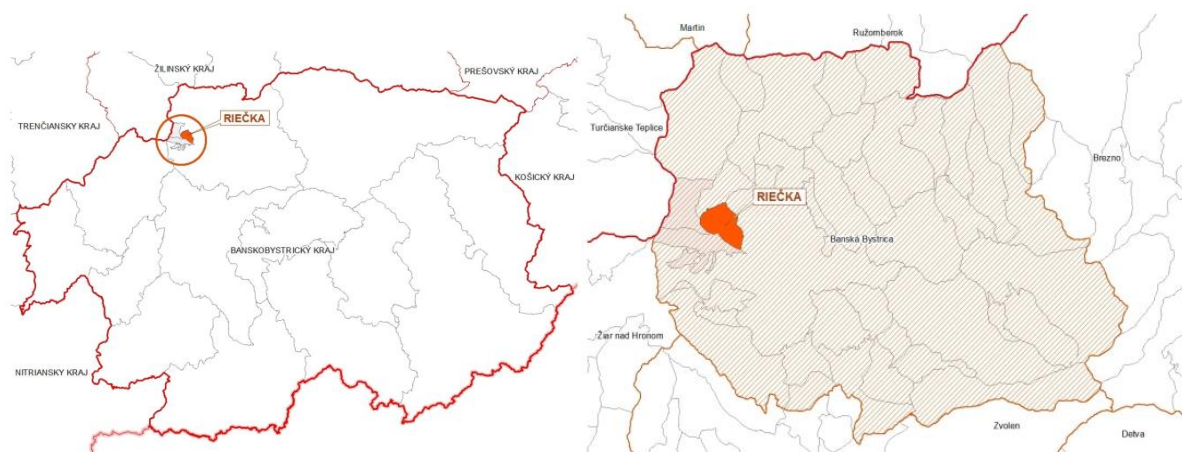
1.5 Širšie územné väzby

Obec Riečka sa nachádza na strednom Slovensku, v bode definovanom matematicko-geografickými súradnicami: 48°45' s.z.š. a 19° 4'29 v.z.d. Leží na východných svahoch Kremnických vrchov. Susednými obcami sú Kordíky a Tajov. Z územného hľadiska chotár obce **Riečka** patrí do regiónu Pohronia. Nachádza sa v tesnej blízkosti krajského mesta Banská Bystrica (cca 6 km). Prípojnú dopravnú sieť na nadradenú sieť predstavuje cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59). V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač).

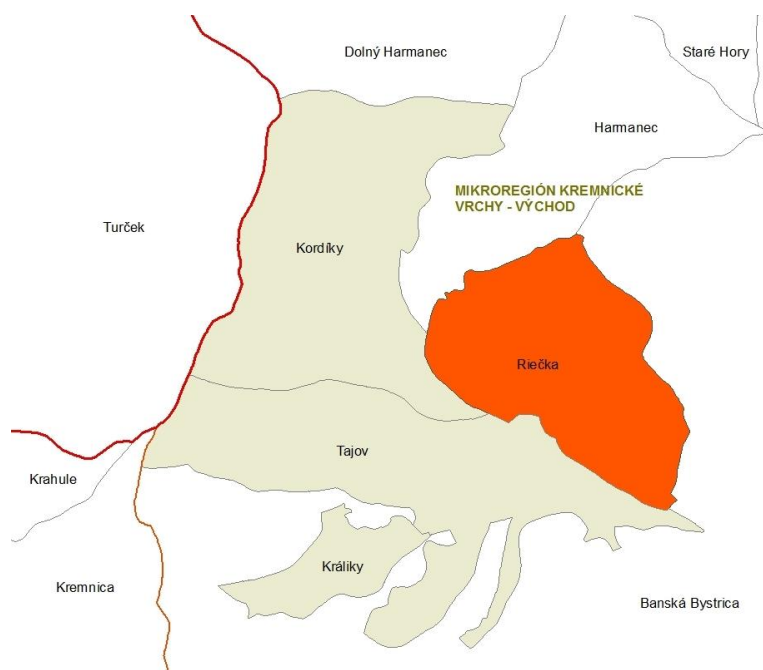
Obec Riečka je súčasťou Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ, ktorý leží v okrese Banská Bystrica. Na západnej strane mikroregión susedí s okresmi Turčianske Teplice a Žiar nad Hronom. Časť územia MR leží v navrhovanej CHKO Kremnické vrchy. Územie patrí do dvoch geomorfologických celkov: západná časť spadá do Kremnických vrchov, ktoré sú súčasťou Slovenského stredohoria. Východná časť leží v Starohorských vrchoch, ktoré patria do Tatransko-fatranskej oblasti. Mikroregión Kremnické vrchy – východ je záujmové združenie obcí Riečka, Kordíky, Králiky a Tajov.

Združenie je neziskovou organizáciou, ktorá svoje prostriedky používa na rozvoj obcí mikroregiónu. **Rozvoj mikroregiónu je podmienený priestorovo aj funkčne vyváženým rozvojom všetkých obcí nachádzajúcich sa v tomto priestore vrátane obce Riečka.**

Riečka v rámci kraja a BB okresu

Mikroregión Kremnické vrchy - východ a obec Riečka

2. Analýza geografického a environmentálneho potenciálu

2.1 Prírodné pomery (v širších súvislostiach)

Obec **Riečka** leží na východných svahoch Kremnických vrchov.

Územie obce patrí do dvoch geomorfologických celkov, Kremnických vrchov a Starohorských vrchov. Majoritnú časť územia pokrývajú lúky a pasienky spolu s lesnými spoločenstvami.

2.1.1 Geologické pomery

Riešené územie má pestrú geologickú stavbu. Možno ho rozdeliť na 2 časti – východnú a západnú. Západná časť je tvorená pyroklastikami andezitov spolu s pyroxenickými andezitmi II. fázy. Vo východnej časti sa vyskytujú dolomity spolu s kremencami a pestrými bridlicami v tatridách a veporskom pásme. Stredom územia sa tiahne pás bazálnych zlepcov, numulitových vápencov a pieskovcov vo vnútrokarpatskom paleogéne. Kvartér je tvorený nesúvislými, plytkými stráňovými sedimentami. V strednej časti sú plošinové a stráňové sedimenty polygénneho pôvodu.

2.1.2 Geomorfologické pomery

Nadmorské výšky mikroregiónu sa pohybujú od 415 m (údolie Tajovského potoka) po 1282,6m (vrch Vyhnátová). Územie patrí do dvoch geomorfologických celkov: Západná časť spadá do Kremnických vrchov, ktoré sú súčasťou Slovenského stredohoria. Východná časť leží v Starohorských vrchoch, ktoré patria do Tatransko-fatranskej oblasti.

Tabuľka č. 4

Obec	Najnižšia nadmorská výška	Najvyššia nadmorská výška
Riečka	478 m.n.m.	915 m.n.m.

2.1.3 Klimatické pomery

Celé územie spadá do horskej klimateckej oblasti studenej, chladnej a mierne teplej v závislosti od nadmorskej výšky. Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje od 4,1°C do 8°C, priemerné ročné zrážky sú od 1400 mm (vrcholy kopcov) do 650 mm (údolie Tajovského potoka). V údoliach je do roka okolo 84 dní so snehovou pokrývkou a celé územie patrí k málo veterným. Kataster obce Riečka patrí prevažne do mierne teplej oblasti a podľa priebehu jednotlivých klimatických prvkov má obec ráz horskej klímy.

2.1.4 Hydrologické pomery

Všetky vody územia obce Riečka sú prostredníctvom povrchových tokov odvádzané do Tajovského potoka a nakoniec do Hrona. Vysoký ročný úhrn zrážok podmieňuje aj pomerne vysoký špecifický odtok, ktorý v povodí Tajovského potoka činí 16,8 l.s-1.km-2. Jednotlivé toky sú napájané prameňmi obyčajných podzemných vôd flyšových hornín, vápencových a dolomitických hornín a podzemných vôd mladých sopečných hornín.

2.1.5 Pôdne pomery

Väčšiu časť územia pokrývajú kambizeme nenasýtené, ktoré možno charakterizovať ako pôdy stredne skeletnaté, s dobrou, až priemernou zásobou živín. Lokálne sa vyskytujú rankre a kambizeme nasýtené. Miestami najmä v západnej časti – k. ú. Riečka sa nachádzajú rendziny, litosoly a rendziny sutinové. Z pôdnych typov sa v západnej časti vyskytujú piesočnato-hlinité pôdy, vo východnej časti prevládajú pôdy hlinité stredne skeletnaté. V južnej časti k. ú. Králiky a Tajov sú pôdy bez skeletu.

2.1.6 Rastlinstvo a živočíšstvo

Prevažnú časť územia tvoria kvetnaté bukové a jedľové lesy. V západnej časti sa vyskytovali javorové horské lesy. V k. ú. Riečka sa ostrokovite nachádzali vápnomilné a kyslomilné bukové lesy, viažuce sa na špecifický substrát. Súčasný lesný porast zhruba zodpovedajú svojím druhovým zložením pôvodnej vegetácii. Na územia s miernejším sklonom sa dnes nachádzajú lúky a pasienky, ktoré sčasti postupne sukcesne zarastajú. Výskyt živočíchov je viazaný na jednotlivé rastlinné spoločenstvá. Možno povedať, že na väčšine územia je zastúpené živočíšstvo listnatých lesov. Vo vyšších polohách je zmiešaný porast, v ktorom je dominantný smrek. Najčastejšími bylinnými druhmi sú prvosienka jarná, malina, jahoda lesná, šafrán karpatský, čučoriedka, brusnica, zvonček broskyňolistý a horec luskáčovitý. Z chránených druhov sa tu vyskytuje črievičník papučka, cyklámen fatranský, horec bodkovaný a ľalia

zlatohlavá. Z fauny sa tu vyskytuje medveď hnedý, rys ostrovid, jeleň, jazvec, jastrab, havran, sojka, orol skalný, hlucháň a tetov. Výskyt živočíchov je viazaný na jednotlivé rastlinné spoločenstvá.

2.1.7 Chránené územia

Chránené územia – územná ochrana

Pre územnú ochranu stanovuje zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny 5 stupňov ochrany, ďalej ustanovuje 7 kategórií chránených území.

Národná sústava chránených území

Z hľadiska ochrany prírody sa priamo na území obce Riečka nenachádza žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územie. V riešenom území mikroregiónu Kremnické vrchy – východ sa nachádzajú dve maloplošné chránené územia - prírodná pamiatka (PP): Králická tiesňava a prírodná pamiatka (PP) Tajovská kopa. Podľa Zákona NR SR č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny platí na území PP najvyšší, V. stupeň ochrany prírody, kedy dochádza k zákazu určitých činností. Ďalej sa na území mikroregiónu nachádza Prírodná rezervácia Svrčiník.

Tabuľka č. 6: Zoznam chránených území v uvedených kategóriách v obci a okolí

Názov CHÚ	Kategória	Rozloha (ha)	Rok vyhlásenia	Stupeň ochrany prírody	Dôvod ochrany
Zasahujúce do katastra obce					
Tajovská Kopa	PP	0,27	1991	V.	PP je zriadená na ochranu významnej geologickej lokality. Je to penovcové jednokaskádové svahové ložisko s vysokou a krátkou kaskádou so zvislým čelom (svah.suk), dôležité z hľadiska vedecko-výskumného, náučného a kultúrneho.
V okolí obce					
Králická Tiesňava	PP	20,89	1993	V.	Ochrana tiesňavy Farebného potoka so 7 m vysokým vodopádom v krasových dolomitoch s výskytom viacerých druhov chránených rastlín a živočíchov
Prírodná rezervácia Svrčiník	PR	219,84	2001	IV.	Ochrana zachov. komplexu klimax.les. spoločenstiev Kremn. vrchov vo 4.až 7.veg.stupni s prir. drev. zložením a typickou prírodz. štruktúrou, miestami až prales. charakteru, na kt. sú viazané mnohé chránené a ohroz. druhy fauny mont. stupňa Z. Karpát.

Zdroj: www.sopsr.sk, 2021

NP – Národný park
CHKO – Chránená krajinná oblasť
NPR – Národná prírodná rezervácia
PR – prírodná rezervácia
PP – Prírodná pamiatka
CHA – Chránený areál

Súvislá európska sústava chránených území NATURA 2000

V zákone NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny došlo k implementácii Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov a Smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

1. OSOBITNE CHRÁNENÉ ÚZEMIA – v národnej legislatíve:

CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA

Podľa Národného zoznamu chránených vtáčích území, ktorý bol schválený vládou SR (9.7.2003) a spolu s národným zoznamom navrhovaných ÚEV bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu na posúdenie, sa na území Mikroregiónu Kremnické vrchy - východ nachádza jedno chránené vtáčie územie v katastri obce Kordíky. Správcom územia je NP Veľká Fatra, NAPANT a CHKO Poľana.

Tabuľka č. 5: Chránené vtáčie územia na území mikroregiónu

Názov chráneného vtáčieho územia	ID	Výmera v ha
Veľká Fatra	033	47 445,01

Zdroj: www.sopsr.sk 2021

2. OSOBITNÉ ÚZEMIA OCHRANY- v národnej legislatíve:

ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Národný zoznam území európskeho významu bol schválený vládou SR (17.3.2004) a spolu s národným zoznamom navrhovaných CHVÚ bol 27.4.2004 zaslaný Európskej Komisii do Bruselu. Následne vydalo MŽP SR 14.7.2004 Výnos č. 3/2004-5.1, ktorým sa zoznam navrhovaných ÚEV vydal s účinnosťou od 1.8.2004 (č.450/2004 Z. z.). Týmto sa považujú podľa zákona NR SR č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny navrhované územia európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným MŽP SR za chránené so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname.

V území obce sa nachádzajú dve územia európskeho významu a v rámci Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ zasahuje do katastra obce Kordíky jedno územie európskeho významu.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany v katastri obce Riečka:

- Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží (dôležité stanovišťa Orchideaceae)
- Nížinné a podhorské kosné lúky
- Dealpínske travinnobylinné porasty

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

- Campanula serrata

Tabuľka č. 6: Územia európskeho významu na území mikroregiónu

Dedkovo , Ident. kód: SKUEV0855, Riečka	
Výmera	15,504 ha
Stupeň ochrany	
Riečanské lúky , Ident. kód: SKUEV0861, Riečka	
Výmera	17,168 ha
Stupeň ochrany	
Svrčinník , Ident. kód: SKUEV0241, Dolný Harmanec, Kordíky, Čremošné, Horná Štubňa, Horný Turček	
Výmera	219,84 ha
Stupeň ochrany	5

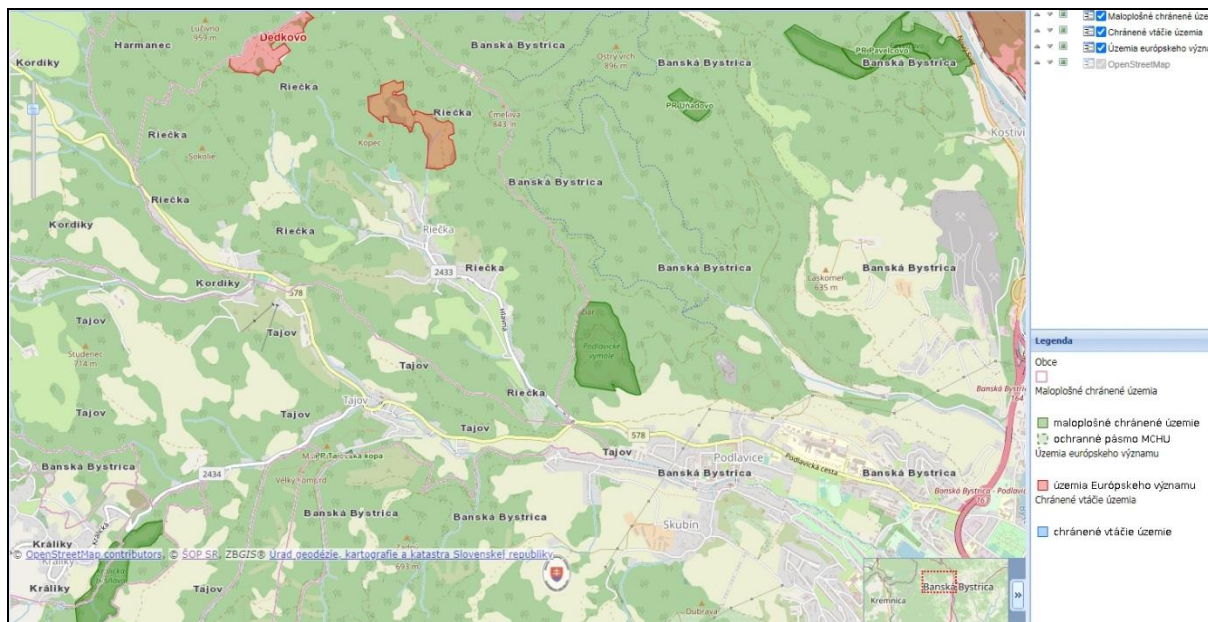
Zdroj: enviroportal.sk 2021

Druhá ochrana

Tabuľka č. 7: Chránené druhy rastlín v obci

Názov	Sloven. meno taxónu	Vedecké meno taxónu	Počet stromov	Obvod (cm)	Výška (m)	Vek	Priemer koruny (m)	Dôvod ochrany
Tis v Tajove	tis obyčajný	Taxus baccata L.	1	196	11	120	11	význam kultúrny, vedecký, krajínový, estetický

zdroj: Chránené územia SR, 2021

Campanula serrata

Tis obyčajný

Orchideaceae

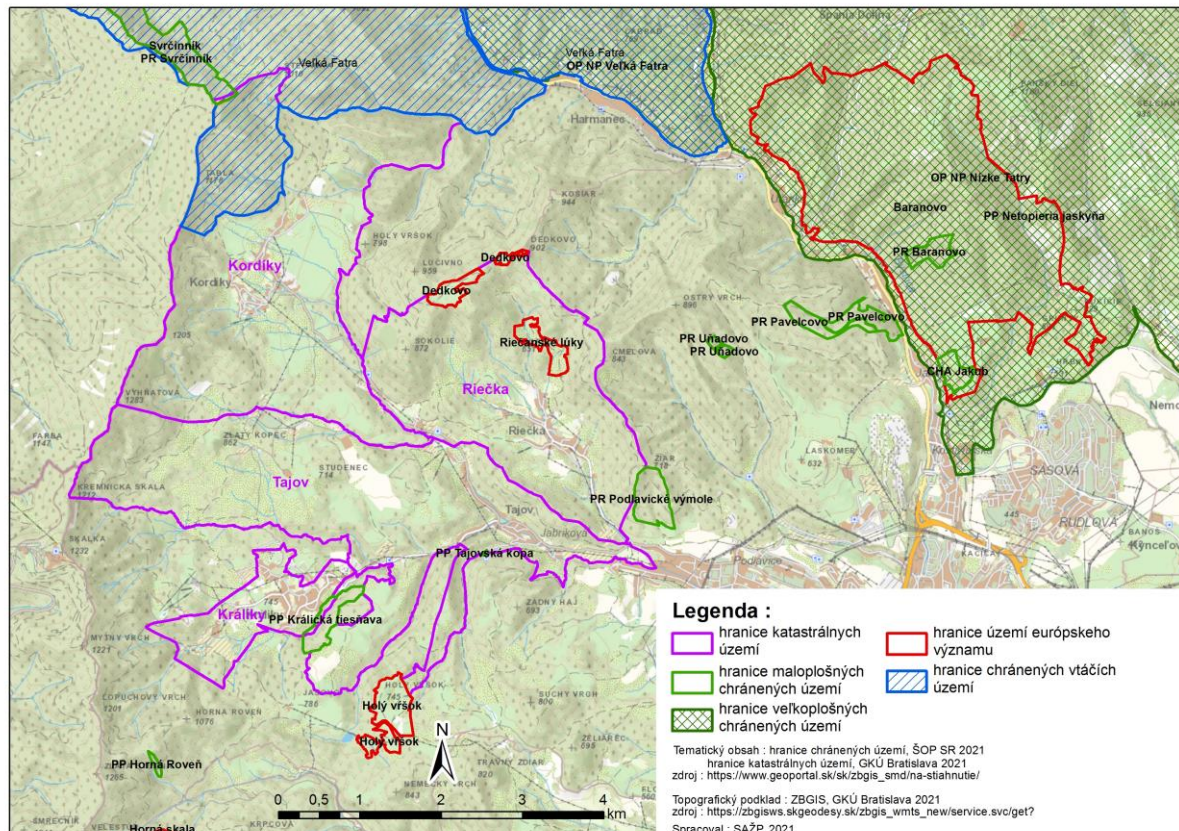
Dealpínske travinnobyl. porasty

Tajovská Kopa

Kráľická Tiesňava

2.1.8 Územný systém ekologickej stability

Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Banská Bystrica hodnotí ekologickú stabilitu územia a navrhuje ekostabilizačné prvky a systém hospodárenia na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde s cieľom zlepšenia súčasného stavu.

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja sa v riešenom území nenachádzajú žiadne plochy ÚSES nadregionálneho významu. V okolí mikroregiónu ležia dve významné biocentrá nadregionálneho významu: Laurín - Badínsky prales na juhu a Kotolnica - Svrčiník - Hlboký jarok na severe. Juhovýchodne od riešeného územia preteká biokoridor nadregionálneho významu – rieka Hron.

Z prvkov siete ECONET zasahuje do mikroregiónu zo západu Jadrové územie národného významu Kremnické vrchy. Jeho hranica kopíruje hranicu navrhovanej CHKO Kremnické vrchy. Lesné porasty v okolí vrchov Sokolie a Košiar sú označené ako navrhované regionálne biocentrum Sokolie – Žľabiny.

Prvky ÚSES vytvárajú celoplošnú kostru systému, ktorý zabezpečuje ekologickú stabilitu územia a trvalo-udržateľný rozvoj vo vzťahu k prírodným danostiam krajiny. Okrem toho je hlavnou funkciou biocentier poskytovať priestor pre existenciu, rozmnožovanie a úkryt rastlinným a živočíšnym spoločenstvám, ktoré sú typické pre daný región. Hlavnou funkciou biokoridorov je umožňovať migráciu a výmenu genetických informácií rastlín a živočíchov. Z tohto dôvodu je dôležité všetky prvky ÚSES chrániť a zachovávať aj napriek tomu, že nie sú legislatívne chránené.

2.2 Životné prostredie

2.2.1 Environmentálna regionalizácia

Environmentálna regionalizácia Slovenska predstavuje prierezový zdroj informácií o stave životného prostredia a odráža jeho diferencovaný stav v rôznych častiach územia SR. V procese environmentálnej regionalizácie sa v rámci uceleného súboru vybraných environmentálnych charakteristík podľa zvolených kritérií a postupov hodnotí životné prostredie a vplyvy naň, vyčleňujú sa regióny s istou kvalitou alebo ohrozenosťou životného prostredia.

Jedným z výstupov je mapa hodnotiaca územie SR v **5 stupňoch kvality životného prostredia**. Podľa tejto mapy boli identifikované najviac zaťažené oblasti – ich jadro predstavujú spravidla územia v 5. stupni s najviac narušeným životným prostredím. K nim boli pričlenené aj územia prevažne v 4. stupni kvality životného prostredia.

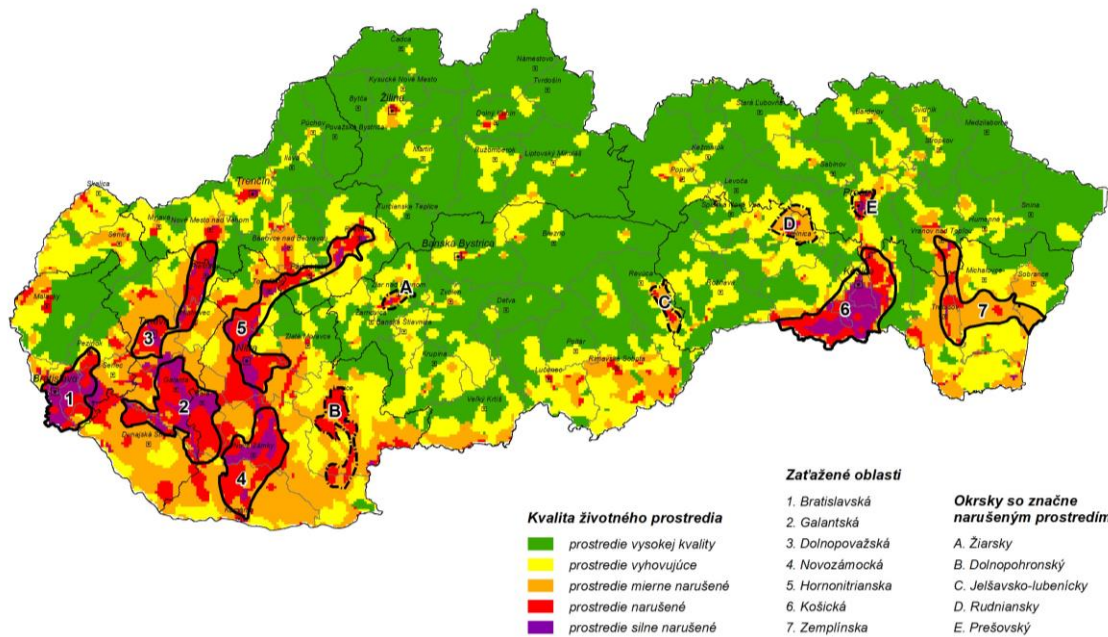
Okrem takto identifikovaných území bolo žiaduce vymedziť aj ďalšiu kategóriu území s relatívne horšou kvalitou životného prostredia – okrsky so značne narušeným prostredím. Tieto sú prejavom nedoriešených environmentálnych problémov z minulých období, keď tvorili súčasť zaťažených oblastí alebo sa vydifereovali v súčasnosti po aplikácii nových hodnotení stavu vôd.

Následne boli na báze území s rôznou kvalitou životného prostredia vyčlenené formou ich generalizácie v rámci Slovenska **tri typy regiónov s rôznou environmentálnou kvalitou**:

1. environmentálna kvalita – regióny s nenarušeným prostredím
2. environmentálna kvalita – regióny s mierne narušeným prostredím
3. environmentálna kvalita – regióny so silne narušeným prostredím.

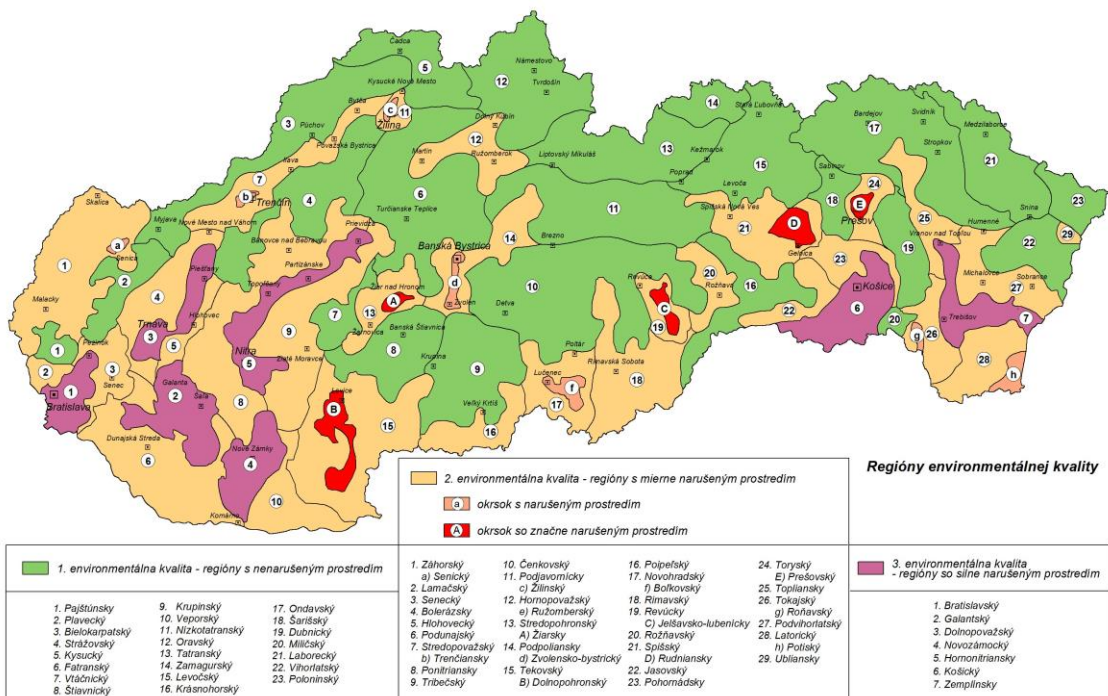
Územie obce Riečka patrí do dvoch okrskov – Podpoliansky okrsok s mierne narušeným prostredím a Fatranský okrsok s nenarušeným prostredím.

Kvalita životného prostredia s vymedzením zaťažených oblastí a okrskov so značne narušeným prostredím

Zdroj: Správa o stave životného prostredia SR 2019

Regióny environmentálnej kvality

Zdroj: Správa o stave životného prostredia SR 2019

2.2.2 Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. a II. triedy, zberných komunikácií sú povolené pre deň $LA_{eq,p} = 60$ dB a v noci $LA_{eq,p} = 50$ dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste **III triedy**, ktorá prechádza cez časť obce Riečka - Nevoľné v smere do obce Kordíky s najväčším dopadom v dôsledku zvýšenej nárazovej návštevnosti počas turistickej sezóny.

2.2.3 Ovzdušie

V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza. Líniovým zdrojom je znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy. Na tomto úseku v čase zimnej údržby prichádza k zvýšeniu prašnosti z posypových materiálov a tiež emisií z dopravných prostriedkov. Ďalším zdrojom znečistenia sú bytové objekty vykurované pevnými palivami hlavne v zimnom období. Územie Banskobystrického kraja patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k menej znečisteným oblastiam a nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu.

Trend používanie tepelných čerpadiel, štiepka, peletky

2.2.4 Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno - imisná kontaminácia pôd. Pri poľnohospodárskych pôdach možno reálne predpokladať, že vzhľadom na súčasnú ekonomickú situáciu v poľnohospodárstve dochádza v týchto pôdach k úbytku rezíduí priemyselných hnojív a pesticídov. Tiež sa vyskytujú určité formy znečistenia pôd na okraji zástavby obce spojené so spôsobom bývania v dotknutom území, najmä z pestovateľskej činnosti a drobného chovateľstva a z neexistencie verejnej kanalizácie.

Treba však zdôrazniť, že za posledné roky prešla poľnohospodárska výroba v dotknutom území významným procesom, ktorý prispel ku skvalitneniu pôdy, ako aj samotnej výroby. Prestali sa úplne používať umelé hnojivá a výroba sa značne zekologizovala a je v súlade s prísnyimi normami.

Všetky pôdy, ktoré sa vyskytujú, sú potenciálne vysoko náchylné na poškodenie eróziou. Trávne porasty so zapojeným pokryvom však úplne bránia erózii, ktorá sa preto vyskytuje len ojedinele, kde sa odstránil vegetačný kryt pri rekultiváciách. K zakysľovaniu pôd nedochádza. Súčasný stav pôdnej reakcie je stabilizovaný v rovnováhe medzi chemizmom pôd a záťažou H^+ z kyslých zrážok a z rozkladu organickej hmoty.

2.2.5 Voda

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia ani čistiareň odpadových vôd (ČOV). Obyvatelia obcí na likvidáciu splaškových vôd využívajú individuálne žumpy alebo individuálne ČOV (niekoľko starých domov funguje so septikmi alebo ich kanalizácia priamo zašľuje do miestnych potokov).

Veľmi zlá situácia je aj pri likvidácii splaškových vôd z rekreačných zariadení. Jednotlivé zariadenia majú vybudované vlastné žumpy, resp. septiky, pričom nie všetky spĺňajú hygienické podmienky prevádzky. Navyše ich nedostatočným vyprázdňovaním dochádza k vytekaniu splaškových vôd, čo spôsobuje značné poškodzovanie životného prostredia. V lokalite Nevoľné je vybudovaná ČOV.

2.2.6 Radónové riziko

Najväčšia časť územia mikroregiónu vrátane obce Riečka patrí do kategórie území so stredným radónovým rizikom. Miera kontaminácie pod rizikovými stopovými prvkami a organickými polutantami je nízka, na úrovni prirodzených obsahov. Miestami sa môže vyskytovať mierne zvýšenie obsahu Cd z globálneho prenosu emisií a zvýšený obsah Pb, Mo, Cd v prirodzených geochemických anomáliách.

2.2.7 Odpadové hospodárstvo

Na území obce Riečka je zavedený triedený zber komunálneho odpadu

Systém zberu uvedených zložiek KO je nasledovný:

a) **elektroodpady z domácností** obec zbiera 4 krát ročne v mesiacoch apríl a október

b) odpady z papiera a lepenky a obalov z papiera a lepenky - donáškovým spôsobom do modrých zberných nádob s objemom 1100 litrov umiestnených na zbernom mieste, ktoré sa vyvážajú 1 krát mesačne,

c) odpady zo skla a sklenených obalov - donáškovým spôsobom do zelených nádob s objemom 1100 litrov umiestnených na zbernom mieste, ktoré sa vyvážajú sa 1 krát mesačne,

d) odpady z plastu a plastových obalov - zbierajú sa do farebných žltých vriec dodaných domácnostiam a to podľa harmonogramu 1 krát do mesiaca, a taktiež donáškovým spôsobom do žltých nádob s objemom 1100 litrov umiestnených na zbernom mieste, ktoré sa vyvážajú 1 krát mesačne,

e) odpady z kovu vrátane kovových obalov - donáškovým spôsobom do červených nádob s objemom 1100 litrov umiestnených na zbernom mieste, ktoré sa vyvážajú 1 krát mesačne,

f) použité prenosné batérie a akumulátory a automobilové batérie a akumulátory - obec použité prenosné batérie a akumulátory a automobilové batérie a akumulátory zbiera do označenej nádoby a odvážajú sa podľa potreby,

Nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom (BRO)

Obec Riečka nemá zavedené vykonávanie zberu biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na svojom území pre obyvateľov obce, vlastníkov, resp. užívateľov nehnuteľností, nakoľko je to ekonomicky náročné. Obec zabezpečila pre svojich občanov kompostéry, ktoré si vlastníci, resp. užívatelia nehnuteľností prevzali a využívajú ich pre svoje domácnosti a v ktorých si obyvatelia obce, vlastníci, resp. užívatelia nehnuteľností kompostujú svoj vlastný biologicky rozložiteľný komunálny odpad vhodný na kompostovanie.

Biologicky rozložiteľný komunálny odpad vzniknutý z nakladania s obecným majetkom je umiestňovaný do kompostéra pri cintoríne v obci.

Zhodnocovanie BRO zo záhrad, parkov a verejných priestranstiev ako konáre, korene, kríky, viničné prútie a pod. sa zabezpečuje 1 x ročne na mieste určenom obcou pri sklade štiepky alebo na notárskej záhrade, a to jeho štiepkovaním na drevnú biomasu. Obyvatelia obce na svoje náklady vykonajú vyvoz tohto BRO na obcou určené miesto a v určenom čase.

Nakladanie s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom (BRKO) a reštauračným odpadom od prevádzkovateľa kuchyne

Obec nezabezpečuje vykonávanie zberu biologicky rozložiteľných kuchynských odpadov na svojom území pre obyvateľov obce, vlastníkov, resp. užívateľov nehnuteľností, nakoľko je to tiež ekonomicky náročné.

Obec v súlade v zmysle ustanovenia § 81 ods. 21 písm. b) Zákona o odpadoch uplatňuje výnimku z povinnosti zaviesť triedený zber BRO a BRKO z dôvodu, že 100 % obyvateľov kompostuje a teda ukladá odpad vhodný na kompostovanie vo vlastnom kompostéry alebo na základe Zmluvy o výpožičke obcou dodanom kompostéry.

2.2.8 Zhodnotenie

Územie obce Riečka sa zaraďuje medzi územie s mierne narušeným a nenarušeným životným prostredím.

Obec vykonáva aktivity na rozvoj a ochranu zelených plôch.

Obec organizuje a zabezpečuje triedený zber komunálneho odpadu. Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za kalendárny rok **2018 bola 33,6%, 2019 bola 34,97%, 2020 je 37,51% (zdroj: OcÚ)**. Úroveň bola vypočítaná z údajov evidencie o druhoch a množstve a o nakladaní s ním za príslušný rok. Hodnota ukazovateľa postupne rastie.

Veľkým pozitívom je ekologizácia poľnohospodárskej výroby na území obce, ktorá sa radí medzi BIO produkciu.

Obec nemá vybudovaný dostatočný protipovodňový systém.

Obec vyvíja aktivity na revitalizáciu a zveľaďovanie verejných priestranstiev. Udržiavanie týchto priestranstiev zabezpečujú zamestnanci zamestnaní na verejnoprospešné práce.

Veľkým problémom je neustále pribúdanie zaburených pozemkov nebezpečnými invazívnymi rastlinami a neochota vlastníkov udržiavať svoje pozemky v nezaburenenom stave. Toto má za následok rozširovanie burín na poľnohospodársku pôdu a jej degradácia a sťažené obhospodarovanie. V obci je výskyt invazívnej rastliny Krídlatky japonskej, vyskytuje sa pri potoku v dolnej časti obce pri multifunkčnom ihrisku. Odstraňovanie tejto rastliny je veľmi náročný proces.

Obec neeviduje na svojom území žiadne nelegálne skládky odpadu.

2.3 Súčasná krajinná štruktúra (v širších súvislostiach)

Nielen krajina obce ale celé územie mikroregiónu má členitý reliéf a pestrú krajinnú pokrývku. Osou mikroregiónu je údolie Tajovského potoka, tiahnuce sa od západu od hrebeňa Kremnických vrchov na východ do Banskej Bystrice. Na sútoku Kordického a Tajovského potoka sa ináč úzka dolina mierne rozširuje. Do tohto údolia pritekajú aj ostatné potoky z rôznych strán: Riečanka zo severu, Farebný potok z juhu a Kordický potok zo SZ. Pozdĺž potokov vedú cesty. V údolí potoka Riečanka sa nachádza obec Riečka. Obec je zo všetkých strán obkolesená kopcami.

Tabuľka č. 21: Členenie pôdneho fondu

Obec	Poľnohospodárska pôda/ha	Lesná pôda/ha	Vodné plochy/ha	Zastavané plochy/ha	Ostatné plochy/ha	Spolu/ha
Riečka	274,44	368,95	1,7	28,04	9,14	682,27
% vyjadrenie	40,2	54,1	0,25	4,1	1,35	100

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2021

Poľnohospodárska krajina

Prevažnú väčšinu poľnohospodárskej pôdy tvoria trvalo trávnaté porasty. Záhrady sa viažu prevažne na sídelné útvary a ich rozsah je daný hustotou a charakterom sídelných štruktúr. Ovocné sady sú len v rámci rodinných domov v záhradách. Z ovocných stromov prevládajú hlavne jablone a slivky. Vinice a chmeľnice sa v tomto území nenachádzajú. Dané územie nepredstavuje vhodné podmienky pre takýto druh pozemkov.

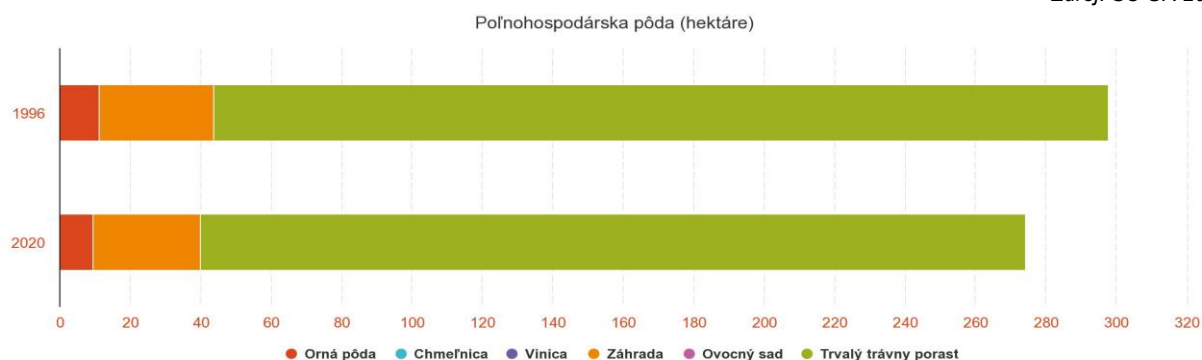
Pôdy sú tu prevažne hlinité, ktoré zrnitostne patria medzi najúrodnejšie pôdy, avšak veľkosť skeletu je nad 10%, čo už nie je vhodné na to, aby sa takéto pozemky využívali ako orná pôda. Z pôdných typov tu majú najväčšie zastúpenie rendziny, čo sú pôdy skeletnaté, plytké, kypké a dobre priepustné pre vodu. Pre nedostatok vody sú však málo úrodné, preto sa využívajú väčšinou ako pasienky. Ďalej sú zastúpené kambizeme - typické pre svahové polohy, čiastočne fluvizeme, pseudogleje a podzoly.

Poľnohospodárstvo obcí mikroregiónu je zamerané predovšetkým na chov oviec, čo vyplýva zo štruktúry poľnohospodárskej pôdy, z ktorej vyše 50 % pripadá na trvalé trávne porasty (lúky a pasienky).

Tabuľka č. 9: Štruktúra poľnohospodárskej pôdy

Názov KÚ	orná pôda (ha)	Záhrada (ha)	trvalý trávny porast (ha)	sad (ha)	Poľnohospodárska pôda spolu (ha)
Riečka	9,60	30,57	234,27	0	274,44
% vyjadrenie	3,5	11,14	85,36	0	100

Zdroj: ŠÚ SR 2021

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2020

Lesná krajina

Územie patrí do dvoch geomorfologických celkov: Západná časť spadá do Kremnických vrchov, ktoré sú súčasťou Slovenského stredohoria. Východná časť leží v Starohorských vrchoch, ktoré patria do Tatransko-fatranskej oblasti.

Lesná pôda tvorí 54% z celkovej rozlohy obce. Z nepoľnohospodárskej pôdy zaberá 90%. Od roku 1996 sa rozloha lesnej pôdy mierne zväčšila o 16,92 ha. Zastavaná plocha sa za uvedené obdobie viac ako strojnásobila. Je to spôsobené novou výstavbou IBV a s tým spojeným pozitívnym vývojom počtu obyvateľov v obci.

2. Analýza hospodárskych, sociálnych a kultúrnych zdrojov

2.4 Urbanistická štruktúra sídla (v širších súvislostiach)

Poloha a význam obce v rámci osídlenia:

Obec Riečka ako malé vidiecke sídlo v štruktúre osídlenia podľa ÚPN VÚC BB kraja je zaradené do Zvolen – Banská Bystrica – Turčianske Teplice – Martin (návrh v úseku Banská Bystrica – Martin) s ustáleným počtom trvale žijúcich obyvateľov. V rámci územnosprávneho členenia patrí do okresu Banská Bystrica. Okresné sídlo je vzdialené od obce 6 km. Pozitívnym faktorom v rozvoji obce je väzba riešeného územia na nadradené systémy technickej infraštruktúry, ktorú zaisťujú v:

- 1. dopravné riešenie** – Prípojnú dopravnú sieť mikroregiónu na nadradenú sieť predstavuje cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59). V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač)
železničná trať BA - Zvolen – BB - (Martin alebo Margecany)
- 2. zásobovanie vodou** – Obec Riečka má vybudovaný verejný vodovod v správe VEOLIA Banská Bystrica. Zdrojom vody je prameň Posviacaná s výdatnosťou 2,94 l.s⁻¹. Ďalej z vodovodu Tajov, (ktorý je v správe Veolia B. Bystrica) zo zdrojov vody Sokolie s výdatnosťou 3,3 l.s⁻¹. 90% obyvateľov je napojených na vodovod.
- 3. zásobovanie elektrickou energiou** – z 110/22 kV transformovne Banská Bystrica – Banoš. Jestvujúci systém v zásobovaní elektrickou energiou je z hľadiska urbanizačného rozvoja nevyhovujúci.
- 4. telekomunikácie**: Územie mikroregiónu patrí pod uzlový telefónny obvod Banská Bystrica. Kapacita telefónnej ústredne je vyhovujúca, ale zatiaľ nie celkom vyhovujúce je internetové pripojenie. Pokrytie signálu mobilných telefónnych operátorov je vyhovujúci. Vyhovujúca je aj kvalita televízneho signálu.

Tabuľka č. 23: **Prehľad vývoja osídlenia na území obce**

Obec	Vznik obce	Výročie založenia obce v r. 2021
Riečka	1455	566

Zdroj: OcÚ Riečka, 2020

Prvá písomná zmienka o obci Riečka je z roku 1455. Obec je charakteristická kompaktným osídlením bez vyvinutého rozptýleného osídlenia. Prevláda typ cestnej hromadnej zástavby.

Pôvodný urbanistický pôdorys a štruktúra boli značne narušené novou výstavbou, tak, ako aj výškové zónovanie a architektonické tvaroslovie regiónu. Z 19. storočia sa zachovalo väčšie množstvo objektov ľudovej architektúry. Prevláda trojpriestorový zrubový omazaný a obielený dom s vysokou sedlovou šindľovou strechou so strmou valbou, prípadne s doskovým štítom a podlomenicou. Hospodárske objekty sú pristavané k domom, prípadne stoja samostatne. Pre túto oblasť sú typické drevené zrubové omazané komíny so šindľovým ukončením nad strechou. Novšie domy sú murované a podpivničené. Architektonické tvaroslovie nových objektov obytnej zástavby ale i objektom občianskej vybavenosti nekorešponduje s architektonickým tvaroslovím staršej zástavby regiónu.

Objekty sú zastrešené rôznymi modifikáciami sedlovej alebo stanovovej strechy.

V súčasnosti je pôvodný ráz obce narušený novou výstavbou. Architektúra novej zástavby je charakteristická prerastaním nových domov s väčším objemom medzi pôvodné prízemné domy. Nové domy sú väčšinou dvojpodlažné s využitím podkrovi na obytné účely.

V obci sa rozvíjajú nové plochy výstavby rodinných domov. Ide o lokalitu Bulíková a ulice Za žabkov, Za Tonkov a Na ihrisko.

2.4.1 Zhodnotenie

V poslednom období boli zrealizované viaceré aktivity zamerané na zatraktívnenie a revitalizáciu verejných priestranstiev. Boli upravené verejné parkovacie miesta v celej obci. K zatraktívneniu obce prispela aj rekonštrukcia miestnych komunikácií a nepretržitá údržba krajín. Obec postupne pristupuje k vytvoreniu krajších priestorov stojísk zberných nádob komunálneho a separovaného odpadu. Boli obnovené zábradlia na verejných priestranstvách.

2.5 Kultúrno-historický potenciál

Riečka patrí k tým obciam, ktoré vznikli a vyvíjali sa v kontexte so spoločenskými, historickými procesmi v regióne. Vzhľadom na svoju polohu vždy existovala akoby na okraji diania a jej prítomnosť v dejinách bola celé desaťročia anonymná, avšak historicky zmysluplná. Listinou z roku 1255 kráľ Belo IV. obdaroval Banskú Bystricu veľkými právami a výsadami, najmä pre banícky priemysel. Banská Bystrica sa predstavuje už ako hotové a zriadené mesto, ktoré sa stalo hlavným centrom baníckeho priemyslu. V banských podnikoch sa pri ťažbe spotrebúvalo i veľa dreva. Môžeme predpokladať, že aj riečanská dolina bola dodávateľom dreva. V priestoroch Riečky teda mohli žiť ľudia na stanovištiach, v kolibách, ako lesní robotníci. V roku 1359 sa objavuje Riečka v listinách mesta Banskej Bystrice, kde vystupuje pod názvom Zvolenská Riečka. Ako riadna obec bola založená neskoršie v XV. storočí v súvislosti s rozvojom baníctva a hutníctva. Prvá písomná zmienka o obci Riečka je z 26. mája 1455. Štefan Jung si v zmienke dáva do zálohu dom na námestí (v Banskej Bystrici), majer a dediny Kostiviarsku, Jakub, Uľanku a Riečku (písaná ako RACZKA).

Tabuľka č. 11: Druhovú členenie kultúrnych pamiatok a ich počet

Obec	pamiatky architektúry	pamiatky archeológ.	historické pamiatky	historická zeleň	pamiatky ľud. staviteľstva	pamiatky techniky	výtvarné pamiatky	spolu
Riečka	/	/	/	/	/	/	/	/

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 12: Národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu

Obec	č.ú.zp	unifikovaný názov KP	vznik	sloh	dátum zápisu
Riečka	-	-	-	-	-

Zdroj: KPU a obec 2021

Dominantou obce je katolícky neskoro - klasicistický kostol. Bol postavený v r. 1858. V kostole je ľudová socha piety, prenesená zo zrúcannej prícestnej kaplnky na rázcetí.

V katastri obce sa nachádza aj Kaplnka zasvätená Sedembolestnej Panny Márii, postavená v rokoch 1790-92. Sochu zhotovil obyvateľ obce menom Štefan a v kaplnke bola umiestnená až do roku 1953, kedy bola vážne poškodená vandalmi. V súčasnosti je v kaplnke uložená socha z kostola v obci.

V roku 2010 bol nájdený v extraviláne obce bronzový dvojramenný sekeromlat. V blízkosti nálezů sa nachádzajú výraznejšie, približne dva metre vysoké prírodné skalné útvary, ktoré môžeme priradiť k typu tzv. Skalných veží. V mieste nálezů ani v širšom okolí neboli zistené ďalšie archeologické nálezy. Replika nájdeného predmetu je umiestnená na obecnom úrade a originál v Stredoslovenskom múzeu v Banskej Bystrici.

Tabuľka č. 13: Prehľad kultúrnych a historických zdrojů – hmotné zdroje, pamätihodnosti

Obec	Pamätihodnosť
Riečka	- Farský kostol nanebovzatia Panny Márie, z roku 1858 - Dve prícestné kaplnky

Zdroj: obec 2021

NEHMOTNÉ KULTÚRNE DEDIČSTVO:

Súčasťou kultúrneho dedičstva sú ľudové tradície, zvyky, pôvodné remeslá, etnografické prejavy (slovesná a hudobná kultúra, odev, nástroje, výrobky), folklórne slávnosti a expozície významných osobností.

V roku 2017 miestni nadšenci organizovaní v občianskom združení „Bystrické dedičstvo“ začali práce na zriadení obecnej pamätnej izby v dome č. 126. Boli zrealizované úpravy vnútorných priestorů, vitrína a vystavených predmetů. Vystavované predmety pochádzajú zo súkromných zbierok väčšinou obyvateľů obce. Tieto predmety dokumentujú bežný život ľudí v predošlých storočiach, no i významné dejinné udalosti, ktoré sa odohrali v obci, alebo blízkom banskobystrickom regióne, s ktorým sú dejiny Riečky úzko späté.

Na dome bola následne vykonaná rekonštrukcia, boli zrekonštruované sociálne zariadenia, omietky, maľovky a časť elektrického vedenia. V jeho časti je už v súčasnosti zriadená pamätná izba.

Je potrebná rekonštrukcia krovu a strechy, v súčasnosti obec pracuje na zabezpečení projektovej dokumentácie. Aj touto cestou chce obec podporiť osvetu v oblasti histórie, tradícií a kultúry v obci.

2.5.1 Zhodnotenie

Na území obce sa okrem kostola a kaplnky nenachádzajú kultúrno-historické objekty.

V obci vznikla pamätná izba.

2.6 Demografická situácia

2.6.1 Stav obyvateľstva

Počet obyvateľov v obci má dlhodobu pozitívny rastúci trend.

Tabuľka č. 14: Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 1890-2008

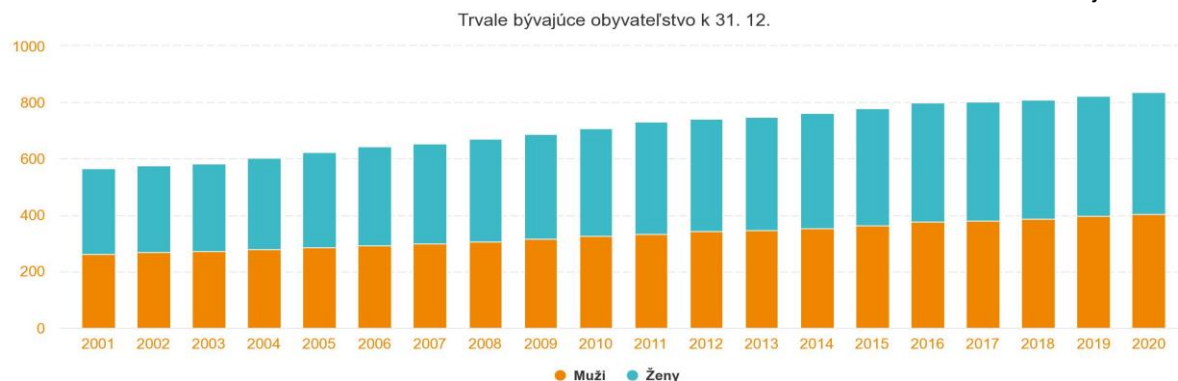
Obec/rok	1890	1910	1930	1948	1970	1991	1996	2001	2008	2009
Riečka	632	558	539	580	612	500	527	568	663	684

Zdroj: ŠÚSR 2021

Tabuľka č. 15: Prehľad počtu obyvateľov v obci v rokoch 2010-2020

Obec/rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Riečka	687	732	742	751	764	779	802	804	812	826	838

Zdroj: ŠÚSR 2021

Zdroj: ŠÚSR 2021

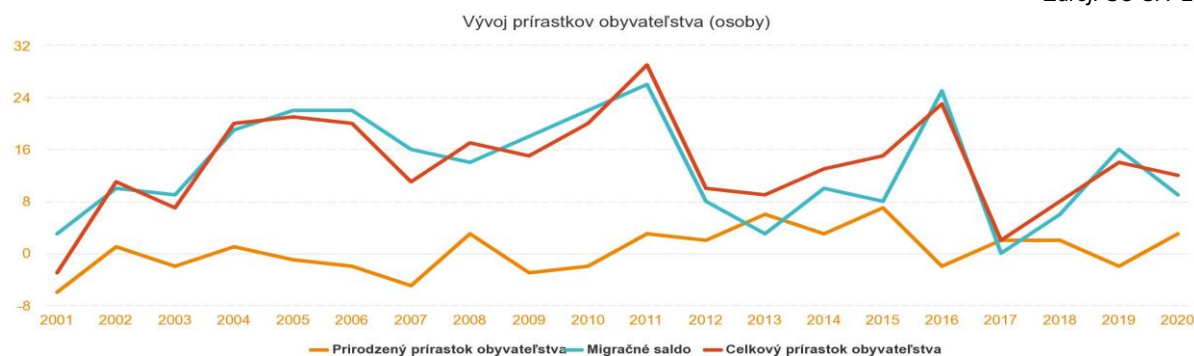
Príčiny trendov v demografických pohyboch

Rast počtu obyvateľov v obciach v blízkosti Banskej Bystrice naďalej pretrváva. Záujem ľudí o bývanie na vidieku stále rastie. Do popredia sa dostáva zdravší a hlavne pokojnejší a bezpečnejší život na dedine. Stúpa záujem o IBV, resp. kúpa a rekonštrukcia existujúcich objektov.

Tabuľka č. 17: Pohyb obyvateľov v období 2007-2019

Obec	celkový prírastok/ úbytok obyvateľstva											
	2007	2008	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Riečka	11	17	29	10	9	13	15	23	2	8	14	12

Zdroj: ŠÚ SR 2021

Zdroj: ŠÚ SR 2021

2.6.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Tabuľka č. 16: Vekové zloženie obyvateľstva k 31.12.2020

Vek ,Veková skupina, ukazovateľ	Ženy	Muži	Spolu	Vek ,Veková skupina, ukazovateľ	Ženy	Muži	Spolu
0-4	17	22	39	55-59	29	28	57
5-9	26	30	56	60-64	23	24	47
10-14	16	26	42	65-69	34	28	62
15-19	21	24	45	70-74	18	15	33
20-24	23	19	42	75-79	10	9	19
25-29	23	21	43	80-84	7	6	13
30-34	25	22	47	85-89	9	2	11

Program rozvoja obce Riečka 2021-2028

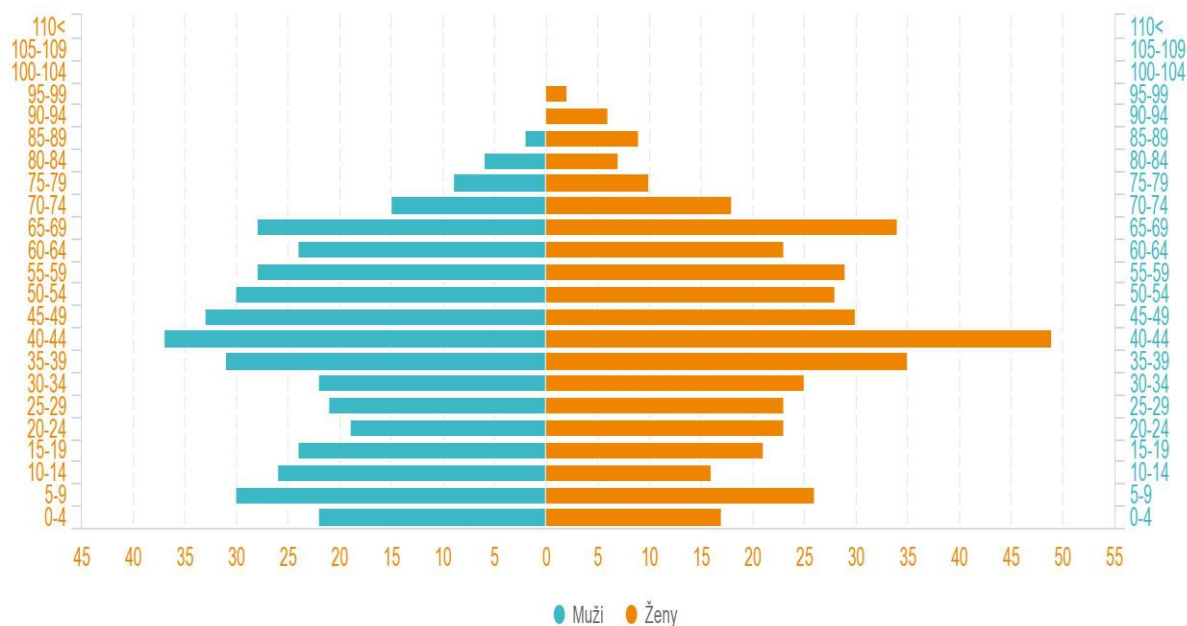
35-39	35	31	66	90-94	6	0	6
40-44	49	37	86	95-99	2	0	2
45-49	30	33	63	100+	0	0	0
50-54	28	30	58	nezistené	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR,
k 31.12.2020

Obyvateľstvo v produktívnom veku (muži 15-59, ženy 15-54)

Graf č.

Veková štruktúra obyvateľstva k 31. 12. 2020 (osoby podľa vekových skupín)

Tabuľka č. 31: Veková štruktúra obyvateľstva

	Predproduktívny vek:	Produktívny vek:	Poproduktívny vek:
	0-14 r	Muži 15-59 r, Ženy 15-54 r	Muži 60+, Ženy 55+
Muži	78	245	84
Ženy	59	234	138
Spolu	137	479	222

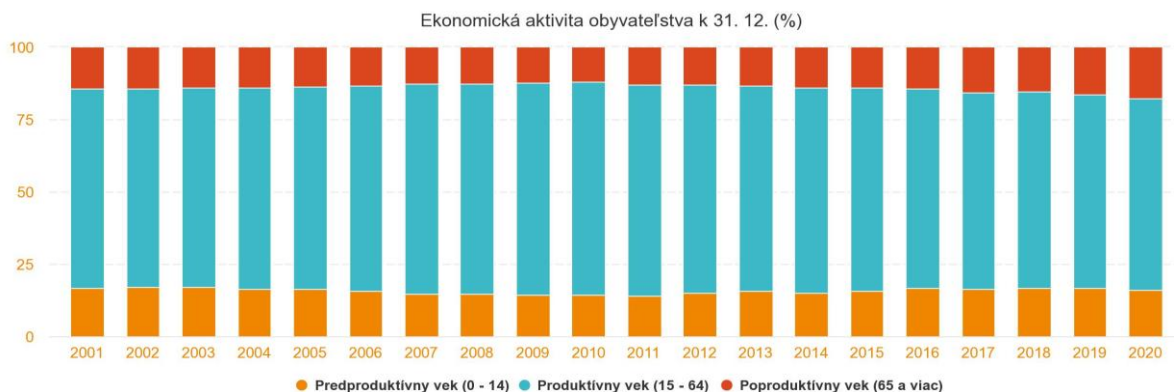
Zdroj: ŠÚ SR, k 31.12. 2020

Tabuľka č. 32: Porovnanie vekovej štruktúry obyvateľstva obdobie 2013 a 2020

Ukazovateľ	2013	2020
Predproduktívny vek	15,19%	16,35%
Produktívny vek	72,08%	57,16%
Poproduktívny vek	12,75%	26,49%

Zdroj: ŠÚ SR SR, k 31.12. 2020

Graf č.9-10

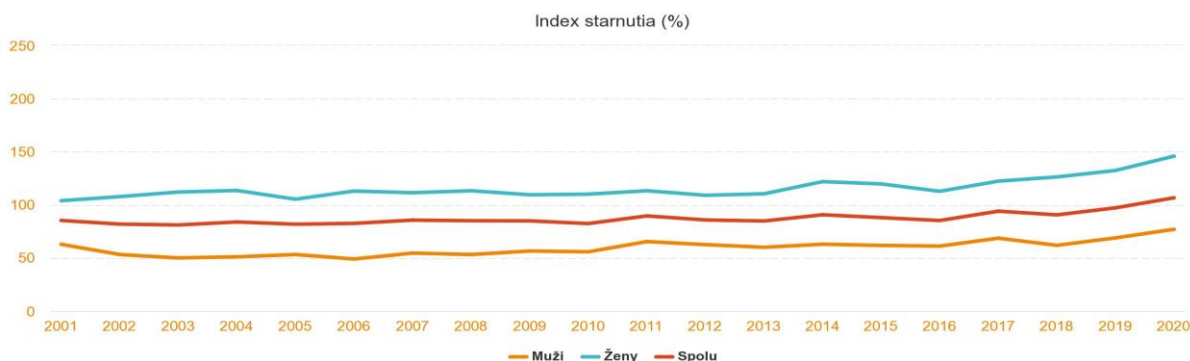
Zdroj: ŠÚ SR, k 31.12.2020

Index starnutia obyvateľstva v roku 2020 bol 106,57%. V období rokov 2001-2010 sa pohyboval index starnutia obyvateľstva obce na úrovni 82%. Negatívny nárast hodnoty tohto ukazovateľa za obdobie rokov 2011-2020 zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka č. 31: Vývoj starnutia obyvateľstva 2011-2020 v %

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Index starnutia	89,52	85,71	84,75	98,6	87,9	85,19	93,98	90,51	97,12	106,57

Zdroj: ŠÚ SR, k 31.12.2021

2.6.3 Národnostná štruktúra obyvateľstva

Tabuľka č. 21: Národnostné a etnické zloženie obyvateľstva v obci Riečka

Národnosť	slovenská	maďarská	nemecká	bulharská	rumunská
Územie spolu: 838	802	1			
Národnosť	poľská	moravská	česká	ruská	ostatné, nezistené
Územie spolu: 838	2	-	4	-	29

Zdroj: ŠÚ SR, k 31.12.2020

Obyvateľstvo obce je takmer výlučne slovenskej národnosti.

Poznámka: Nasledujúca časť demografickej analýzy je spracovaná na základe štatistických údajov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, keďže dané ukazovatele sa sledujú len v rámci tohto zisťovania.

2.6.5 Vzdelanostná štruktúra

Tabuľka č. 20: Najvyššie skončený stupeň vzdelania obyvateľstva, rok 2011

Vzdelanie /ukazovateľ	základné	učňovské a stredné (bez maturity)	úplné stredné a vyššie (s maturitou)	vysokoškolské	bez školského vzdelania	ostatní bez udania
Počet	74	185	229	103	102	17
%	10,42	26,06	32,25	14,51	14,37	2,39

Zdroj: SOBD 2011

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s úplným stredným vzdelaním, ako aj počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s úplným stredným vzdelaním.

2.6.6 Náboženská štruktúra

Z hľadiska vierovyznania je obec homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlási ku rímskokatolíckemu vierovyznaniu (63%). Necelých 10% obyvateľov je evanjelického aug. vierovyznania a cca. 15 % obyvateľov je bez vyznania.

Tabuľka č. 22: Zloženie obyvateľstva – vierovyznanie v obci Riečka

Rím.- kat. cirkev	Evanj. cirkev aug. vyznania	Grécko - kat. cirkev	Náb. spol. svedkovia Jehovovi	Pravoslávna cirkev	Kresťanské zbory
452	68	4	0	0	0
Starokatolícka cirkev	Ev. cirkev metodistická	Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní	Ústredný zväz židovských náboženských obcí	Bratská jednota baptistov	Apoštolská cirkev
0	3	0	0	0	0
Českoslov. husitská	Cirkev bratská	ostatné	Bez vyznania	Nezistené	
0	1	1	112	69	

Zdroj : SOBD 2011

2.6.7 Rovnosť príležitostí a sociálny stav obyvateľstva

Ženy prevládajú medzi osobami poberajúcimi starobný, vdovský a sociálny dôchodok, muži zase medzi invalidnými dôchodcami. Ženy odchádzajú do dôchodku skôr a v priemere sa dožívajú vyššieho veku, čím dôchodok poberajú dlhšie. Ženy sú výrazne viac zastúpené v najnižších výškových pásmach sólo starobných dôchodkov, často pod hranicou životného minima.

V ústavných zariadeniach sociálnych služieb je starostlivosť poskytovaná väčšiemu počtu žien než mužom. V domovoch pre seniorov je umiestnených žien 2,2-krát viac oproti mužom. Muži vo väčšej miere využívajú služby nocľahární (2,4-krát viac než ženy), resocializačných stredísk a útulkov.

Z hľadiska pohlavia sú na Slovensku rizikom chudoby o niečo viac ohrozené ženy ako muži. Vo všeobecnosti platí, že s rastúcim počtom detí v domácnosti sa zvyšuje aj miera rizika chudoby. Ďalšou rizikovou skupinou sú neúplné domácnosti, teda domácnosti jedného rodiča s aspoň jedným závislým dieťaťom. Starnutím a odchodom do dôchodku, napriek odpracovaným rokom a prispievaniu do dôchodkového systému, výchove a starostlivosti o deti, dvojnásobnej záťaži neplatenou prácou v domácnosti oproti mužom sa ženy 65 a viac ročné ocitajú v riziku príjmovej chudoby a sociálneho vylúčenia 1,5-krát častejšie v porovnaní s mužmi tej istej vekovej kategórie.

2.6.8 Zhodnotenie

Počet obyvateľov za posledných 20 rokov neustále rastie. K 31.12.2020 mala obec 838 obyvateľov.

Z hľadiska vekovej štruktúry bol vývoj v obci za posledných 7 rokov podobný ako v rámci celého Slovenska. Podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku sa zvýšil len mierne o 1,16%. Avšak podiel obyvateľstva v produktívnom veku výrazne poklesol. V roku 201 bol podiel obyvateľov v produktívnom veku 72,08% a v roku 2020 poklesol na 57,16%. Negatívny trend má vývoj počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorý sa zvýšil oproti roku 2012 o 13,74%. K 31.12.2020 dosiahol podiel obyvateľov v poproduktívnom veku 26,49%. Tento pretrvávajúci trend si bude vyžadovať aj zvýšené nároky v oblasti sociálnych služieb.

2.7 Dopravná a technická infraštruktúra

2.7.1 Dopravná infraštruktúra

Doprava a dopravné väzby obce

Obec Riečka sa nachádza v tesnej blízkosti (cca 6 km) krajského mesta Banská Bystrica. Prípojnú dopravnú sieť regiónu na nadradenú sieť predstavuje cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59).

Mesto Banská Bystrica plní pre región funkciu sídla s vyššou občianskou vybavenosťou a funkciu dopravy a zamestnanosti. Poloha obce je z pohľadu dopravných väzieb na nadradenú cestnú a železničnú sieť veľmi dobrá. Zvolenská kotlina je ťažiskovým dopravným priestorom Slovenska, v

ktorom sa križujú medzinárodné / celoštátne významné diaľkové ťahy v smere západ - východ (Rakúsko / Česko -) Bratislava / Trenčín - Zvolen - Košice (- Ukrajina) aj sever - juh (Poľsko -) Ružomberok / Žilina - Banská Bystrica - Šahy (- Maďarsko). Stavebnotechnická kvalita týchto ťahov je v súčasnosti nevyhovujúca. Výhľadovo sa zlepši vybudovaním rýchlostných ciest aj modernizáciou železničnej siete (pozri schému širších dopravných vzťahov zobrazujúcu výhľadový stav).

Najvýraznejším trendom nielen v tunajšej doprave za uplynulé roky je výrazný rast individuálnej automobilovej dopravy na úkor verejnej osobnej dopravy. Individuálna automobilová doprava je environmentálne najnepriaznivejšia. V obci sa prejavuje hlavne v ranných a popoludňajších hodinách. Spojenie obcí mikroregiónu s mestom Banská Bystrica zabezpečuje SAD Zvolen. Doprava a komunikácie v obci - dĺžka miestnych komunikácií v km 6 z toho bezprašné 5 km, dĺžka vybudovaných chodníkov 0,2 km, počet autobusových liniek miestneho významu (medzimestské) 1.

Tabuľka č. 25: **Stav dopravnej infraštruktúry**

Obec	MHD	Dĺžka miestnych komunikácií	Počet autobusových zastávok	Autobusové prístrešky	vlak	Benzínová pumpa	Dĺžka chodníkov v obci
Riečka	nie	6,2 km	4	3	nie	nie	0,2 km

Zdroj: obec 2021

Súčasný stav komunikačnej siete

Cestná doprava - v danom regióne je dopravná sieť, ktorá sa člení: cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59). Táto cesta tvorí základnú kostru obce. Na túto dopravnú kostru je napojená sieť miestnych komunikácií, ktoré vytvárajú základný, dopravný, urbanistický raster obce.

Priebežne sa robia rekonštrukcie miestnych komunikácií, hlavná cestná komunikácia je bola kompletne zrekonštruovaná postupne po etapách. Postupne sa rekonštruujú aj bočné cestné komunikácie. Zrekonštruovaná a predĺžená bola cesta Kratina, cesta Do cintorína.

(Bulikova a Za žabkov plán tento rok)

Cestná doprava

Ako vyplýva z predchádzajúceho textu z hľadiska cestnej dopravy je väzba obce na nadradený systém cestnej dopravy priama. Nosnú kostru z hľadiska dopravného bude tvoriť cesta II. triedy č. 678 (II/578), ktorá nadväzuje na medzinárodnú cestu 77 (I/59)

Statická doprava

Hlavné plochy statickej dopravy sú alokované v centre obce. Dostatočný počet parkovacích miest je pred obchodnou jednotkou, obecným úradom, cintorínom a športovou infraštruktúrou. Rozširovanie odstavných plôch je priestorovo obmedzené. Obec začala spoplatňovať vybudované parkovacie plochy na svojich upravených pozemkoch. Je úsilie minimalizovať parkovanie áut popri cestných komunikáciách.

Bol vybudovaný priestor na parkovanie pred materskou školou, ktorý je v rámci areálu zariadenia. Je vybavený novou elektrickou bránou. Zvýšila sa tak celková bezpečnosť.

Chodníky čiastočne vybudované v malom rozsahu

Hromadná doprava

Spojenie obcí mikroregiónu s mestom Banská Bystrica zabezpečuje SAD Zvolen.

Dopravca SAD neuvažuje so zásadnými zmenami vo vykonávaní verejnej pravidelnej autobusovej dopravy na území obce. Pre linky sú tu situované 3 zastávky verejnej pravidelnej autobusovej dopravy. Prístrešky pre cestujúcich na zastávkach sú obnovené a vidieť snahu korešpondovať s pôvodnou miestnou zástavbou. Izochrómy pešej dostupnosti nie je vzhľadom na jestvujúcu zástavbu v plnej miere pre riešené územie aj vzhľadom na zámery SAD vo vykonávaní verejnej dopravy dosiahnuť.

V obci sú 4 autobusové zastávky, z toho tri prekryté prístreškami. Jeden prístrešok vyžaduje rekonštrukciu. V Časti obce Nevoľné sú tri autobusové zastávky, na dvoch je momentálne prístrešok vo výstavbe.

Cyklodoprava

V súčasnosti stúpa trend ekologických foriem dopravy, medzi ktoré patrí aj cyklodoprava. Čoraz viac obyvateľov využíva na dopravu tento spôsob aj napriek nepriaznivej situácii. Chýbajú cyklochodníky v obci. Chýba prepojenie chodníkom a cyklochodníkom obec Riečka – Podlavice, Mlynská ulica.

Letecká a železničná doprava

Najbližšia železničná preprava je v meste Banská Bystrica.

Letisko Sliač ku koncu roka 2020 ukončilo civilnú prevádzku z dôvodu plánovanej modernizácie, ktorá by mala trvať do roka 2023. Obnovenie civilných letov po ukončení modernizácie zostáva otáznou.

2.7.1.1 Zhodnotenie

Stavebno-technický stav dopravnej infraštruktúry je postupne rekonštruovaný. Chodníky vzhľadom na technické parametre cestných komunikácií nie je možné dobudovať, Chýbajú cyklochodníky. Zároveň je postrádané prepojenie Riečka – Banská Bystrica pre chodcov a cyklistov. Vzhľadom na nové trendy v mestskej a prímestskej doprave je riešenie tejto situácie nevyhnutné.

2.7.2 Technická infraštruktúra

Obec je elektrifikovaná ale nie je plynofikovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Obec má čiastočne vybudovanú dažďovú kanalizačnú sieť, ktorá je riešená potrubím a prostredníctvom rigolov popri ceste. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom telefónnej linky – ISDN, EDGE, DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov a firmy prevádzkujúcej WIFI. V obci chýba vysokorýchlostný INTERNET.

Tabuľka č. 23: **Vybavenosť územia infraštruktúrou**

Obec	vodný zdroj	plyn	min. prameň	term. prameň	vodovod	Kanalizácia splašková	ČOV	televíz. signál	Digit. ústredňa	vykurovanie
Riečka	áno	nie	nie	nie	100%	nie	nie	vyhovuje	nie	TP, EL + biomasa

Zdroj: Obec 2021

TP – tuhé palivo, EL – elektrické vykurovanie, VODOVOD – v stĺpci je udávané % napojenosti obyvateľov EO.

Zdroje pitnej vody a ich ochrana

- Všeobecná ochrana podľa § 4 Vodného zákona (138/73 Z. z.) platí pre celé územie mikroregiónu.
- Sprísnená - špeciálna ochrana vyplýva z § 19 zákona 138/73 o stanovení pásiem hygienickej ochrany (PHO) pre využívané vodné zdroje slúžiace pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a pre využívané zdroje prírodných liečivých vôd a minerálnych vôd stolových.

V obci v súčasnosti je vybudovaný verejný vodovod napojený na skupinový vodovod. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 100 %.

Tabuľka č. 24: **Vyhlásené ochranné pásma vodárenských zdrojov v území**

Názov sídla	Názov vodného zdroja	Číslo rozhodnutia
Riečka	Posviacaná	PLVH-1337/87-DŠ/ 26.10.1987

Zdroj: Obec 2021

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Riečka je zásobovaná vodou z verejného vodovodu Riečka v správe Veolia Banská Bystrica. Zdrojom vody je prameň Posviacaná s výdatnosťou 2,94 l.s⁻¹. Ďalej z vodovodu Tajov, (ktorý je v správe Veolia B. Bystrica) zo zdrojov vody Sokolie s výdatnosťou 3,3 l.s⁻¹. 96% obyvateľov je napojených na vodovod.

Hlavná vetva obecného vodovodu bola zrekonštruovaná (rok). Je potrebné zrekonštruovať aj bočné vetvy vodovodu v obci.

Lokalita nad Pálenicou má svoj vlastný súkromný vodovod.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia ani čistiareň odpadových vôd (ČOV). Obyvatelia obcí na likvidáciu splaškových vôd využívajú individuálne žumpy alebo individuálne ČOV (niekoľko starých domov funguje so septikmi alebo svoju kanalizáciu priamo zaústňujú do miestnych potokov.

Vyprázdňovanie žump sa prevádza fekálnymi vozmi vodárne.

V lokalite Nevoľné je vybudovaná ČOV pre obytný súbor RD, ktorá je v práve vodárni.

Veľmi zlá situácia je pri likvidácii splaškových vôd z rekreačných zariadení. Jednotlivé zariadenia majú vybudované vlastné žumpy, resp. septiky, pričom nie všetky spĺňajú hygienické podmienky prevádzky. Navyše ich nedostatočným vyprázdňovaním dochádza k odtekaniu splaškových vôd, čo spôsobuje značné hygienické závady.

V územnom pláne obce je navrhovaná splašková kanalizácia ukončená čistiarnou odpadových vôd.

Odpadové hospodárstvo

Obec Riečka nemá vo svojom katastrálnom území skládku odpadu a ani sa neuvažuje o jej zriadení. Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, vznikajúcimi v obci cez VZN. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny.

Zásobovanie elektrickou energiou

Priestor obce je elektrickou energiou zásobovaný zo 110/22 kV transformovne Banská Bystrica – Bánoš. Obec je pripojená na zdroj elektrickej energie prostredníctvom distribučných 22/04 kV transformovní, napájaných z 22 kV vonkajších vedení 22 kV káblovými, resp. vonkajšími prípojkami prostredníctvom 110/22 kV transformovní a 110 kV nadradenej siete. Jestvujúci systém v zásobovaní elektrickou energiou je z hľadiska urbanizačného rozvoja nevyhovujúci.

Bola rozšírená sieť VN a postavena trafo stanica do lokality Buliková, taktiež boli v tejto lokalite vybudované rozvody NN.

Do budúca treba vybudovať NN prípojky do lokality Ihrisko v hornej časti obce.

Zásobovanie teplom

Prevažujúci spôsob vykurovania obce je na tuhé palivo v kombinácii s elektrickou energiou. Z obnoviteľných zdrojov energie používajú obyvatelia obce hlavne palivové drevo, peletky a na vykurovanie obecných budov (obecný úrad, kultúrny dom, materská škôlka, budova potravín a pohostinstva) sa od roku 2011 využíva drevná štiepka. Zatiaľ v malej miere je využívaná aj slnečná energia na ohrev teplej úžitkovej vody. Nezanedbateľný podiel má vykurovanie a ohrev vody elektrickou energiou. Tepelná energia je používaná predovšetkým na vykurovanie objektov a prípravu teplej úžitkovej vody. Zvýšený podiel využitia kolektorov. Spotreba tepelnej energie je svojim charakterom sezónna. Počas trvania letného obdobia je jej denný odber relatívne rovnomerný s malými výkyvmi. Z neobnoviteľných zdrojov energie sa využíva hlavne čierne a hnedé uhlie.

Plynofikácia

Obec nie je plynofikovaná ani sa do budúcnosti neuvažuje s plynofikáciou.

Verejné osvetlenie

Rekonštrukcia verejného osvetlenia prebehla pred 5 rokmi. Nové LED osvetlenie je v celej obci. V lokalite Nevoľné bolo vybudované nové verejné osvetlenie v roku 2019. Ďalej bolo osvetlenie doplnené do koncových častí ulíc Kratina a Za žabkov.

Obec postráda osvetlenie celou Riečanskou dolinou až po križovatku na Rázcestí. Čoraz viac obyvateľov chodí do Banskej Bystrice pešo alebo na bicykli. Spomínaný úsek nie je bezpečný, je neosvetlený. Je tu riziko stretu s divou zverou.

Rádiokomunikácie

V obci je príjem televízneho signálu zabezpečovaný cez digitálny signál ktorý je šírený v rámci rádiokomunikácií SR, pričom väčšina občanov v rodinných domoch má zabezpečený signál prostredníctvom vlastných satelitných zariadení.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Miestny rozhlas potrebuje rekonštrukciu. V časti Nevoľné miestny rozhlas nie je vybudovaný.

Telekomunikácie

Územie mikroregiónu patrí pod uzlový telefónny obvod Banská Bystrica. Kapacita telefónnej ústredne je vyhovujúca. Pokrytie signálu mobilného telefónneho operátora je vyhovujúce. Vyhovujúca je aj kvalita televízneho signálu. Z hľadiska telekomunikačného členenia obec sa nachádza v UTO Banská Bystrica. Miestna telefónna sieť v obci a jej miestnych častiach je prevedená káblami v zemi a vzdušným vedením. Pripojenie telefónnych účastníkov je z UR osadených na stĺpoch, vzdušnými vedeniami.

Kvalita pokrytia mobilnými sieťami je rôzna. T-com a Orange majú dobrú kvalitu pokrytia, slabšiu kvalitu signálu má O2.

V obci sú k dispozícii 3 možnosti pripojenia k internetu. Ide o pevné metalické telefónne káble, WIFI sieť a čiastočne vybudovaná optická sieť, ktorá nie je vyhovujúca. Prepojenie nie je priame na optiku v meste Banská Bystrica, časť prepojenia je rádiorieleová. Daná skutočnosť obmedzuje aj kvalitu aj rýchlosť prepojenia. Chýba priame optické pripojenie.

Verejne prístupný internet v obci nie je.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Územie sídla Riečka patrí do povodia rieky Hron. Obcou preteká Riečanský potok. Zatrubnenie potoka II. etapa

2.7.2.1 Zhodnotenie

Je potrebné zrekonštrovať bočné vetvy obecného vodovodu. V obci nie je kanalizácia. Nedostatočné vyprázdňovanie žump, septikov, spôsobuje únik a znečisťovanie životného prostredia. Miestny rozhlas vyžaduje rekonštrukciu a dobudovanie. Obec nemá kvalitné priame optické pripojenie na internet. Elektrická sieť a verejné osvetlenie je vo vyhovujúcom stave.

2.8 Sociálna infraštruktúra – občianska vybavenosť a bývanie**2.8.1 Občianska vybavenosť**

V nasledujúcich tabuľkách je poskytnutý prehľad o existencii základných aj doplnkových zariadení občianskej vybavenosti v obci. Ide o vybavenosť v oblasti technickej infraštruktúry, služieb, sociálnych služieb, pošty, zdravotníctva, školstva a športového vyžitia (vzhľadom na sústavne sa meniaci stav sa neudáva počet zariadení). Zdravotné stredisko sa v obci nenachádza. obyvatelia využívajú zdravotnícke a sociálne služby v Banskej Bystrici, kde je aj Základná škola pre I. a II. stupeň pre deti z obce a okolia. Najbližšia lekáreň je v Banskej Bystrici. Obec má katolícky kostol, ktorý môžu navštevovať veriaci z obce. Rovnako môžu obyvatelia obce využívať aj ďalšie služby obyvateľstvu v obciach mikroregiónu (zariadenia športu, a voľného času).

Tabuľka č. 43: **Vybraná občianska vybavenosť**

Obec	pošta	administratíva	potraviny	pohostinstvo	materská škola
Riečka	1	Obecný úrad	2	1	1

Obec	kostol RKC	kaplnka modlitebňa	zvonica	kult. dom	knižnica	pamät. izba	rozhlas	dom smútku	cintorín
Riečka	áno	áno	nie	áno	áno	áno	áno	nie	áno

Obec	telocvičňa	futbalové ihrisko	Multifunkčné ihrisko	klzisko
Riečka	nie	áno	áno	áno

Obec	verejne prístupný internet, miesto	www stránky obcí	propagačný materiál	noviny
Riečka	nie	www.riecka.sk	áno v rámci MKVV	áno

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 30: **Prehľad a popis inštitúcií pôsobiach v území**

Obec	Miestna úroveň	Regionálna úroveň	Národná úroveň
Riečka	Obecný úrad, pošta	-	-

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 32: **Stav objektov verejných budov**

Obec	Objekty s nevyhovujúcim stavebno – technickým stavom	Málo využívané objekty	Objekty s nepostačujúcou kapacitou	Vlastníctvo objektu/ prevádzkovateľ zariadenia
Riečka	- Budova kultúrneho domu - Dom č. 126, (pamätná izba)	0	0	obec

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 33: **Známe rozvojové zámery v oblasti verejných a iných služieb**

Obec	Známe rozvojové zámery	Vlastníctvo objektu
Riečka	Rekonštrukcia budovy kultúrneho domu s vybudovaním komunitného centra	obec
	Rekonštrukcia šatní na futbalovom ihrisku	obec
	Kanalizácia obce	obec
	Rekonštrukcia rodinného domu s. č. 126- Pamätná izba obce	obec
	Kamerový systém obce	obec
	Rozšírenie detského ihriska pri viacúčelovom ihrisku	obec
	Miestna komunikácia Riečka-Riečka Nevoľné	obec
	Výstavba nových MK a oprava miestnych komunikácií	obec
	Osvetlenie časti Riečan-dolina s prepojením na BB	obec

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 34: **Náklady na prevádzku verejných obecných zariadení**

Ukazovateľ/Rok	2018	2019	2020
Výdavky v Euro	16 332	24 029	18 075

Zdroj: obec 2021

2.8.1.1 Zhodnotenie

Občianska vybavenosť v oblasti obchodu a služieb je na území obce postačujúca. Vzhľadom na blízkosť mesta by bola prevádzka väčšieho počtu prevádzok nerentabilná. Mesto Banská Bystrica poskytuje pre obyvateľov obce vybavenostné zázemie nielen vyššej (kino, divadlo, banky, nákupné centrá ai.) ale aj základnej občianskej vybavenosti (škola, lekár, obchody ai.).

Na zabezpečenie poriadku a bezpečnosti obec za posledné obdobie rozšírila kamerový systém. Za novú obytnú zónu možno považovať časť obce Nevoľné, ktoré bolo územným plánom preklasifikované na zónu so zmiešanou funkciou bývanie-rekreácia.

Časť obce Nevoľné –nová obytná zóna

2.8.2 Sociálna a zdravotná starostlivosť

V obci sa zdravotné stredisko nenachádza vzhľadom na blízkosť a dostupnosť krajského mesta.

Obec má vypracovaný komunitný plán na obdobie 2018-2022

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán obce sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb obce v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť obce a prioritne podporuje rozvoj:

- zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- komunitných a terénnych služieb,
- sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách

Zmyslom komunitného plánovania je taktiež aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným koordinovaným postupom, posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami obci, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity obce.

Analýza demografického vývoja v obci poukázala na veľmi intenzívne starnutie obyvateľstva v obci. Tento vývoj je porovnateľný s celoslovenským priemerom. Z tohto vyplýva aj predpokladaný narastajúci

počet obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc vo forme hlavne opatrovateľskej služby, donášky stravy, sociálneho taxíka, denného stacionára, prípadne DDS.

Obec má obmedzené finančné možnosti v tejto oblasti, napriek tomu vynakladá maximálne úsilie, aby súčasné potreby obyvateľov v tejto skupine uspokojila.

V obci nepôsobí sociálne zariadenie, v ktorom je možné zabezpečiť sociálnu službu odkázaným v zariadení. Najbližšie zariadenie s pobytovou formou sa nachádza v Banskej Bystrici, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby v zariadení. Opatrovateľská služba nie je v prevádzke. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky. Koordinácia sociálnej služby pre obec je riešená dodávateľsky – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci. Chýba terénny pracovník na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu.

V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Je nevyhnutné vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so sociálnymi službami v obci ako aj v regióne. Preto obec podporuje aktivity subjektov na vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu.

Vo výhľadovom pláne je permanentné zabezpečenie opatrovateľskej služby a stravovania, s cieľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Nakoľko finančné možnosti obce sú obmedzené, obec podporuje prípadnú snahu subjektov poskytujúce sociálne služby na zabezpečenie potrebných sociálnych služieb pre obec.

Obec poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom)
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok
- návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby)
- stretnutia dôchodcov
- pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....).
- poskytovanie finančnej podpory odkázaným
- v prípade potreby zabezpečenie terénnej opatrovateľskej služby
- v prípade potreby zabezpečenie stravovania odkázaných

Obec v prípade potreby podporuje:

- poskytovanie sociálnych služieb s verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby obce.

Sociálne znevýhodnené skupiny v obci môžeme rozdeliť na:

a) Seniori

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc
- osamelí seniori so zdravotnými problémami
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb
- nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- chýba opatrovateľská služba (hlavne celodenná)
- chýba miestna legislatíva
- obec zabezpečuje v prípade potreby dovoz stravy zo školskej jedálne

b) nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním

- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
- chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním
- chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou odborníkmi, ÚPSVaR

c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia

- chýba vyhľadávacia činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc

- deti zo sociálne slabších rodín majú stravovacie problémy
- nevhodné trávenie voľného času
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima
- chýba miestna legislatíva
- d) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
 - chýba vyhľadávacia činnosť občanov so zdravotnými problémami, ŤZP
 - je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb
 - nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou
 - chýba možnosť zamestnať zdravotne postihnuté osoby
 - nie je vyriešená bezbariérovosť v obci
- e) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.
 - chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na pomoc
 - chýbajú preventívne sociálne opatrenia a financie
 - narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
 - skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
 - informácie o možnostiach sociálnej pomoci nie sú dostatočné a na požadovanej úrovni
 - násilie v rodinách spojené so závislosťou na alkohole
 - pasivita občanov riešiť veci verejné
 - vandalizmus, násilie, drogové závislosti, alkohol

Obec sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

2.8.2.1 Zhodnotenie

V obci nie sú zriadené sociálne a zdravotné služby pre obyvateľov, keďže obec je situovaná v bezprostrednej blízkosti krajského mesta. V prípade potreby zabezpečiť krátkodobú opatrovateľskú pomoc obec využíva pomoc spoluobčanov a rieši takéto situácie vo vlastnej réžii. Obec zatiaľ neeviduje dopyt po sociálnych službách ako sú denný stacionár apod.

S negatívnym demografickým trendom bude narastať aj dopyt po sociálnych službách. Obec preto pristúpila k tvorbe komunitného plánu. V súčasnosti je obec maximálne nápomocná pri zabezpečovaní a administratívnom postupe vybavenia sociálnych služieb občanom.

2.8.3 Školstvo

Školské a predškolské zariadenia

V obci sa nachádza materská škola s kapacitou do 30 detí. V súčasnosti je naplno využitá. Trend vývoja počtu detí v materskej škole je vyrovnaný. Škôlka sídli v samostatnej budove. Budova je vykurovaná kotolňou na drevnú štiepku. Priestory materskej školy sú vo vyhovujúcom stave. Areál škôlky prešiel rekonštrukciou, bolo dobudované parkovisko v rámci areálu pre zvýšenie bezpečnosti.

Tabuľka č. 27: Vývoj počtu detí v materskej škole

Názov obce /Rok sčítania	2018/19	2019/20	2020/21
Riečka	28	23	23

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 28: Náklady na prevádzku školských zariadení

Ukazovateľ/Rok	2018	2019	2020
Výdavky v Euro	59 829	72 343	76 871

Zdroj: obec 2021

2.8.3.1 Zhodnotenie

Priestory materskej školy sú v dobrom stave, kapacitne zariadenie vyhovuje potrebám obce Riečka.

2.8.4 Domový fond

Obyvateľstvo obce na bývanie využíva predovšetkým rodinné domy. Nasledujúca tabuľka prezentuje stav bytového fondu v roku 2011. V obci bolo v tomto roku evidovaných 250 domov, z čoho 30 domov nie je trvale obývaných. V obci sa nenachádzajú bytové domy.

Tabuľka č. 35: Prehľad domového fondu

Obec	Domov spolu	Trvale obývaných domov	Bytov spolu	Trvale obývané byty
Riečka	250	220	-	-

Zdroj: obec 2021

Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.8.4.1 Zhodnotenie

Za posledné obdobie bolo zrekonštruovaných viacero domov, ktoré boli dlhé obdobie opustené. Záujem o kúpu a následnú renováciu domov stále rastie. Rozvíjajú sa aj nové lokality individuálnej výstavby rodinných domov.

2.9 Hospodárska základňa

Charakter územia a jeho poloha predurčujú spôsob využívania pôdneho fondu a možnosti celkového hospodárskeho využitia územia mikroregiónu Kremnické vrchy – východ. Lesy pokrývajú necelú ¼ územia, poľnohospodársku pôdu tvoria najmä trvalé trávne porasty a v menšej miere záhrady. Priemyselná aktivita v území sa nenachádza. Neexistuje tu priemyselná základňa, ktorá by poskytovala voľné pracovné miesta pre obyvateľov mikroregiónu.

Obec spĺňa primárne funkciu bývania. Aj keď v obchodnom registri SR je zapísaných 33 subjektov so sídlom v Riečke, ide prevažne o administratívne sídla spoločností, ktoré majú svoje prevádzky sústredené v Banskej Bystrici.

2.9.2 Podnikanie v obci

V obci sú dve prevádzky predajne potravín, prevádzka pohostinstva.

Stolárstvo:

Jozef Spišiak, František Libiak, Ľuboslav Heric,

Vodár: František Jankura

Kurenár: Geregay

Stavebná firma Fodor,

Autodoprava Ján Tóth

2.9.3 Poľnohospodárska výroba

Územie obce je zaradené do oblasti hnedých a podzolovaných pôd horských oblastí. Kvalita a zloženie pôdneho fondu, prírodné a klimatické a terénne podmienky neumožňujú rozvoj intenzívnej poľnohospodárskej veľkovýroby. Pôda sa zaraďujem medzi menej úrodné. TO potvrdzuje aj rozdelenie poľnohospodárskej pôdy, kde skoro 90% tvoria lúky a pasienky a cca 10% orná pôda, ktorá je prioritne využívaná na pestovanie krmovín pre živočíšnu výrobu.

Poľnohospodársku výrobu zabezpečuje v katastrálnom území obcí Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ Poľnohospodárske družstvo Podlavice. V roku 2020 hospodáril družstvo na 1217,71 ha, z toho orná pôda tvorila 126,71 ha.

Tabuľka č. 36: Užívaná poľnohospodárska pôda v ha:

Kataster	PP spolu	z toho OP	TTP
Kordíky	34	10	24
Králiky	16	-	16
Riečka	88	-	88
Tajov	243	27	216

Zdroj: PD Podlavice, 2021

Obilie 52,66ha (pšenica, ovos), 74,05 ha kukurica na siláž, lucerna, zmiešané plodiny.

Trvalé trávnaté porasty boli o výmere 1883 ha lúky 367,71ha pasienky 720,29 ha.

Za posledné roky sa podnik zameriaval na skvalitnenie výrobných procesov, modernizáciu a zvýšenie produktivity. V súčasnosti podnik spĺňa všetky prísne stanovené normy. Je jedným z mála podnikom na Slovensku, ktorým sa živočíšnu výrobu podarilo nielen udržať, ale aj neustále zveľaďovať. Významnou črtou živočíšnej výroby je jej presah do krajiny tvorby, ktoré zahŕňa kosenie lúk, spásanie, zadržiavanie prívlovej vody.

V rámci obhospodarovania TTP je družstvo zapojené do ochrany biotopov poloprárodných a prírodných trávnatých porastov o výmere 929,62 ha (eplomilné a suchomilné, mezofilné, vysokohorské TTP). Z tejto skutočnosti vyplýva, že podnik nepoužíva žiadne umelé hnojivá. Ide o pestovanie krmovín vo vysokej BIO kvalite. V letnej sezóne sú zvieratá pasené na vzdialenejších, ťažšie prístupných TTP, čím podnik výrazne prispieva k zachovaniu biotopov a krajiny tvorby.

Tabuľka č. 36: **Pol'n. Subjekty, hospodárske dvory, súkromne hospodáriaci roľníci v obci**

Lokalita	subjekt	celková výmera PP	orná pôda	TTP	hovádzí dobytok	ovce	počet zamest.
Riečka	PD Podlavice	243 ha	27 ha	216 ha	134	400	0

Zdroj: obec 2021

Pol'nohospodársku výrobu na území mikroregiónu možno charakterizovať ako stabilizovanú. Intenzifikácia poľnohospodárskej výroby je možná len formou biologickej rekultivácie trvalých trávnych porastov tak, aby sa zachoval krajinný a biologický potenciál krajiny.

2.9.4 Ostatné oblasti hospodárstva

Poľovníctvo a rybárstvo

Na území mikroregiónu sa nachádzajú poľovnícke revíry vysokej zveri a medveďa hnedého. V miestnych potokoch sa združuje pstruh obyčajný a dúhový.

Lesné hospodárstvo

Z celkovej rozlohy katastrov mikroregiónu lesná pôda má 48 % podiel. Najväčším lesohospodárskym podnikom je Urbariát Riečka, Mestské lesy Banská Bystrica a čiastočne obhospodarujú lesy aj Lesy SR, štátny podnik – Odštepň lesný závod Slovenská Ľupča a poľnohospodárske družstvo Podlavice.

Nerastné suroviny a prírodné zdroje

Hodnotným prírodným zdrojom v území je drevo. Jeho ťažba je však determinovaná rekreačnou a estetickou funkciou lesov.

2.9.5 Zhodnotenie

V prípade obce Riečka ide prímestskú obec, ktorá splňa hlavne funkciu bývania. V obci nie je zastúpený priemysel, ani služby obyvateľstvu. Hlavnou hospodárskou činnosťou je poľnohospodárska činnosť zastúpená PD Podlavice.

2.10 Rekreačia, voľný čas a cestovný ruch

Obec je z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu cieľom prímestskej rekreácie občanov miest B. Bystrica a širokého okolia, ale v posledných rokoch výrazne stúpla návštevnosť domácich turistov z celého Slovenska. Obec je atraktívna predovšetkým pre jej:

- prírodný potenciál a krajinu
- priaznivé podmienky pre cykloturistiku a turistiku
- možnosti chatárenia a chalupárenia

Z hľadiska cestovného ruchu je územie vhodné na rekreáciu. V okolí je krásna príroda pre zimnú i letnú pešiu turistiku. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu možno chápať územie obce v širších súvislostiach v rámci Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ.

Z hľadiska cestovného ruchu je prevažná časť územia rekreačným celkom horského funkčného typu medzinárodného významu. Rekreačné priestory Tajov a Kordíky sú označované ako sídelné strediská rekreácie a turizmu a rekreačný priestor Králiky je aglomeráciou rekreačných území. Na území obce riečka sú dve ubytovacie zariadenia.

Vzhľadom na medzinárodný význam tohto strediska je významná predovšetkým zimná turistická sezóna. Územie disponuje vhodnými podmienkami pre zjazdové a bežecké lyžovanie, významné je jeho prepojenie prostredníctvom bežeckých tratí a turistických tratí so samostatným strediskom rekreácie a turizmu medzinárodného významu – Skalkou. Nevyhnutné je dobudovanie tohto rekreačného priestoru a dostavba areálov vrcholových športov v aglomerácii rekreačného územia Králiky.

V letnej turistickej sezóne a mimosezónnom období (jar, jeseň) ponúka obec vhodné podmienky pre turistiku a cykloturistiku. Existuje niekoľko turistických a cykloturistických ciest po obci a po celom mikroregióne. Prevažne poľné cesty.

Dôležité je postavenie obce ako centra prímestskej rekreácie predovšetkým obyvateľov Banskej Bystrice. Územie je využívané pre chatárenie, chalupárenie a záhradkárstvo.

2.10.1 Rozvoj športových aktivít

Bežecké lyžovanie

V zimnej sezóne 2020-21 bola spustená aplikácia na stránke www.zahoramizadolami.sk (Banskobystrický kraj – turizmus), ktorá propaguje bežkársku na celom území BB kraja. MKVV predstavuje je územie s výbornými podmienkami pre rozvoj rekreačného ale aj profesionálneho bežkovania. Na stránke si môže návštevník prezrieť informácie o ponúkaných tratiach, ich náročnosti a stave upravenosti každej trate. Informácie sú doplnené o možnosti parkovania a občerstvenia.

Prevádzkovanie skibusov je už samozrejmosťou niekoľko zimných sezón.

Vzhľadom na vývoj v tejto oblasti športu, ktorý sa teší čoraz väčšej obľube, má MKVV výborné predpoklady na zvyšovanie návštevnosti v budúcich zimných sezónach.

Zjazdové lyžovanie

Lyžiarske stredisko SKI centrum Riečka sa nachádza v krásnej prírodnej scenérii v pohorí Kremnických vrchov. Návštevníkom ponúka 3 zjazdovky, z ktorých najdlhšia 550 m ľahkej obtiažnosti. Zjazdové trate sú upravované a zasnežované technickým snehom. V stredisku sú k dispozícii 3 vleky Tatra POMA. Celková prepravná kapacita vlekov sa pohybuje od 800 do 1 200 osôb za hodinu. Návštevníci si môžu vychutnať komfort z lyžovania s celkovou dĺžkou zjazdových tratí 1000 m.

Pešia turistika

Okolie Riečky je ideálnym miestom pre turistov všetkých vekových kategórií. Turisti majú možnosť využiť označené chodníky, a to v každom ročnom období. Turista tak ušetrí čas a zbaví sa možných nepríjemností, ktoré vo väčšine prípadov pramenia zo vstupu na privátne pozemky, zo stretnutia so živočíchmi, ktoré môžu byť za určitých okolností nebezpečné alebo je možné dostať sa do terénu, pobyť v ktorom je životu nebezpečný.

Cykloturistika

Mesto Banská Bystrica v spolupráci so samosprávnym krajom, dopravcom i samotnými podnikateľmi zaviedlo prevádzku takzvaných Cyklobusov. Cyklobusy jazdia v letných mesiacoch počas víkendov a sviatkov, prípadne vo vybrané dni. Jedna jazda i s batožinou a prevozom bicykla stojí len jedno euro. Celkovo na jednej jazde vozidlo pojme maximálne 35 cestujúcich (19 miest na sedenie) a v závese povezie maximálne štyridsiatu bicyklov

Náučné chodníky a turistické trasy

Tabuľka č. 38: Vyznačené turistické trasy zasahujúce do katastra obce Riečka

Trasy	Trasa
Žlté označené chodníky	
č. 8440	Banská Bystrica (Uľanka) – Riečanské sedlo – Riečka
Zeleno označené chodníky	
č. 5520b	Kráľické sedlo – Banská Bystrica, Hámor
Červeno označené chodníky	
	Laskomer – Riečanské sedlo – Podlavice (cez Pod Machutovom)

Zdroj: www.geoparkbb.sk, turistika.oma.sk 2021

Tabuľka č. 39: Prehľad športových zariadení

Obec	Športové zariadenie	Počet	Vlastník	Povrch	Poznámka
Riečka	Multifunkčné ihrisko	1	obec	Umelá tráva	osvetlenie LED svietidlami, v zime klzisko
	Stôl na stolný tenis v exteriéri	1	obec	-	Pri multifunkčnom ihrisku
	Futbalové ihrisko	1	obec	tráva	V dobrom stave

Zdroj: obec 2021

V obci sa nachádza futbalové ihrisko a multifunkčné ihrisko. V areáli multifunkčného ihriska bol umiestnený pingpongový stôl vhodný do exteriéru. Futbalový areál je výborne udržiavaný, nachádza sa tu aj detské ihrisko „Lauková“.

2.10.2 Služby cestovného ruchu

Ubytovanie

Celková kapacita lôžok v Riečke je 40 v dvoch ubytovacích zariadeniach.

Stravovanie

Reštauračné služby aj pre neubytovaných turistov poskytuje na území katastra obce Riečka v časti Nevoľné Penzión Slniečko.

Tabuľka č. 41: Ubytovacie a stravovacie zariadenia v obci

Názov zariadenia	Lôžková kapacita	Stravovacia kapacita
Penzión Slniečko	20	Reštaurácia 34, bar 20
Penzión Hastrman	20	-
SPOLU	40	54
Počet rekreačných chat	70	
Počet záhradných chatiek	170	

Zdroj: obec 2021

penzión Hastrman

penzión Slniečko

Členstvo v organizáciách

Obec je členom Oblastnej organizácie cestovného ruchu Stredné Slovensko prostredníctvom ktorej je zapojené do spolupráce s Krajskou organizáciou cestovného ruchu Banskobystrický kraj – turizmus. V posledných rokoch je viditeľná spoločná propagácia územia ako celku, zameraná na domáceho turistu.

2.10.3 Zhodnotenie

Obec Riečka je členom Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ, ktorý úspešne rozvíja ponuku cestovného ruchu nielen pre prímestskú ale aj celoslovenskú medzinárodnú klientelu. Zo štatistických údajov vyplýva, že počet návštevníkov, domácich aj zahraničných za roky 2017-2019 pozitívne rástol. Rok 2020 bol ovplyvnený pandemiou, ale dá sa očakávať, že stúpajúci trend bude pokračovať aj po uvoľnení opatrení. Výrazne sa zlepšila organizácia údržby a rozvoja turistických a cykloturistických trás, ako aj bežkárskeho trás v zimnom období. Podporuje sa aj ekologizácia dopravy, k dispozícii sú skibusy a cyklobusy počas hlavných turistických sezón. Zlepšujú sa podmienky parkovania v strediskách,

skvalitňuje sa informačný systém s využitím najmodernejších technológií. Postupne dochádza k prepojeniu mikroregiónu, rekreačného strediska Skalka a banského mesta Kremnica. Spolupráca medzi významnými aktérmi rozvoja cestovného ruchu v tomto území je na dobrej úrovni a neustále sa rozvíja. Jej dobré fungovanie sa pozitívne prejavilo aj pri obnove významnej atraktivity Gorgeyho tunela.

2.11 Trh práce

Podnikateľské aktivity, pracovné príležitosti

Obyvatelia obce dochádzajú za prácou najviac do mesta Banská Bystrica. Na území obce neexistuje v súčasnej dobe významnejší zamestnávateľ. Obecný úrad zamestnáva 3 (zamestnanci materskej školy) + 2 (zamestnanci obecného úradu), 2 zamestnanci na verejnoprospešné práce.

Nezamestnanosť na Slovensku v druhom štvrtroku 2020

Nezamestnanosť sa zvýšila medziročne o 14,7 %, tak výrazný rast bol naposledy v roku 2010.

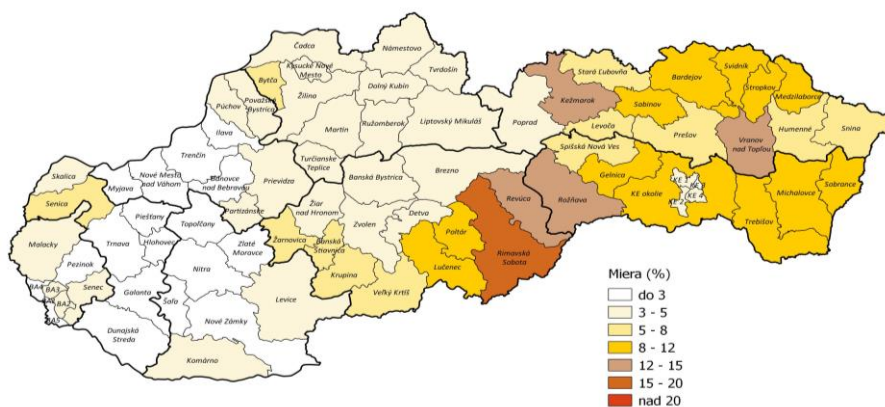
Počet nezamestnaných na Slovensku podľa Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) 2) dosiahol v 2. štvrtroku 2020 v absolútnom vyjadrení 177,8 tis. osôb, medziročne vzrástol o 14,7 % (o 22,8 tis. osôb). Takýto prudký nárast bol zaznamenaný naposledy pred desiatimi rokmi (v 2. štvrtroku 2010 vzrástol počet nezamestnaných medziročne o 28,5 %).

Dlhodobý pokles nezamestnanosti sa zastavil v prvom štvrtroku roka 2020, kedy nastala zmena trendu vo vývoji nezamestnanosti a počet nezamestnaných začal rásť. Medziročný nárast počtu nezamestnaných trvajúci aspoň dva štvrtroky za sebou bol zistený naposledy v 3. štvrtroku 2013.

Súčasne miera nezamestnanosti vzrástla medziročne o 0,9 p. b. na 6,6 %, dostala sa tak na úroveň spred dvoch rokov (2. štvrtrok 2018). Sezónne očistená nezamestnanosť sa oproti 1. štvrtroku 2020 zvýšila o 14,3 tis. (o 8,7 %) na 178,4 tis. osôb.

Dopad koronakrízy sa prejavil najmä rýchlym zvýšením počtu aj podielu osôb, ktoré boli krátkodobo nezamestnané (mesiac, respektíve jeden až tri mesiace). V súhrne sa počet osôb v týchto dvoch skupinách v štruktúre nezamestnaných medziročne zdvojnásobil.

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 31.12.2019

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava

Miera evidovanej nezamestnanosti je vypočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie. Algoritmus výpočtu stanovila MPSVR SR.

Zdroj: ÚPSVaR k 31.12.2019

Tabuľka č. 79: Vývoj nezamestnanosti v obci

Ukazovateľ	02/2020	02/2021	Porovnanie 2020/2021
Počet uchádzačov o zamestnanie	11	14	+27%

Zdroj: ÚPSVaR, B. Bystrica 2021

Tabuľka č. 80: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie v obci za mesiac február 2021

Štruktúra UoZ	Muži	Ženy	Občan -12 kal. Mesiacev nemal pravidelne platené zamestnanie	Absolventi	občan starší ako 50 rokov	Dlhodobó nezamestnaní	Občan vzdelanie nižšie ako stredné odborné
Počet UoZ	7	7	5	0	6	5	2
Podiel v %	50	50	36	0	43	36	14

Zdroj: ÚPSVaR, B. Bystrica 2021

Tabuľka č. 81: Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa veku december 2019

Oblasť	Menej ako 20 rokov	20 - 30	35 - 44	45 - 54	55-59	Viac ako 60 rokov
Obec Riečka	0	2	2	5	4	1

Zdroj: ÚPSVaR, B. Bystrica 2021

V štruktúre podľa veku dosahuje obec Riečka najviac UoZ v skupine vo veku 45-59 rokov 9 UoZ (percentuálne vyjadrenie 64%), najnižší podiel počtu UoZ je v skupine vo veku viac ako 60 rokov, kde je evidovaný 1 uchádzač k 28.02.2021.

2.11.1 Zhodnotenie

Obec plní prevažne funkciu bývania a obyvatelia vo veľkej miere sú zamestnaní v Banskej Bystrici a okolitých mestách. V obci existuje malé podnikanie v podobe malých subjektov, ktoré sa venujú rôznym podnikateľským aktivitám (Stavebné práce, pomocné stavebné práce, autodoprava, účtovníctvo, autoopravovňa...)

2.12 Ľudský potenciál (spolky, združenia, kluby)

2.12.1 Mimovládne organizácie

V obci je aktívne Občianske združenie „Bystrické dedičstvo“, ktoré vzniklo v roku 2015. Združuje dobrovoľníkov a nadšencov, ktorí pomáhajú obci v oblasti kultúry a histórie.

Združenie seniorov Riečka má dlhú tradíciu a realizuje množstvo aktivít pre dôchodcov a priateľov združenia.

V rámci MKVV sa už od roku 2008 konajú pravidelné stretnutia dôchodcov. Stretnutie sa organizuje vždy v inej obci a teší veľkej obľube. Počet účastníkov často presahuje 120.

Dobrovoľnícka základňa je silná a prispieva veľkou mierou k realizácii mnohých aktivít na skrášlenie obce, úpravy verejných priestranstiev apod.

Mládež v obci je organizovaná, infraštruktúra na zabezpečenie činnosti voľného času sa nachádza v Kultúrnom dome v spolupráci s obecným úradom, športové ihrisko a príroda okolo obce. V obci je možnosť športového vyžitia mládeže na úrovni.

Hlavnou úlohou kultúrnych aktivít v obci Riečka je udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celonárodné hodnoty a tradície, podieľať sa na vytváraní nových, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľno časové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

Tabuľka č. 45: Zručnosti obyvateľstva

Obec	Databáza zručných ľudí v území
Riečka	

Zdroj: obec 2021

Tabuľka č. 46: Prehľad kultúrnych a historických zdrojov – nehmotné zdroje, ľudský potenciál

Obec	Kluby, spolky, združenia	Kultúrne podujatia
Riečka	- Občianske združenie „Bystrické dedičstvo“ - Združenie seniorov obce Riečka - Športový klub Zornička	- Tradičný hokejový zápas horný dolný - Fašiangový sprievod, - Deň úcty k starším - Stretnutie dôchodcov mikroregiónu (MKVV) - Hostina, - Mikuláš - Súťaž v pečení kysnutých koláčov (MKVV) - Súťaž viazania adventných vencov (MKVV)

Zdroj: obec 2021, register občianskych združení SR 2021

Činnosť mimovládnych organizácií v obci Riečka možno označiť za stredne aktívnu, v niektorých oblastiach málo rozvinutú a hoci širokospektrálnu. Mimovládne organizácie a ich predstavitelia sa snažia napomáhať riešeniu jednotlivých parciálnych problémov, ktoré trápia občanov tohto obce, resp. regiónu.

Obec vytvára vhodné podmienky pre organizovanie rôznych kultúrno spoločenských akcií.

Hlavnou úlohou kultúrnych aktivít v obci Riečka je udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celonárodné hodnoty a tradície, podieľať sa na vytváraní nových, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľno časové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

Obec má dlhoročné priateľstvo s obcou Kulpin v Srbsku. Vzájomné návštevy sa pravidelne organizujú hlavne v rámci kultúrnospoločenských podujatí. Vznikli rodinné priateľstvá, navštevujú sa aj občania obcí individuálne...

2.12.2 Športové kluby

Silné zázemie a podporu má v obci futbal. Futbalisti a stolnotenisti sú organizovaní v Športovom klube Zornička.

Seniori sa pravidelne stretávajú pri stolnom tenise, sú organizované aj turnaje.

V obci je možnosť športového vyžitia mládeže na úrovni.

2.12.3 Zhodnotenie

V obci sa za posledné obdobie výrazne posilnil komunitný život. Počas roka sa organizuje veľké množstvo kultúrno-spoločenských podujatí, z ktorých niektoré majú už viac ako 10 ročnú tradíciu. Niektoré podujatia majú mikroregionálny význam a často sú navštevované aj obyvateľmi Banskej Bystrice.

Aktivity obce podporujú aj dobrovoľníci, ktorí prispievajú svojou prácou, ale často aj materiálom alebo finančne.

Zaostáva zapojenie mladých do spoločenského, kultúrneho a športového života v obci.

Ucta k starším

Pečenie kysnutých koláčov

Futbal Riečka

Turistika

2.13 Územná a integrovaná spolupráca

2.13.1 Regionálna spolupráca

Obec Riečka je členom **Združenia miest a obcí** a taktiež členom **Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ**. Je členom Oblastnej organizácie cestovného ruchu **Stredné Slovensko**.

Obec je tiež členom **Banskobystrického geoparku** a jeho **miestnej akčnej skupiny** (MAS). Jej strategickým cieľom je zlepšenie ekonomických a životných podmienok vidieckeho obyvateľstva a zvýšenie príťažlivosti obcí pre dosiahnutie vyššej konkurencieschopnosti územia environmentálne citlivého prostredia geoparku.

2.13.2 Územná spolupráca v rozvoji – integrovaný územný rozvoj

Mestský región Banská Bystrica a okolie

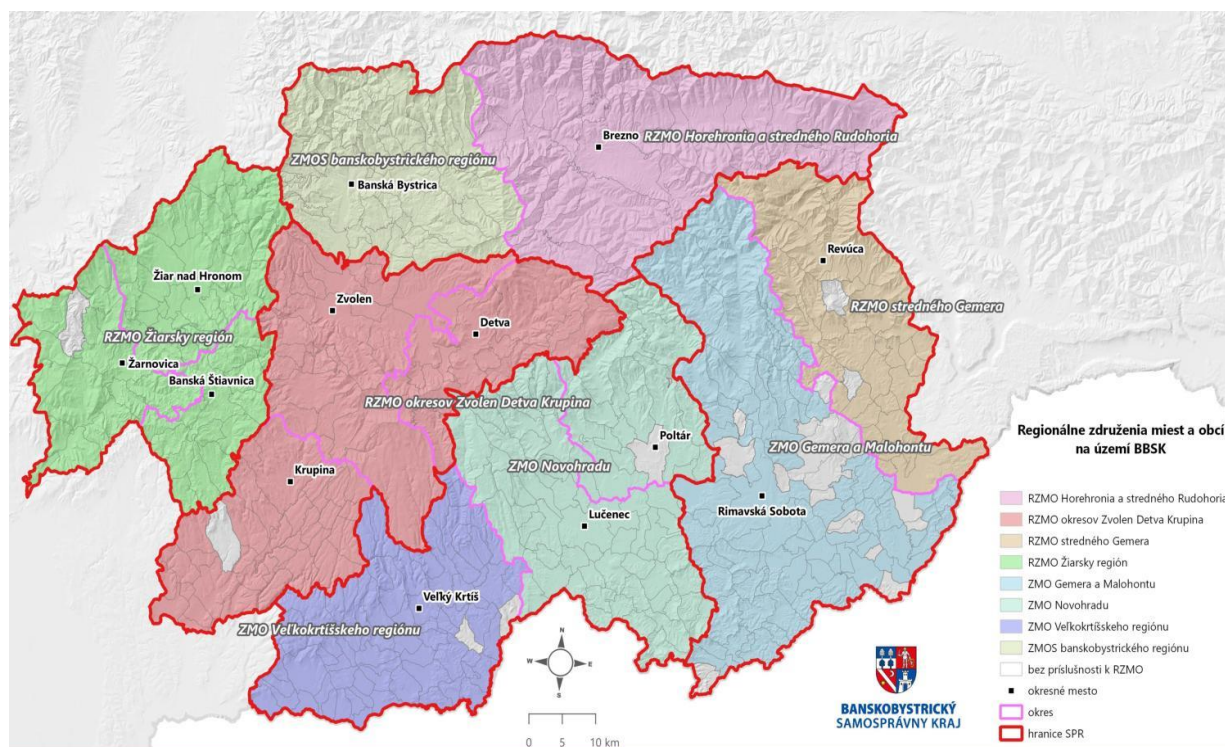
Príprava na územnú spoluprácu súvisí s prípravou mestského regiónu Banská Bystrica a okolie na nové programovacie obdobie EÚ, konkrétne na podporu z operačného programu IROP. Integrovaný regionálny operačný program je pripravovaný a bude implementovaný v súlade s princípom „partnerstva“, v rámci implementačného mechanizmu sa navrhuje aplikovať integrovaný prístup. IROP bude implementovaný prostredníctvom tzv. regionálnych integrovaných územných stratégií (ďalej len „RIÚS“). RIÚS budú mať povahu jedného z nástrojov integrovaného prístupu, ktoré EK ponúka pre nové programové obdobie. Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR sú

uvedené v zmysle legislatívy EÚ na nové programové obdobie sa realizujú prostredníctvom nasledovných opatrení:

- integrované územné investície (ďalej len „IÚI“);
- udržateľný mestský rozvoj (ďalej len „UMR“);
- miestny rozvoj vedený komunitou („CLLD“).

IÚI predstavujú nástroj strategického a výsledkovo orientovaného prístupu s cieľom riešiť potreby a výzvy regiónov podľa ich špecifických potrieb. IÚI budú v podmienkach SR realizované prostredníctvom RIÚS. V kontexte IROP a RIÚS sú IÚI súbor vzájomne prepojených aktivít (vecne a/alebo časovo a/alebo funkčne a/alebo komplementárne a/alebo synergicky a pod.) realizovaných na vymedzenom území. UMR sa bude realizovať ako súčasť modelu RIÚS. Bude zameraný na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych výziev, ktoré majú vplyv na mestské oblasti, pričom najmenej 5 % zdrojov EFRR vyčlenených na národnej úrovni v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa vyčlení na integrované činnosti udržateľného rozvoja miest. Partnerská dohoda SR definuje osem krajských miest vrátane ich jadrového pásma ťažiska osídlenia vymedzené v KURS 2001 v znení KURS 2011, ktoré predstavujú mestské funkčné oblasti, a na ktorých sa budú realizovať opatrenia UMR v zmysle čl. 7 Nariadenia o EP a Rady (EÚ) č. 1301/2013. CLLD je postavený na fungovaní miestnych verejno-súkromných partnerstiev, inštitucionalizovaných v podobe miestnych akčných skupín. Nástroj CLLD nie je pre RIÚS.

Integrované územné investície (IUI) sú novým realizačným režimom na združovanie financovania z viacerých prioritných osí jedného alebo viacerých operačných programov pre viacerozmerne a medziodvetvové zásahy. IUI môže byť ideálnym nástrojom na podporu integrovaných činností v mestských oblastiach, keďže poskytuje možnosť kombinovať financovanie spojené s rôznymi tematickými cieľmi vrátane kombinácie financovania z tých prioritných osí a operačných programov EÚ podpory v budúcom programovom období. Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) by mal ako základný princíp podporovať udržateľný rozvoj miest prostredníctvom integrovaných stratégií na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, sociálnych a demografických problémov mestských oblastí. Tento princíp má dvojaký význam: znamená, že zdroje by sa mali sústrediť integrovaným spôsobom na cieľové oblasti so špecifickými problémami miest a projekty rozvoja miest financované z fondu EFRR by sa zároveň mali integrovať do širších cieľov programov. Nové, flexibilnejšie nástroje, ako sú integrované územné investície (IUI) a komunitný miestny rozvoj (CLLD), podporujú integrovaný prístup k udržateľnému rozvoju miest a uľahčujú súhrn inštrumentálnych a participatívnych spôsobov na zavádzanie stratégií rozvoja miest.

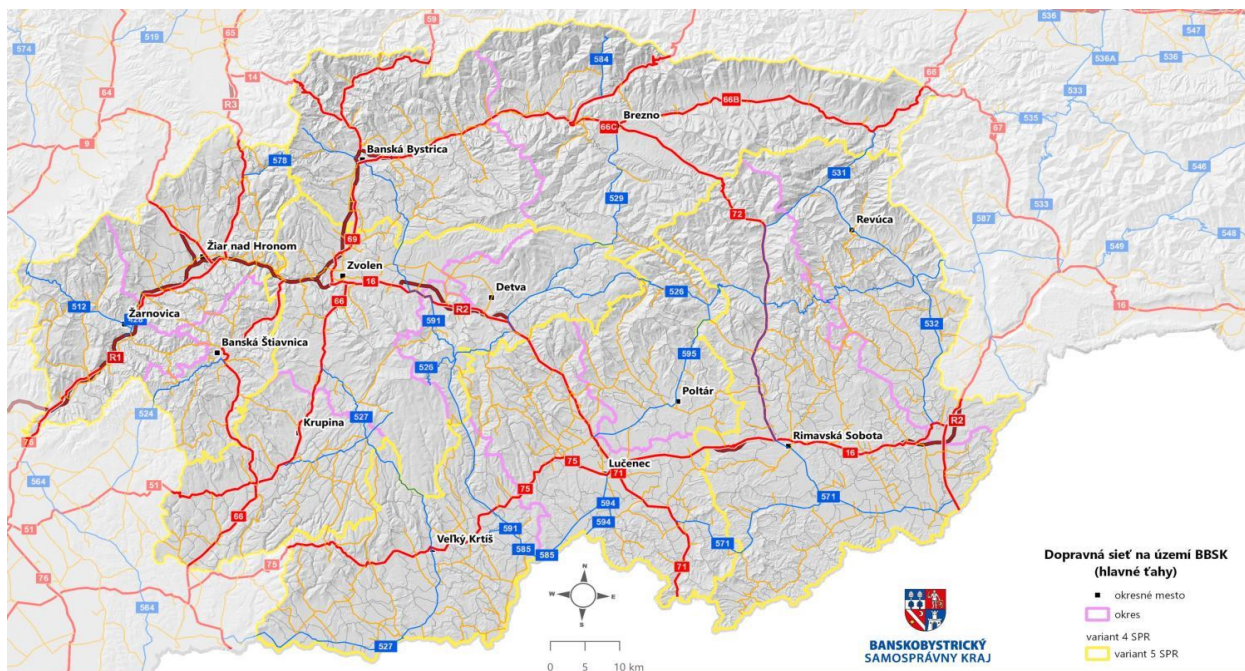

Zdroj: BBSK 2020

Integrovaný územný rozvoj je rozvoj založený na prepájaní odvetvových politík na rôznych hierarchických úrovniach (európskej, národnej, regionálnej, komunálnej) na územnom prístupe s cieľom zabezpečiť udržateľný rozvoj a efektívne využitie zdrojov pre dosiahnutie vyššej kvality života jeho obyvateľov.

2.13.3 Udržateľný mestský rozvoj (UMR)

Integrované územné stratégie udržateľného mestského rozvoja (IÚS UMR) rámujúce IÚI UMR budú definované pre mestské funkčné územia. Územia UMR sú v rámci PHSR VÚC chápané ako špecifické strategicko-plánovacie regióny. IÚS UMR sú autonómne, avšak do IÚS VÚC sú integrované. To umožní pre ich implementáciu využiť nielen zdroje špecificky určené pre UMR, ale aj pre VÚC ako celok.

Zdroj: BBSK 2020

Strategicko-plánovacie regióny		1	2	3	4	5
Územné členenie	Okresy	Banská Štiavnica	Detva	Banská Bystrica	Lučenec	Revúca
		Žarnovica	Krupina	Brezno	Poltár	Rimavská Sobota
		Žiar nad Hronom	Zvolen		Veľký Krtíš	
Demografia	Počet obcí	68	77	72	150	149
	Počet obyvateľov (k 31.12.2019)	88 706	123 192	172 571	138 818	124 006
	Rozloha (Km ²)	1 235,04	1 793,10	2 074,64	2 150,01	2 201,20
	Hustota obyvateľstva (Osoba na Km ²)	71,82	68,70	83,18	64,57	56,34
	Priemerná veľkosť obce podľa počtu obyvateľov	1 305	1 600	2 397	925	832
Hospodárstvo	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (2019)	46 557	65 387	96 202	66 769	56 852
	Miera evidovanej nezamestnanosti (2019)	5,38%	4,12%	3,67%	7,97%	14,33%
	Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (2018)	1 113,85	1 047,98	1 096,95	873,08	857,15
	Počet podnikov (2019)	2 680	4 209	9 839	3 492	2 042
Cestné komunikácie	Počet živnostníkov (2019)	5 876	6 799	10 235	5 815	4 246
	Rýchlostné cesty (Km)	53,85	37,95	17,61	-	18,18
	Cesty I. Triedy (Km)	101,52	122,42	184,43	127,04	105,32
	Cesty II. Triedy (Km)	52,35	128,37	66,98	180,70	173,67
	Cesty III. Triedy (Km)	301,10	310,88	216,08	558,43	452,34
	Cestné komunikácie spolu (Km)	508,82	599,62	485,09	866,18	749,51
Priemyselné parky	Počet zelených parkov	2	3	1	4	-
	Výmera zelených parkov (m ²)	714 000	714 824	364 000	587 034	-
	Počet hnedých parkov	1	1	-	2	3
	Výmera hnedých parkov (m ²)	154 204	29 517	-	46 676	202 120

Zdroj: BBSK 2020

Hlavným impulzom pre spracovanie dokumentu Integrovannej územnej stratégie udržateľného mestského rozvoja (*ďalej len „IÚS UMR“*) mesta Banská Bystrica a obcí tvoriacich spolu mestskú funkčnú oblasť (ktoré nemajú spoločný Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) v zmysle platnej legislatívy) je návrh implementačného mechanizmu pre nové programové obdobie EÚ fondov na roky 2021-2027 a vychádza z procesu monitorovania a hodnotenia realizácie PHSR mesta Banská Bystrica a obcí tvoriacich mestskú funkčnú oblasť v rokoch 2014 - 2020 a ich priemetu do Regionálnej integrovanej územnej stratégie Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK).

Zámerom je reagovať na nové výzvy a identifikované špecifické problémy dotknutého územia a politické, sociálne, ekonomické, technologické a environmentálne faktory (zelená a digitálna transformácia, dôslednejšie uplatnenie integrovaných nástrojov a špecificky miestneho prístupu, Industry 4.0, dostupnosť otvorených dát, nové požiadavky na odolnosť územia, občianske iniciatívy a pod.). Potreba spracovania novej implementačnej stratégie udržateľného mestského rozvoja je zmena strategických priorít na národnej úrovni a zmena pohľadu na využitie potenciálu mestskej funkčnej oblasti

IUS sa vypracúva ako územná rozvojová stratégia pre mestské funkčné územie s jadrovým mestom Banská Bystrica a obcami: Badín, Dolný Harmanec, Harmanec, Horná Mičiná, Horné Pršany, Hronsek, Kordíky, Králiky, Kynceľová, Malachov, Môlča, Nemce, **Riečka**, Selce, Slovenská Ľupča, Tajov, Špania Dolina, Vlkanová.

Územie je súčasťou subregiónu okresov Banská Bystrica a Brezno.

Z hľadiska typovej kategorizácie, podľa návrhu **Vízie a stratégie Slovenska do roku 2030**, územie mestskej funkčnej oblasti Banská Bystrica patrí medzi mestské aglomerácie využívajúce svoj rastový potenciál zameraný hlavne na zabezpečenie udržateľnosti rozvoja územia.

Špecifickou prioritou pre tento typ územia je zabezpečenie udržateľnosti jeho rozvoja a harmonizácia dynamiky rozvoja jednotlivých funkčných systémov mesta ako motorov rozvoja regiónu a zabezpečenie ich udržateľnosti a to najmä s dôrazom na:

- Zlepšenie dopravy medzi jadrom aglomerácie a jej zázemím;
- Efektívne riešenie problematiky životného prostredia spojenej s koncentráciou veľkého množstva obyvateľov a adaptácia aglomerácií na zmenu klímy;
- Zabezpečenie dostatočného rozsahu služieb, občianskej vybavenosti a predchádzanie vzniku a prehlbovania sociálneho vylúčenia;
- Zlepšovanie podmienok pre posun podnikov smerom ku konkurencieschopnosti založenej na znalostiach a inováciách v rámci regionálnych inovačných ekosystémov;
- Zohľadnenie zvýšenia nákladov na výstavbu, údržbu a modernizáciu infraštruktúry v mestských aglomeráciách.

(Zdroj: Vstupná správa pre spracovanie IÚS pre UMR FMO Banská Bystrica zo dňa 22.12.2020)

2.14 Bezpečnosť a kriminalita

Územie Mikroregiónu Kremnické vrchy – Východ môžeme považovať za bezpečné s nízkym výskytom trestnej činnosti. V obciach nie je nutné zriaďovať obecné polície. Každá obec má kamerový systém na vyhradených miestach s vyššou pravdepodobnosťou spáchania trestného činu, alebo výtržníctva. Územie spadá do pôsobnosti Okresného riaditeľstva policajného zboru v Banskej Bystrici a štatistické údaje sú sledované za územie mikroregiónu spolu s mestskou časťou Podlavice.

Tabuľka č. 45: **Prehľad trestných činov**

	2020	2019	rozdiel
Trestné činy celkom	454	498	-44
objasnených	242	273	-31
%	53,30	54,82	-1,52
lúpeže	1	0	1
objasnené	1	0	1
%	100,00	#####	#####
ublíženie na zdraví	1	4	-3
objasnené	1	0	1
%	100,00	0,00	100
nebezpečné vyhrážanie	0	3	-3
objasnené	0	2	-2
%	#####	66,67	#####
krádeže vlámaním	2	0	2
objasnené	1	0	1
%	50,00	#####	#####
krádeže osobných motorových vozidiel	3	4	-1
objasnené	2	2	0
%	66,67	50,00	16,667
veci a súčiastky osobných motorových vozidiel	1	7	-6
objasnené	0	1	-1
%	0,00	14,29	-14,29
výtržníctvo	0	1	-1
objasnené	0	1	-1
%	#####	100,00	#####
alkohol (289 TZ)	21	18	3
objasnené	21	17	4
%	100,00	94,44	5,5556
spáchané na ulici	62	70	-8
objasnené	54	43	11
%	87,10	61,43	25,67
hodina spáchania	6-14	14-22	
deň v týždni	ut.-sob.	streda	

Zdroj: Okresné riaditeľstvo PZ BB, 2021

2.14.1 Zhodnotenie

Na území mikroregiónu je výskyt trestných činov nízky. Územie je bezpečné.

2.15 Územný a investičný rozvoj obce

(súladi s existujúcou dokumentáciou rozvoja)

Na riešenie územie je spracovaných viacero dokumentácií, ktoré sa zaoberajú jeho trvalo udržateľným rozvojom:

Koncepcia územného rozvoja Slovenska ako územnoplánovacia dokumentácia celoštátneho významu rieši nadradené rozvojové osi, hierarchiu sídiel, životné prostredie, nadradené systémy sociálnej a technickej infraštruktúry.

Závazná časť:

- Ťažiská osídlenia najvyššej úrovne: podporovať rozvoj banskobystricko-zvolenského ťažiská osídlenia ako aglomerácie najvyššieho celoštátneho a medzinárodného významu
- Podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa: hornopohronskú rozvojovú os: Banská Bystrica Brezno - Heľpa

Program hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja BBSK 2015 – 2023:

VÍZIA:

„Región otvorený príležitostiam, novým možnostiam a s úctou k tradíciám, človeku a prírode...“

Strategický cieľ

Zlepšiť kvalitu života obyvateľstva prostredníctvom zvyšovania konkurencieschopnosti a výkonnosti ekonomiky kraja, investovaním do kvalitných verejných služieb, inovácií a udržateľných environmentálnych riešení.

- **Prioritná oblasť 1** Zdravé a adaptabilné prostredie - zelený región

- **Prioritná oblasť 2** Lepšia kvalita života – služby pre ľudí
- **Prioritná oblasť 3** Konkurencieschopná ekonomika – udržateľné a konkurencieschopné miestne ekonomiky
- **Prioritná oblasť 4** Partnerstvá (horizontálna priorita)

Vzhľadom k veľkým vnútroregionálnym rozdielom na území kraja a v súvislosti s cieľovou podporou územnej súdržnosti založenej na vyváženom územnom rozvoji, polycentrickom prístupe s cieľom postupného vytvárania nových funkčných území sa Banskobystrický kraj musí špecificky zamerať a 5 skupín okresov:

- okresy s najvyššou prioritou podpory – okres Revúca, Poltár a Rimavská Sobota,
- okresy s druhou najvyššou podporou – okresy Detva, Krupina, Veľký Krtíš,
- okresy s vysokou podporou – okresy Banská Štiavnica, Brezno, Lučenec a Žarnovica,
- okresy s nižšou podporou – okres Žiar nad Hronom,
- okresy s cieľovou podporou – okresy Banská Bystrica a Zvolen.

PRIORITNÁ OBLASŤ 1: Zdravé a adaptabilné prostredie - Zelený región

Prioritná oblasť je zameraná najmä na podporu projektov a aktivít v oblasti životného prostredia a environmentálnej infraštruktúry, ekologickej a bezpečnej dopravy a mobility, a rozvoja vidieka s dôrazom na chránené oblasti.

Špecifický cieľ 1.1: •Vytvoriť predpoklady pre budovanie systému bezpečnej a ekologickej dopravy na území BBSK zvýšením atraktivity VOD a nemotorovej dopravy

Opatrenie

1.1.2 Vytvorenie IDS

Aktivity

Výstavba spoločných prestupných bodov, terminálov intermodálnej dopravy vrátane systémov inteligentného parkovania a pod. Modernizácia a výstavba zastávok VOD Zavedenie nového tarifyného a informačného systému VOD

Opatrenie 1.1.4. Vytvorenie regionálnej siete cyklotrás

Aktivity

Výstavba nových úsekov cyklotrás Obnova, údržba a rekonštrukcia už existujúcich cyklotrás Budovanie infraštruktúry súvisiacej s nemotorovou dopravou (záchytné parkoviská Park&Ride)

Opatrenie 1.1.5 Vypracovanie analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie ekologickej, udržateľnej a bezpečnej dopravy na území kraja

Aktivity

Spracovanie resp. aktualizácia strategických dokumentov v súlade s platnou legislatívou a územnoplánovacou dokumentáciou, tvorba mobilných aplikácií, interaktívnych máp a portálov

Špecifický cieľ 1.2: • Podporovať zmierňujúce a adaptačné opatrenia zmeny klímy

Opatrenie 1.2.1 Zavádzanie adaptačných a zmierňujúcich opatrení zmeny klímy v mestskom prostredí

Aktivity

Realizácia prvkov zelenej a modrej infraštruktúry

Revitalizácia vnútroblokov v mestách

Podpora občianskych a komunitných zelených iniciatív

Vypracovanie koncepčného dokumentu (zmeny klímy, nízkouhlíková stratégia)

Špecifický cieľ 1.4: • Zlepšiť kvalitu životného prostredia

Opatrenie 1.4.2 Zlepšenie systému zberu, separácie a zneškodňovania odpadu a prevencia /odstraňovanie environmentálnych záťaží/

Aktivity

Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov/odstraňovanie environmentálnych záťaží

Zavádzanie nových systémov a technológií v oblasti odpadového hospodárstva

Opatrenie 1.4.3 Zlepšovanie kvality ovzdušia s dôrazom na tuhé emisie

Aktivity

Podpora zmeny palivovej základe energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech využívania OZE

Podpora vypracovania nízkouhlíkových stratégií najmä v mestských oblastiach - Integrované, nízkouhlíkové stratégie a trvalo udržateľné plány činnosti pre mestské aglomerácie, vrátane systémov verejného osvetlenia a inteligentných sietí

PRIORITNÁ OBLASŤ 2: Lepšia kvalita života – Služby pre ľudí

Prioritná oblasť je zameraná predovšetkým na sociálnu inklúziu a boj proti chudobe, rozvoj verejných služieb poskytovaných komunitou v oblasti sociálnych služieb, zdravotníctva, bývania, vzdelávania, kultúry, športu a bezpečnosti.

Špecifický cieľ 2.2: • Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom komunitne poskytovaných služieb

Špecifický cieľ 2.3: • Zabezpečiť efektívne, kvalitné a udržateľné služby sociálnej a zdravotnej starostlivosti pre všetky skupiny obyvateľstva

Opatrenie 2.3.1 Zvýšenie efektívnosti, flexibility a dostupnosti služieb zdravotnej starostlivosti

Aktivity

Podpora integrácie zdravotníckych služieb vrátane sociálnych služieb budovaním CIZS, nové procesné a diagnostické

Optimalizácia siete zdravotníckych zariadení (primárna zdravotná starostlivosť, špecializovaná zdravotná starostlivosť, ústavné zariadenia, dlhodobá zdravotná starostlivosť)

Podpora zdravia a predchádzanie zdravotným rizikám

Opatrenie 2.3.2 Zabezpečenie procesu DI

Aktivity

Rozvoj ambulantných, nepobytových sociálnych služieb poskytovaných komunitou

Vytvorenie nových a inovatívnych sociálnych služieb (využitie IKT, kombinácia služieb, mobilné služby a pod. vrátane preventívnych opatrení)

Opatrenie 2.3.3 Vytváranie služieb poskytovaných komunitným spôsobom

Aktivity

Podpora vytvárania služieb poskytovaných v teréne, v prirodzenom prostredí

Opatrenie 2.4.1 Systémová podpora dostupného bývania /nájomného bývania

Aktivity

Obnova a budovanie cenovo dostupných bytov najmä pre mladé rodiny a osoby ohrozené sociálnym vylúčením

Opatrenie 2.4.2 Obnova existujúceho bytového fondu

Aktivity

Vytváranie nových modelov manažmentu existujúceho bytového fondu vrátane rôznych možností bývania (sociálne, núdzové, dočasné, štartovacie byty, byty s rôznym štandardom a pod.)

Opatrenie 2.5.1 Ochrana, obnova a revitalizácia pamiatkového fondu a dobudovanie kultúrnej infraštruktúry

Aktivity

Obnovenie najhodnotnejších objektov v rámci pamiatkového fondu a pamiatok

PRIORITNÁ OBLASŤ 3: Konkurencieschopná ekonomika – udržateľné a konkurencieschopné miestne ekonomiky

Prioritná oblasť je zameraná hlavne na podporu podnikania, rozvoja cestovného ruchu, kreatívnej ekonomiky, inovácií, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a tvorbu nových pracovných miest.

Špecifický cieľ 3.1: • Zvýšiť inovačnú schopnosť v priemysle a službách

Opatrenie 3.1.1 Využívanie existujúcich priemyselných zón a nevyužitých priestorov pre hospodársky rast

Aktivity

Identifikovať a propagovať priemyselné zóny a nevyužívané objekty na území kraja a podporovať vznik podnikateľských aktivít a vznik nových pracovných miest

Vytvoriť stálu komunikačnú platformu medzi podnikateľskými subjektmi a samosprávou vrátane špecializovaných agentúr a inštitúcií /SARIO, SBA a pod.
Podporovať podnikateľské aktivity využívajúce domácu surovinovú základňu a ľudské zdroje

Opatrenie 3.1.2 Podpora spoločných projektov inštitúcií VaV, podnikateľských subjektov a vzdelávacích inštitúcií

Aktivity

Vytvorenie spoločnej komunikačnej platformy medzi výskumno-vývojovými inštitúciami a podnikateľskou sférou

Opatrenie 3.3.2 Dobudovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Aktivity

Vytvoriť sieť udržiavaných turistických, náučných chodníkov a cyklotrás

Opatrenie 3.4.1 Prepojenie odborného vzdelávania a prípravy s trhom práce a podnikaním

Aktivity

Podpora návratu osôb ohrozených sociálnym vylúčením na trh práce zlepšením prístupu k informačným, poradenským službám

Opatrenie 3.4.2 Podpora sociálnej ekonomiky

Aktivity

Vytváranie subjektov sociálnej ekonomiky, podpora flexibilných foriem zamestnávania

Program rozvoja obce Riečka 2021 - 2028 je v súlade s požiadavkami záväznej časti nadradenej ÚPD - Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC) na záväznú časť ÚPD obce Riečka.

ÚPN VÚC Banskobystrického kraja schváleného vládou SR uznesením č.394 z 9.6.1998 a jeho zmeny a doplnky riešia rozvoj územia podrobnejšie. V tomto dokumente sú zakotvené hlavne:

- rekonštrukcia cesty č. I/66 v úseku Slovenská Ľupča – Brezno (kategória S 22,5/80,100; úsekovo R 22,5/80,100)
- návrh trasy E 77 Banská Bystrica – Slovenská Ľupča – Korytnica so zatunelovaním trasy pri obciach Moštenica a Hiadel'
- elektrifikácia celoštátnej žel. trate Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany
- predĺženie pohronského SKV s napojením sídiel po trase
- výstavba zariadení na využitie miestnych zdrojov energie
- vybudovať sieť digitálnych ústrední na všetkých úrovniach

Zhodnotenie a požiadavky záväznej časti nadradenej ÚPD - Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj (ÚPN VÚC) / výber častí vo vzťahu ku územiu mikroregiónu Kremnické vrchy – východ.

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry a hospodárstva

...

- 1.7.2. zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- 1.7.3. pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
- 1.7.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

...

- 2.2.1. rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou

- 2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranné pásma vodárenských zdrojov) v zmysle platnej legislatívy,
- 2.2.3. v národných parkoch a v ich ochrannom pásme a v chránených krajinných oblastiach uprednostňovať poľnohospodárstvo s výrazným ekologickým účinkom a s prioritným cieľom udržania biodiverzity a trvalo udržateľného rozvoja územia,
- 2.2.4. pri využívaní lesných pozemkov uplatňovať funkčnú diferenciáciu územia aj v závislosti od stupňa ochrany a kategórie chráneného územia v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny, v národných parkoch vyhlasovať len lesy osobitného určenia a ochranné lesy, existujúce hospodárske lesy podľa možnosti prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia,
- 2.2.5. v chránených územiach uplatňovať ekologické princípy hospodárenia,
- 2.2.8. vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva, prioritne v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného odchovu hospodárskych zvierat, v súlade s ochranou životného prostredia a zdravou výživou,
- 2.2.9. vytvárať podmienky pre obnovu trvalých trávnych porastov v súlade s udržaním ekologickej stability územia a zachovania krajinného rázu,

...

Regionálny rozvoj

- 2.4.4. vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania,
- 2.4.5. podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov,

...

3. V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1.6. pre dosiahnutie strategického cieľa a špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu v kraji je v plánovaní a regulácii územného rozvoja potrebné za prioritné považovať:
...vedomostno-poznávacie štruktúry:
GEOPARKY – Banskostavnický, Banskobystrický, Novohradský,
mototuristické trasy:
...Slovenská banská cesta (Malé Karpaty – Štiavnicko-bystrická oblasť – Rudohorie),
Železná cesta (v rámci programu „Európske kultúrne cesty priemyselných pamiatok“ – trasa: Košický kraj - Červená Skala - Muráň - Tisovec - Hnúšťa - Sirk - Jelšava - Štítnik - Kunova Teplica -Tornaľa - Kráľ – Maďarská republika)
! cyklomagistály:....
Zelená stuha Pohronia
! vodná turistická trasa: rieky Hron a Ipeľ
- 3.1.7. v horskom turizme plne využiť potenciál pre rozvoj zimných lyžiarskych športov v jestvujúcich turistických strediskách, podmienený dosiahnutím konsenzu s orgánmi ochrany prírody a krajiny, umožňujúceho ich funkčné rozšírenie a prípadnú integráciu do aglomerácií. Rozvoj zamerať na dobudovanie rekreačnej vybavenosti a dopravnej a technickej infraštruktúry pre zabezpečenie celoročného využívania ich kapacít,
- 3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest,
- 3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia a jeho okolia,
- 3.4.3. priestor voľnej krajiny využívať predovšetkým na športové, relaxačné, poznávacie a iné pohybové aktivity,
- 3.5. Zvyšovať kvalitu vybavenosti jestvujúcich stredísk cestovného ruchu na území národných parkov a veľkoplošných chránených území prírody len v súlade s ekologickou únosnosťou dotknutých a nadväzujúcich lokalít
- 3.5.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia,
- 3.6. Rozvoj vybavenosti pre rekreáciu a turizmus v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v strediskách cestovného ruchu umožniť len v súlade so schváleným programom, alebo plánom rozvoja obce, mesta, alebo regiónu a len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie. Na územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach európskeho významu podľa zákona o ochrane prírody a krajiny, nezakladať nové lokality a strediská rekreácie, športu a turizmu.
- 3.7. Zvyšovať kvalitatívny štandard jestvujúcich stredísk rekreácie a turistiky na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj a v Chránenej krajine Poľana, len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.
- 3.8. Viazat' lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov

- vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.
- 3.15. Vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.
- 3.16. Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.17. Zabezpečiť podmienky pre vytvorenie komplexného informačného systému regiónu ako neoddeliteľnej súčasti rozvoja cestovného ruchu a informovanosti o atraktivitách Banskobystrického kraja, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny.
- 3.18. Podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny.
- 4.10. Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice).
- 4.14. Podporovať ťažbu nerastov len v územiach kde sa pri realizácii ťažby nepredpokladajú jej negatívne dopady na životné prostredie, vznik environmentálnych záťaží, záujmy ochrany prírody a krajiny, terénny reliéf a súčasnú krajinnú štruktúru. Podporovať len takú ťažbu nerastov, ktorá nepoužíva technológiu kyanidového lúhovania.
- 4.15. Zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.4.5. podporovať iniciatívu obcí na vytváranie a odborné vedenie evidencie pamätihodností jednotlivých obcí ako významného dokumentu o kultúrnom dedičstve a histórii špecifických regiónov na území Banskobystrického kraja.
- 5.5. Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám, v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.7. Podporovať ochranu vedeckých a technických hodnôt: banské a hutnícke diela – šachty, štôlne, tajchy, huty, hámre, valkovne a pod., vybrané typické remeselnícke a priemyselné objekty...
- ...
- 7.1.12. v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych technických a biotechnických opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línii a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu,
- 7.1.13. v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami,
- ...
- 7.3.2. ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje
- 7.3.5. podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom,
- 7.3.8. podporovať v oblastiach s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov pre potreby obyvateľov a služieb

- **Regionálny systém ekologickej stability** okresu Banská Bystrica hodnotí ekologickú stabilitu územia a navrhuje ekostabilizačné prvky a systém hospodárenia na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde s cieľom zlepšenia súčasného stavu.

ÚSES: je zdokumentovaný v územnom pláne obce Riečka, v kapitole 13.

- **Územný plán obce** – obec **Riečka** má vypracovanú ÚPD, resp. platný územný plán z roku 2000 v znení zmien a doplnkov 1 - 6.

ROEP a Pozemkové úpravy

Obec má spracovaný dokument ROEP (situáciou v ROEP a pozemkových úpravách): ukončený 2011.

Tabuľka č. 99: **Situácia v Programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja**

Obec	Názov PHSR	Programovacie obdobie
Riečka	PHSR Riečka 2014-2020	2014 - 2020

Zdroj: OcÚ Riečka, 2021

Pre územný a investičný rozvoj obce majú charakter zákona schválené územnoplánovacie dokumenty, ktoré v zmysle ustanovení stavebného zákona vo svojich záväzných častiach stanovujú regulatívy a limity rozvoja územia, pre ktoré sú spracované. Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre obec Riečka je **Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj**.

V nasledujúcom období Obecné zastupiteľstvo v Riečke v zmysle platnej legislatívy schválilo tieto zmeny a doplnky územnoplánovacej dokumentácie obce:

Tabuľka č. 100: **Stav schválenej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov**

Por. č.	Názov dokumentácie	Spracovateľ (zodpovedný autorizovaný architekt na pečiatke)	Názov spracovateľa (projektová kancelária)	Číslo uznesenia	Číslo VZN o schválení
0	Územný plán obce	Ing. arch. Vladimír Paško	Projekcia urbanizmu a architektúry	Č4/OZ/2000 zo dňa 27.10.2000	1/2000
1	Zmeny a doplnky č. 1	Ing. arch. Vladimír Paško	Projekcia urbanizmu a architektúry	2/OZ/2002 zo dňa 24.2.2002	1/2002
2	Zmeny a doplnky č. 2	Ing. Arch. J. Podmanický	Projekcia urbanizmu a architektúry	9/OZ/03 zo dňa 10.10.2003	3/2003
3	Zmeny a doplnky č. 3	Ing. arch. Vladimír Paško	Projekcia urbanizmu a architektúry	2/OZ/04 zo dňa 16.4.2004	1/2004
4	Zmeny a doplnky č. 4	Ing. arch. Vladimír Paško	Projekcia urbanizmu a architektúry	5/OZ/05 zo dňa 7.7.2005	1/2005
5	Zmeny a doplnky č. 5	Ing. arch. Vladimír Paško	Projekcia urbanizmu a architektúry	4/OZ/2009 zo dňa 25.6.2009	1/2009
6	Zmeny a doplnky č. 6	Ing. arch. Vladimír Paško	Projekcia urbanizmu a architektúry	3-7/2013 zo dňa 26.4.2013	2/2013
0-6	Aktualizované znenie ÚPN + ZaD 1- 6	Ing.arch. Radomír Jankovič Ing. arch. Vladimír Paško	Projekcia urbanizmu a architektúry	3-7/2013 zo dňa 26.4.201226.4.2012	2/2013

Zdroj: OcÚ Riečka, 2021

Tabuľka č. 101: **Iná dokumentácia hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce**

Por. č.	Názov dokumentácie	Spracovateľ (zodpovedný autor na pečiatke)	Názov spracovateľa (projektová kancelária)	Dátum spracovania/dňa v OcZ	Č.uznesenia
1	Urbanistická štúdia IBV „Hrbok sever“	Ing.arch. Radoslav Jankovič		2019	2-10/2019
2	Urbanistická štúdia lokality C3	Ing. arch. Tomáš Tornyos		2020	2-5/2020
3	Komunitný plán	Ing. Jozef Vída		19.6.2018	4-9/2018
4	Program rozvoja obce Riečka 2014 -2020	Obec Riečka	OZ KRTKo	23.10.2014	7-11/2014

Tabuľka č. 102: Prehľad – iná projektová dokumentácia

	Predmet riešenia	Spracovateľ	Aktuálnosť/rok
žiadna			

Zdroj: OcÚ Riečka, 2020

Územný plán obce Riečka stanovil koncepciu dlhodobého územného rozvoja obce a zásady jeho funkčného a priestorového usporiadania.

Hlavné smery a podmienky rozvoja podľa územného plánu

Územný plán obce Riečka a jeho Zmeny a doplnky územného plánu č. 1 – 6 boli spracované do jednotného aktualizovaného znenia územného plánu v rámci schválenia ZaD č.6 uznesením č. 3-7/2013 zo dňa 26.4.2012. Záväzné časti ZaD č.6 boli vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením obce Riečka č. 2/2013.

Obec je orientovaná prioritne na funkciu obytnú. Má potenciál pre rekreáciu a to najmä prímestskú formou individuálnej chatovej rekreácie, záhradkárenia a chalupárenia.

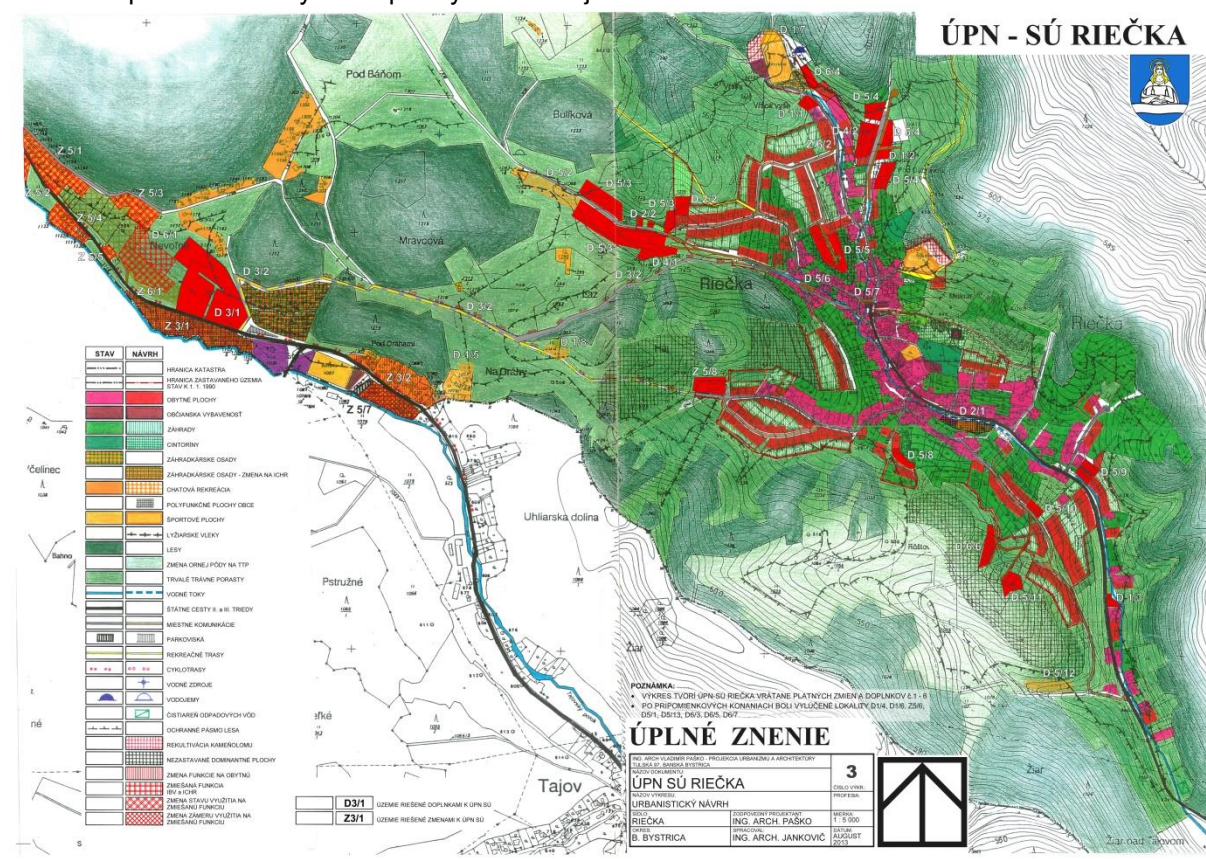
Ťažiskovou dopravnou osou je štátna cesta II / 578 B. Bystrica - Kordíky.

Zásobovanie pitnou vodou v katastrálnom území zabezpečuje verejný vodovod.

V navrhovaných lokalitách IBV je navrhnuté odvádzanie splaškových vôd kanalizáciou na 4 malé ČOV do doby výstavby obecnej kanalizácie a ČOV.

Zmenami a doplnkami územného plánu došlo aj k využitiu chatových a záhradkárskeho osád na viacúčelové využitie ako existujúcich súborov tak aj pôvodne navrhovaných v územnom pláne. Viacúčelové využitie sa chápe ako individuálna chatová rekreácia v kombinácii s obytnou funkciou v individuálne stojacich objektoch tam, kde je to v zmysle stavebného zákona možné (lokalita Nevoľné a pri Tajovskom salaši).

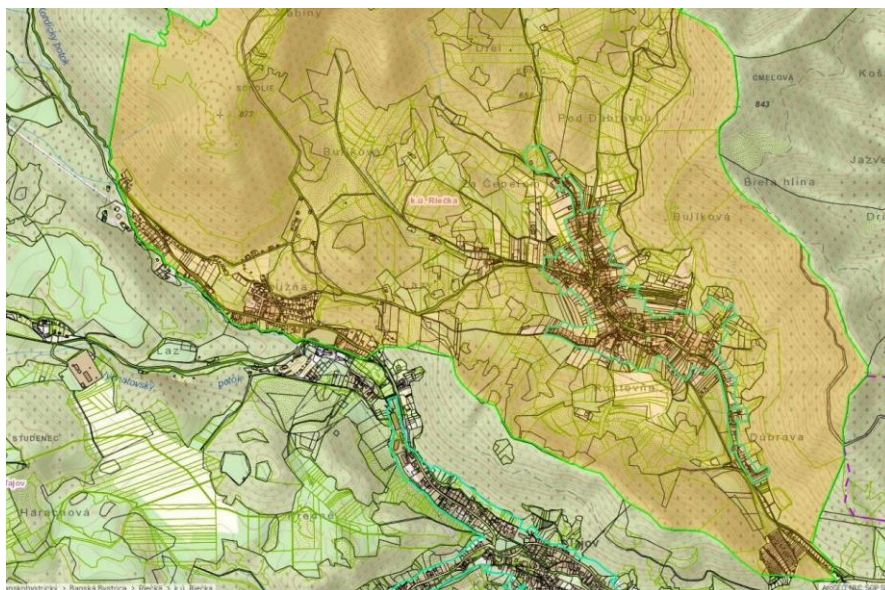
Koncepcia priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce predpokladá vytváranie podmienok pre stabilizáciu trvale žijúcich obyvateľov obce s predpokladom tvorby územných podmienok pre rozvoj bývania v rodinných domoch (IBV-individuálna bytová výstavba)) v kombinácii s chatovou rekreáciou (ICHR – individuálna chatová rekreácia) a zmiešanou funkciou v rekreačných lokalitách pre možnosť využitia pre bývanie v objektoch ICHR vid'. obr.

Všeobecné regulatívy:

Katastrálne územie Riečky má slúžiť pre funkcie:

- bývania
 - rekreácie
 - poľnohospodárstva (živočíšna výroba)
 - lesohospodárske
 - ochrany prírody a životného prostredia
 - pre funkciu bývania je určené samotné sídlo Riečka s náväznými plochami
 - pre funkciu individuálnej chatovej rekreácie má určené lokality Nevoľné, Pod Bánom, Laz
 - pre záhradkárске areály je určená lokalita Žiar nad Tajovom, avšak bez ďalšieho rozvoja
 - pre reprofiliáciu zo záhradkárskych osád na areály IHCR sú určené lokality v okolí Tajovského salaša
 - pre agropodnikanie je určená plocha medzi Bulíkovou a Mravcovou. Agropodnikanie bude na báze živočíšnej výroby v max. kapacite 80 veľkých dobytčích jednotiek
 - zabezpečiť územie pred povodňovými vodami výstavbou suchého poldra pod Bulíkovou
 - za centrum obce považovať priestor od obecného úradu po základnú školu a kostol
 - za centrum rekreačného areálu považovať areál Tajovského salaša a areálu TJ Tajov
 - športové plochy situovať:
 - do futbalového areálu
 - do areálu kameňolomu
 - do lyžiarskeho areálu
 - detské ihriská situovať:
 - do areálu MŠ a ZŠ
 - do polyfunkčnej plochy
 - k futbalovému ihrisku
 - k lyžiarskemu areálu
 - farebné riešenie stavieb v údolí Tajovského potoka – tmavé drevo, strechy v odtieňoch šedej, tmavohnedej, murivo biele, okrové
 - farebné riešenie stavieb v samotnej obci – krytina červená, murivo biele, tlmené pastelové farby
 - sedlové strechy možno doplniť o polvalby, resp. Podlomenice. Presvetlenie podkrovia cez strešné okná, resp. vikiere
 - z architektonických prvkov sa vylučujú – vežičky, dominujúce oblúky v pôdorysoch a pohľadoch.
- Regulatívy dopravy:
- previesť šírkovú a smerovú úpravu cesty II. triedy
 - previesť šírkovú úpravu cesty III. triedy
 - realizovať cyklotrasy
 - dobudovať chodník popri ceste III. triedy
 - realizovať parkoviská: pri kultúrnom dome, pri futbalovom ihrisku, pri cintoríne, pri lyžiarskych vlekoch, pri areály TJ Tajov, pri Tajovskom salaši v kapacitách určených v správe.

Kataster obce Riečka (podfarbenie žltou na podklade katastrálnej mapy 052021)

Majetok obce a investičné aktivity obce v posledných 5 rokoch, plánované investičné aktivity

Tabuľka č. 103: Majetok obce

Obec	Celková nadobúdacia hodnota majetku obce v EUR	Celková posledná účtovná hodnota majetku v EUR k 31.12.2020
Riečka	1.878.230	1.019.030

Zdroj: OcÚ Riečka, 2021

Vymedzenie majetku obce:

1. Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce vrátane finančných prostriedkov a majetkove práva obce.
2. Majetok obce tvoria najmä:
 - a) veci, ktoré na základe zákona č.138/1991 Zb. o majetku obci v znení neskorších predpisov prešli z majetku Slovenskej republiky do vlastníctva obce,
 - b) veci, ktoré obec nadobudlo na základe kúpnej zmluvy, darovacej zmluvy, zámennej zmluvy,
 - c) veci a súvisiace majetkove práva, ktoré obec získala pri hospodárení s vlastným majetkom, v rámci svojej činnosti, pri plnení úloh vyplývajúcich mu zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
 - d) majetkove práva vrátane pohľadávok a záväzkov,
 - e) cenne papiere,
 - f) obchodné podiely v obchodných spoločnostiach, v ktorých je obec spoločníkom,
 - g) iné majetkove práva.

2.16 Inteligentné riešenia

Obec Riečka sa venuje inovatívnym a inteligentným riešeniam predovšetkým v oblasti modernizácie verejnej správy a v oblasti zlepšenia života jej obyvateľov. Obec aktívne spolupracovala pri zabezpečení rozvodu širokopásmového internetu, rozvodu optickej siete, obnove verejného osvetlenia s úsporou elektrickej energie, hospodáreniu s odpadmi a komunikácii s občanmi obce.

Obec je otvorená moderným a inteligentným riešeniam pri riešení parkovania v obci s aktívnou participáciou vlastníkov pozemkov, využitiu elektromobility a cyklo dopravy a komunikácii cez aplikáciu v obraze, čím obec smeruje k budovaniu lepšej komunikačnej platformy smerom k občanovi obce.

Obec je otvorená SMART riešeniam verejnej správy (napr. digitálne modelovanie fyzického prostredia pre občanov a iné)

Základné faktory a ukazovatele, ktoré spôsobujú vznik rozdielov pri implementácii **SMART** agendy:

Šesť „inteligentných - smart“ pilierov tvorí:

- hospodárska dynamika a inovácie (inteligentné hospodárstvo)
- udržateľnosť životného prostredia (inteligentné životné prostredie)
- kvalita správy (inteligentné spravovanie)
- zjednodušenie dostupnosti (inteligentná mobilita)
- ľudský kapitál (inteligentná spoločnosť)
- kvalita života (inteligentný život)

2.17 Realizovaný rozvoj

Realizované investície, projekty, aktivity hlavne so zameraním na integrovaný prístup (posledných 7 rokov).

Tabuľka č. 51. : Realizované projekty v obci za posledných 7 rokov

Projekt:	Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia v obci Riečka
Podporil:	Ministerstvo hospodárstva SR
Rok:	2016
Rozpočet:	108.660€
Projekt:	Oprava miestnych komunikácií –Na ihrisko
Podporil:	Obec – vlastné zdroje
Rok:	2015
Rozpočet:	18.392 €
Projekt:	Zatrubnenie potoka

Podporil:	Obec – vlastné zdroje
Rok:	2019,2020
Rozpočet:	22.713 €
Projekt:	Verejné osvetlenie Riečka - Nevoľné
Podporil:	Obec – vlastné zdroje
Rok:	2017-I.etapa, 2018- II. etapa
Rozpočet:	37.635€
Projekt:	Oprava miestnych komunikácií – Bulíkova, Priehrada, Závoz, Do Kutiny
Podporil:	Obec – vlastné zdroje
Rok:	2017
Rozpočet:	43.697 €
Projekt:	Oprava miestnych komunikácií – Za Tonkov
Podporil:	Obec – vlastné zdroje
Rok:	2018
Rozpočet:	54.335 €
Projekt:	Oprava miestnych komunikácií – Žadíkovo
Podporil:	Obec – vlastné zdroje
Rok:	2018
Rozpočet:	12.164 €
Projekt:	Oprava miestnych komunikácií – Kratina I., II.
Podporil:	Obec – vlastné zdroje
Rok:	2019
Rozpočet:	37.795 €

2.18 Finančná analýza

Tabuľka č. 107-109: **Prehľad domácich finančných zdrojov**

Domáce zdroje					
Štátne zdroje					
kód	Názov	2017	2018	2019	2020
111003	Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve	222.831	248.868	265.089	263.754
312001	Transfer zo štátneho rozpočtu	11.723	31.821	8.629	24.922

Zdroj: OcÚ Riečka, 2021

Domáce zdroje					
Obecné zdroje					
kód	Názov	2017	2018	2019	2020
121001	Z pozemkov	8.270	8.105	7.658	7.521
121002	Zo stavieb	10.086	10.003	10.455	12.010
121003	Z bytových a nebytových priestorov v bytovom dome	0	0	0	0
130	Dane za tovary a služby	14.542	14.150	14.608	14.697
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	7.613	7.710	9.538	6.035
220	Administratívne a iné poplatky a platby	8.518	10.892	10.123	7.357
230	Kapitálové príjmy	1.085	833	7.560	2.068
240	Úroky z domácich úverov, pôžičiek a vkladov	0	0	0	0
290	Iné nedaňové príjmy	0	0	0	14.554

Zdroj: OcÚ Riečka, 2021

Domáce zdroje spolu				
Názov	2017	2018	2019	2020
Štátne zdroje	234.554	280.689	273.718	288.676
Obecné zdroje	50.114	51.693	59.942	64.242

Zdroj: OcÚ Riečka, 2021

3. SWOT analýza

3.1 Vnútna SWOT analýza (obec)

obec Riečka

Silné stránky	Slabé stránky
• krásne okolie s čistým ovzduším • blízkosť mesta (najvýhodnejšia poloha v mikroregióne) pre prácu • koncová obec • záujem ľudí z mesta o bývanie • mladí ľudia sa vracajú do dediny • multifunkčné, volejbalové a detské ihrisko na dolnom konci • chatová a záhradkárska oblasť • priaznivý demografický vývoj (aj časť obce - Nevoľné sa mení na rodinné domy) • pokojná obec, dobrí ľudia • dostatočné zdroje pitnej vody aj s rezervou • vybudované ihrisko + sociálne zariadenie + šatne + spoločná miestnosť • futbalový a stolnotenisový oddiel - súťaže (aj starší páni) • vysoká návštevnosť športových podujatí • rastú tu liečivé rastliny, zber • funkčný a aktívny urbár • šikovní stolári • výborné podmienky pre cykloturistiku • dobre využitý a pekný obecný úrad • využitý kultúrny dom • dobré terénne podmienky pre bežecké lyžovanie • chov oviec aj kôz (individuálny) • dobrá spolupráca (obecné zastupiteľstvo + starosta) • čistenie studničiek • pálenica súkromná • poľovnícky zväz - združenie Laskomer • katolícky kostol • využívaná materská škôlka - aj stravovanie pre odkázaných - rozvoz stravy • dostatok spoločenských priestorov • dobrá informovanosť verejnosti – Riečanský spravodaj 2x ročne • existencia pasienkov • drtička biologického odpadu • nový klub Seniorov • parkovisko pri ihrisku • občianska výpomoc v sociálnej oblasti • športové dni pre deti, kalanetika • vymedzený priestor pre odvoz suti a zeminy ako stavebný odpad • včelári (cca 4-5) • bohatý spolkový život, výborná spolupráca • stretnutie rodákov z Riečky • organizovanie aktivít kultúrneho	• úzke a ťažko prístupné miestne komunikácie • podmývanie a nedostatočná kvalita miestnych komunikácií • neudržiavané rigoly • čierne skládky • zdevastované lúky, zarastanie pasienkov • neregulovaný potok • nedobudované verejné priestranstvá • chýba kanalizácia • znečistenie potoka odpadom • nedostatočné spoje SAD (sobota + nedeľa žiadne) • nezamestnaní • chýba pomoc starším občanom (pílenie, rúbanie dreva a pod.) • problémy s výkupom vlny • výrub dreva v súkromných lesoch • zánik miestnych tradícií • nezáujem mladých o život v obci • nedostatok pracovných príležitostí v obci • nespokojnosť s hospodárením PD Podlavice • nevysporiadané súkromné vlastníctvo lesov • chýba vysokorýchlostný internet a verejný internet • nedostatočný rozhlas, chýba v časti Nevoľné • pokles chovu oviec

- a spoločenského života • spolupráca s cirkvou s miestnym farárom (práca s deťmi a seniormi) • omše v prírode • regionálna súťaž v pečení kysnutých koláčov (MR KVV a družobné obce) • spolupráca obce s obcou Kulpin zo Srbska a obcou Riečka v okrese RS	
Príležitosti (možnosti rozvoja)	Riziká (ohrozenia)
• značenie cyklotrás • organizovanie zberu liečivých rastlín + spracovanie • zriadiť obecné kompostovisko • čistička pre obec • plynofikácia obce • dobudovať kanalizáciu • regulácia potoka • využiť zariadenie ihriska pre ubytovanie • rozšírenie detského ihriska • ubytovanie na súkromí • rekonštrukcia šatní na hornom ihrisku na príležitostné ubytovanie • otvoriť spoločnú stolársku dielňu • vybudovanie oddychových priestranstiev • riešenie cyklotrás v okolí obce v návaznosti na mikroregión • vybudovať lyžiarske vleky • vybudovať prevádzky na sušenie a spracovanie ovocia • skrášlenie obce • prepojenie obce a časti obce Nevoľné • zvýšenie záujmu o veci verejné • zapojenie detí a mládeže do verejného diania • rozvoj ovčiarstva a tradičného hospodárenia	• hornatý terén celej obce • negatívny vplyv mestského spôsobu života • nedostatok finančných zdrojov na rozvoj • zosuvy a erózie pôdy • zarastanie pozemkov neudržiavaním krajiny • nárast nezamestnanosti a prehlbovanie chudoby na Slovensku • nepriaznivé legislatívne podmienky pre podnikanie • znižovanie rozpočtu vidieckych obcí na Slovensku • neúspech v získavaní podpory z EÚ fondov v rozvoji obce (aj v realizácii programu LEADER 2014-2020)

4. Hodnotenie

4.1 Sociálna a ekonomická analýza problémov

Akčná plánovacia skupina v súlade s vonkajším odborníkom zhodne konštatovala hlavné rozvojové problémy.

Problémy vznikajú ako dôsledok následných príčin, ktoré problémy vyvolávajú. Problém je stav, kedy vzniká rozpor medzi želaným stavom a stavom identifikovaným, teda skutočným. Analýza problémov rieši vyhľadanie príčin pomenovaného problému.

Počas prác na analýzach stavu v rozvoji obce a SWOT analýzach boli problémy identifikované v rôznych oblastiach života v obci raz ako príčiny, inokedy ako dôsledky iných príčin.

Nevyhovujúci stav resp. stav, ktorý je neželaný, riešime stratégiou jednotlivých kokov na odstraňovanie resp. elimináciu príčin. Riešenie problémov využíva silné stránky obce, jeho potenciál a možnosti.

Strom problémov v zreteľnej štruktúre hodnotí a analyzuje problémy v obci, ktorých riešenia je nutné naprogramovať v strategickom dokumente obce.

Analýza problémov predstavuje kľúčové východisko pre stanovenie strategického cieľa a špecifických cieľov podľa oblastí záujmu v rozvoji obce.

Potenciál OBCE pre trvalo udržateľný rozvoj

Výhody a nevýhody obce z hľadiska polohy v regióne

1.VÝHODY Z HLADISKA POLOHY:

Riečka je koncová obec v rámci mikroregiónu, Uvedená poloha obce jej dáva predpoklady pre menšie narušenie pokoja a života v obci. Obec sa nachádza v území s bohatými prírodnými hodnotami s predpokladmi rozvoja.

- Poloha v spádovom území krajského mesta Banskej Bystrice s dostupnosťou nadštandardnej dopravnej infraštruktúry. Mestá Banská Bystrica a Zvolen plnia pre záujmové územie funkciu sídiel s vyššou občianskou vybavenosťou a aj funkciu centier zamestnanosti.
- Zvolenská kotlina je ťažiskovým dopravným priestorom Slovenska, v ktorom sa križujú medzinárodné / celoštátne významné diaľkové ťahy v smere: západ - východ a sever - juh
- V priestore Banská Bystrica – Zvolen je letisko Tri Duby (Sliač) /.
- Územím prechádza železničná trať Banská Bystrica – Červená Skala – Margecany, prepájajúca ŽSR s európskou železničnou sieťou.
- Atraktívna krajina, vyvážená krajinná štruktúra, dramatický a zaujímavý reliéf.
- V území sa nachádzajú strediská cestovného ruchu nadregionálneho, celoštátneho až medzinárodného významu s perspektívami ďalšieho rozvoja.
- Významné kúpeľníctvo a zázemie zdravotnej a kúpeľnej turistiky v neďalekom okolí mikroregiónu Kremnické vrchy východ.
- Vhodné zázemie pre prímestskú rekreáciu obyvateľov mesta Banská Bystrica
- Dostupnosť za prácou do miest Banská Bystrica a Zvolen je priaznivá
- Existencia vodných zdrojov
- Obec je členom verejno-súkromného partnerstva Banskobystrický geomontánný park, v rámci ktorého realizuje aj regionálny rozvoj prístupom LEADER s dopadom na rozvoj obce už od roku 2009, od roku 2018 je členom Miestnej akčnej skupiny Banskobystrický geomontánný park ako jedna z 22 obcí.
- Poloha obce Riečka je v nádhernom prírodnom podhorskom prostredí bohatom na lesné plody. Dostupnosť za prácou do miest Banská Bystrica a Zvolen je priaznivá. Výhodou je poľnohospodárska pôda a výborné predpoklady pre hospodárenie s pôdou a chov poľnohospodárskych zvierat. Ide o typ vidieckej obce bez výrazných mestských vplyvov a negatívnych dopadov na spôsob a kvalitu života.
- Ďalšou významnou komparatívnou výhodou je samotné budovanie Banskobystrického geoparku. Územie disponuje takým potenciálom, ktorý ho zvýhodňuje oproti ostatným územiám práve v existujúcej primárnej ponuke, ktorú územie partnerstva poskytuje.

2.NEVÝHODY Z HLADISKA POLOHY:

- Obec nemá veľmi významnú históriu v porovnaní s inými obcami mikroregiónu, historicky bola viac poľnohospodárskou obcou bez bohatších tradícií.
- Obec – jej zastavaná časť nie je v bezprostrednom kontakte na rekreačné zóny mikroregiónu (Tajov, Králiky, Kordíky), časť Nevoľné je súčasťou rekreačnej zóny Tajov avšak táto časť obce bola územným plánom obce preklasifikovaná na kombinovanú funkciu rekreácie a bývania predovšetkým v jej časti pozdĺž komunikácie v smere do obce Kordíky. Obec má dostupnú vzdialenosť do okolitých stredísk rekreácie a cestovného ruchu MHD, autom aj cyklodopravou.
- Koncová obec, ktorej chýba bezprostredný kontakt s rekreačným územím obcí mikroregiónu Kremnické vrchy východ a tým aj využitie rekreačnej funkcie v prospech rozvoja obce.
- Obec s prioritne obytnou funkciou s územnými obmedzeniami bez výraznejších ekonomických a sociálnych podmienok.
- Obec nevyužíva dostatočne polohový potenciál blízkosti k mestu a v rámci mikroregiónu pre rozvoj.

POTENCIÁL PRE TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

Prírodné zdroje

- Atraktívne prírodné prostredie, s prírodou nepoznačenou priemyselnou výrobou dáva predpoklady na rozvoj všetkých foriem cestovného ruchu a turistiky. Banskú minulosť územia je možné využiť v

rámci cestovného ruchu ako súčasť budovania Geoparku Banská Bystrica, ktorý je od roku 2015 národným geoparkom SR.

- Menej vhodné podmienky pre intenzívnu poľnohospodársku výrobu dávajú predpoklady pre rozširovanie tradičného horského poľnohospodárstva (salašníctvo, chov koní, včelárstvo, ovocinárstvo, pestovanie liečivých rastlín ...), s čím súvisia možnosti využitia pre agroturistiku.
- Lesný pôdny fond poskytujúci drevnú surovinu na výroby z dreva, stavebný materiál a pre energetické využitie. Lesy s bohatým zastúpením lesnej zveri podmieňujú rozvoj poľovníctva.

Ľudský potenciál

- Aktivizácia obyvateľov a zvýšenie ich záujmu o veci verejné.
- Využitie zručností ľudí vo všetkých oblastiach poľnohospodárstva, v lesnom hospodárstve, v spracovaní drevnej suroviny a v remeselnej výrobe.
- Zaškolenie najmä mladých ľudí v poskytovaní služieb v cestovnom ruchu. Kvalitné a profesionálne služby sú základom úspechu v rozvoji všetkých druhov turizmu a rekreácie.
- Oživenie ľudových tradícií a zvyklostí, ktoré v uplynulých 50-tich rokoch takmer úplne zanikli, v objektoch ľudovej architektúry zriadenie expozícií ľudových tradícií, bývania a histórie jednotlivých obcí ale i mikroregiónu.
- Rozšírenie podnikateľských aktivít – v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, drevospracujúcich a potravinárskych remeslách, v tradičných ľudových remeslách, v službách pre rekreáciu a turizmus, v poľovníctve a doprave.
- Založenie, resp. obnovenie tradície trhov, jarmokov, kultúrnych festivalov a športových súťaží spoločne s obcami iných mikroregiónov, resp. udržanie a rozširovanie už existujúcich kultúrnych podujatí a aktivít.
- Vybudovanie cyklotrasy vedúcej všetkými atraktívnymi miestami mikroregiónu a spájajúcej všetky obce mikroregiónu.

Odstránenie nedostatkov, ktoré brzdia rozvoj mikroregiónu

- Vybudovanie chýbajúcej technickej infraštruktúry v čo najkratšom čase. Využiť k tomu všetky dostupné možnosti získavania finančných prostriedkov z podporných zdrojov EÚ, prípadne zo Štátneho fondu životného prostredia.
- Zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia.
- Rozšírenie siete zariadení sociálnej infraštruktúry o zložky, ktoré obohatia ponuku pre obyvateľov i návštevníkov.
- Vytvorenie nových pracovných príležitostí, ktoré pozdvihnú ekonomickú silu mikroregiónu, čo sa následne prejaví v priaznivejšom demografickom vývoji obcí, rozvoji sociálnej infraštruktúry obcí, v lepšej údržbe domového fondu i verejných priestranstiev.
- Vybudovanie ubytovacích a stravovacích kapacít, predovšetkým s využitím existujúcich objektov po ich rekonštrukcii. Systém založiť na malokapacitnom rodinnom a penziónovom spôsobe ubytovania a stravovania.
- Vybudovanie nových turistických a cykloturistických trás, odpočinkových, vyhliadkových a orientačných miest pre turistov.
- Zvýšenie osvetly obyvateľstva prostredníctvom miestnych novín a informačných tabúl.

Identifikované problémy z hľadiska vonkajších vzťahov:

- nekoordinovaný rozvoj obce s mikroregiónom
- nedostatočná aktivita verejnosti na prospechu a rozvoji obce a mikroregiónu
- slabá podpora verejnoprospešných a ekonomických aktivít
- izolovaný rozvoj podnikania,
- nedostatočné profesionálne zázemie pre zabezpečovanie rozvoja (životné prostredie, miestny rozvoj a iné)- obmedzený výkon samosprávy
- znehodnocované krajinné prostredie zásahmi do krajinného prostredia (výruby, obhospodarovanie pôdy)
- nedostatočné príjmy do obecného rozpočtu
- obec potrebuje obnovu – existencia mnoho zastaraných domov
- hospodárenie s odpadmi – vrecovaný separovaný zber –plasty – nosia ku kontajnerom , nerešpektujú odvoz separovaného zberu
- chýba kanalizácia, znečistenie potoka Riečanka
- úzke cesty -miestne komunikácie

- dostatok miest v MŠ - plne obsadená
- málo spojov , málo obsadené busy
- nárast hustoty áut motorovej dopravy a problém s parkovaním v uliciach obce
- problém s parkovaním- narastajúci problém, rodina má aj 4 autá
- chýbajúci imidž a marketing územia celého mikroregiónu
- nedostatok finančných prostriedkov a existenčné problémy, dopady pandemickej krízy
- podnikatelia sú ekonomicky nezávislí na rozhodnutiach obce a jej profite (daňová politika)
- nízka podpora zo strany štátu, nedostatok podporných programov pre rozvoj a ťažký prístup k podpore
- tlak investícií zvonku na úkor domáceho prostredia (kto má peniaze ovplyvňuje rozhodovanie)
- nepriaznivé podnikateľské prostredie malého a stredného podnikania
- rozhodovanie z centrálnej úrovne často bez účasti obcí (štátna správa, štátne cesty a i.)

STRATEGICKÁ A PROGRAMOVÁ ČASŤ

Strategická a Programová časť obsahuje :

1. zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce
2. inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
3. finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce,
4. systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
5. časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce.

Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu, rozpočtu EÚ a z doplnkových zdrojov podľa § 4 zák. č. 539/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Vízia (dlhodobá):

Chceme dosiahnuť lepšiu kvalitu života v peknom a zdravom prostredí s múdrymi ľuďmi, aby mohli spoločensky žiť, rozvíjať podnikanie a cestovný ruch.

Obec Riečka s kvalitným bývaním s možnosťami vidieckej turistiky, s novými pracovnými príležitosťami so spolupatričnými ľuďmi k obci

Vízia s dlhodobým časovým horizontom má v podstate nemenný charakter od roku 2005 kedy bola pomenovaná akčnou plánovacou skupinou počas prípravy I. verzie PHSR na roky 2004 -2013 a neskôr 2014 - 2020. Počas uplynulého obdobia v rozvoji obce nedošlo k takým celospoločenským zmenám a lokálnym zmenám v obci, že by to vyvolalo závažný obrat v smerovaní rozvoja obce. Počas obdobia realizácie Programu rozvoja do roku 2020 prešla obec Riečka zmenou hlavne v oblasti zlepšovania stavebno technického stavu objektov a miestnych komunikácií a starostlivosti o životné prostredie.

PRIORITY V ROZVOJI OBCE: (v poradí)

1. TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
2. ROZVOJ ĽUDÍ
3. MATERIÁLNY A FYZICKÝ ROZVOJ
4. EKONOMICKÝ ROZVOJ
5. ÚZEMNÁ SPOLUPRÁCA

Programovanie a tvorba strategických cieľov.

1. Strategický cieľ, ciele a opatrenia (programovacie obdobie 2021 – 2028)

Strategický cieľ 2021 – 2028

Zvýšením kvality bývania a služieb obyvateľstvu, zlepšením komunitného prostredia a lepším využitím miestnych zdrojov dosiahnuť zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie v obci Riečka

ŠPECIFICKÉ CIELE A OPATRENIA

číslo	Špecifický cieľ	
	č.	Opatrenie
1	BUDOVAŤ OBEC S KVALITNÝM ŽIVOTNÝM PROSTREDÍM	
	1	Obnova obce – zlepšenie vzhľadu obce a krajiny a eliminácia rizík z ohrozenia kvality životného prostredia
2	BUDOVAŤ MODERNÚ OBEC V PRIAZNIVOM SOCIÁLNO M PROSTREDÍ	
	1	Zlepšovanie materiálneho a technického stavu základnej, dopravnej a technickej infraštruktúry a tvorba podmienok pre kvalitné bývanie, oddych a regeneráciu
	2	Modernizácia verejnej správy a budovanie informačnej spoločnosti
	3	Budovanie miestnej komunity, zavádzanie riešení a prevencie voči nárastu skupín odkázaných na sociálnu pomoc a sociálne začlenenie ohrozených skupín obyvateľov do života obce
	4	Podpora a rozvoj podnikania
3	BUDOVAŤ UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ V MESTSKOM REGIÓNE BANSKÁ BYSTRICA A OKOLIE	
	1	Tvorba podmienok územnej spolupráce udržateľného mestského rozvoja (územie UMR) a implementácia Stratégie UMR v mestskom prostredí (integrované územné investície)

Špecifický cieľ 1:

OPATRENIE 1.1.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zvýšením kvality bývania a služieb obyvateľstvu, zlepšením komunitného prostredia a lepším využitím miestnych zdrojov dosiahnuť zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie v obci Riečka
PRIORITA	TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	1. Budovať obec s kvalitným životným prostredím
OPATRENIE	1.1. OBNOVA OBCE – ZLEPŠENIE VZHLADU OBCE A KRAJINY A ELIMINÁCIA RIZÍK Z OHROZENIA KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
AKTIVITY	1. Tvorba stratégií a koncepcií a miestneho manažmentu (odpadové, energetické hospodárstvo a iné). 2. Dobudovanie, rekonštrukcia a modernizácia existujúcej technickej environmentálnej infraštruktúry (dobudovanie vodovodu, vybudovanie kanalizácie a ČOV, nové zdroje pitnej vody podľa potrieb rozvoja a pod.). 3. Aktivity zamerané na odstraňovanie negatívnych vplyvov činností znečisťujúcich a ohrozujúcich životné prostredie obyvateľov (skládky odpadov, znečisťovania ovzdušia vykurovaním a spaľovaním odpadu lokálnymi zdrojmi, priesaky látok do spodných vôd a pod.). 4. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami a vodnou eróziou mimo vodných tokov a nádrží vodohospodárskeho významu. 5. Aktivity zamerané na zabezpečenie protipovodňovej ochrany územia – úpravy a regulácie vodných tokov, rekonštrukcie a úpravy mostov a lávok ponad vodné toky, riešenie odvodnenia z miestnych spevnených komunikácií - rigoly, priekopy atď. 6. Zavádzanie kvalitných a efektívnych systémov nakladania s odpadmi a ich likvidácie (z výroby, TKO) 7. Pravidelný monitoring znečisťovania životného prostredia a riešenie vzniknutých problémov (voda, pôda, ovzdušie, hluk), miestna kontrola. 8. Aktivity na zlepšenie kvality povrchových tokov. 9. Riešenie environmentálne vhodného odpadového hospodárstva podnikov, obce a z výrobných prevádzok. 10. Aktivity zamerané na elimináciu znečistenia zložiek životného prostredia (voda, pôda, ovzdušie, hluk). 11. Zvyšovanie účinnosti separovaného zberu (systém zberu, technické riešenie, zintenzívnenie využívania Centrum zhodnocovania odpadov). 12. Aktivity zamerané na uplatňovanie alternatívnych foriem výroby energie, vykurovania a likvidácie odpadov (biologické ČOV, vykurovanie biomasou, výroba elektrickej energie a pod.). 13. Odstraňovanie neregistrovaných skládok TKO. 14. Aktivity na podporu environmentálneho vzdelávania znečisťovateľov ŽP a environmentálneho manažmentu. 15. Aktivity zamerané na uplatňovanie krajinnno-ekologických opatrení (súladi výroby a prírodného

	a krajinného potenciálu). 16. Obnova a údržba krajiny a ekologickej stability, (eliminácie erózie a zosuvy pôdy, úpravy a regulácie v krajine, vodné toky, rekultivácie, ozdravenie sídelnej a krajinskej zelene, pozemkové úpravy, revitalizácie krajiny a parkov, obnova lúčnych, lesných plôch a pod.). 17. Obnova a následná starostlivosť o prírodné lokality, (ekosystémy, biotopy, korytá potokov, prameňov a minerál. prameňov, odpočívadlá, chodníky, apod.). 18. Ochrana prírodných zdrojov a hodnôt a budovanie ekologickej stability vrátane spodných vôd a minerálnych prameňov. 19. Dobudovanie a údržba parkových plôch a verejnej zelene. 20. Ozdravenie prírodného prostredia krajiny (studničky, vzácne lokality a pod.). 21. Budovanie a údržba prírodných cestičiek a chodníkov vrátane obnovy a údržby oddychových miest v prírode. 22. Vyčistenie vodných tokov a využitie pre rekreačné aktivity. 23. Realizácia obnovy obce v duchu Programu obnovy dediny 24. Aktivity na záchranu architektonických hodnôt a obnovu ulice a verejných priestorov (projekt obnovy dediny, architektonické a urbanistické štúdie, dizajn vidieckeho priestoru apod.) a zachovávanie tradičného obrazu dediny (význam horského turistického miesta, tradičný obraz typickej cestnej zástavby, pôvodná architektúra, krajina, pôvodná zeleň apod.) 25. Obnova stavebného potenciálu obce a podpora multifunkčného využitia obecného nehnuteľného majetku (MŠ, obecný úrad a kultúrny dom, objekty verejného života a iné) 26. Obnova kultúrnych a prírodných pamiatok, obnova architektonických, technických pamiatok, pamätihodností obce a iných objektov s miestnou kultúrnou hodnotou (historické budovy, kaplnky, zvonice, sakrálne stavby, pamätníky atď.) 27. Príprava architektonických riešení verejných priestranstiev, drobná architektúra oddychových zón 28. Obnova, úprava, údržba a budovanie verejných priestranstiev (oporný múr, terénne úpravy, detské ihriská, oddychové zóny s lavičkami, zeleň, cintoríny, oplotenia, spoločenské a kultúrne priestory, pietne miesta a pod.) 29. Aktivity na odstránenie objektov znehodnocujúcich prostredie 30. Obnova obecných budov so znížením ich energetickej náročnosti 31. Aktivity na zníženie environmentálnej záťaže v obci investíciami do cyklodopravy ako súčasti integrovaného dopravného systému 32. Aktivity na podporu zavedenia nemotorovej dopravy - budovanie cyklistickej infraštruktúry. 33. Budovanie siete peších komunikácií 34. Aktivity značenia a zlepšenie dopravnej aj pešej orientácie 35. Aktivity na ukladanie dopravy v ulici 36. Odstraňovanie nebezpečných miest – riešenie parkovania vozidiel mimo miestnych komunikácií, zlepšenie a prispôsobenie stavu prechodov, križovatiek
--	---

	a prejazdov pre všetky formy dopravy 37. Aktivity budovania prvkov modernej a inteligentnej architektúry s dopadom na správanie vodiča 38. Aktivity „poľudšťovania“ verejných priestorov integrovanej dopravy 39. Aktivity zavádzania udržateľnej mobility do plánovania 40. Aktivity na zvýšenie povedomia o škodách, ktoré spôsobujú aktuálne trendy mobility v obci životnému prostrediu a kvalite života 41. Vzdelávacie programy pre obyvateľstvo pre zvyšovanie environmentálneho povedomia (ekologická osвета a výchova, alternatívne zdroje energie, a pod.). 42. Organizovanie školy v prírode a letné školy a aktivity na ochranu prírody a krajiny a jej hodnôt. 43. Aktivity na podporu dobrovoľnej práce na skrášľovaní, údržbe a čistote verejných priestorov. 44. Aktivity na odstraňovanie prejavov vandalizmu
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, záujmové združenia, občianske združenia, podniky, správcovia vodného hospodárstva a hospodárenia s energiami, inštitúcie v životnom prostredí a MVO v oblasti vzdelávania a životného prostredia</i>
ODÔVODNENIE	Stav environmentálnej infraštruktúry je neuspokojivý z dôvodu nedokončenia odvedenia odpadových vôd, absencie čistenia odpadových vôd ako aj znečisťovania obce každodennou motorovou dopravou. Hoci obec je zásobovaná pitnou vodou, chýba vybudovaná verejná kanalizácia a čistiareň odpadových vôd. Pre lepšiu kvalitu životného prostredia je záujmom obce aj starostlivosť o vzhľad obce skrášľovaním verejných priestranstiev a súkromných priestorov, budovaním oddychových zón, rekonštrukcií autobusových zástaviek a starostlivosti o zeleň aby sa stali príťažlivými pre obyvateľov a návštevníkov obce s dôrazom na záujem o realizáciu opatrení na elimináciu dôsledkov zmien klímy a jej dopadov (zadržiavanie vody, hospodárenie s vodou a znižovanie dôsledkov otepľovania. Je potrebné zvýšiť starostlivosť nielen o zložky životného prostredia ale aj zabezpečiť komplexnú starostlivosť o krajinu vrátane vzácných území prírody. Obec uspokojivo zabezpečuje riešenie odpadového hospodárstva napriek tomu vznikajú „čierné skládky odpadu“. Hlavným problémom je riešenie odpadového hospodárstva z rekreačných lokalít. Prevažujúci spôsob vykurovania obcí je lokálne na tuhé palivo a v menšej miere na elektrické, čo spôsobuje nárast emisií v ovzduší hlavne vo vykurovacom období. Napriek skutočnosti, že obec rieši vykurovanie obecných budov biomasou, má stále obec vysoký potenciál vo využívaní ďalších obnoviteľných zdrojov energie okrem biomasy ako napr. drevo, voda, pôda, bioplyn, slnečné systémy a pod., ktoré sú riešením aj pre problémy s neobhospodávanými TTP a drevným odpadom z lesných ekosystémov. Ďalším zo zdrojov znečistenia ovzdušia je motorová doprava. Obec intenzívne pracuje na postupnom zavádzaní ekologickej formy dopravy v obci rôznymi spôsobmi. Obec je naklonená budovať podmienky pre rozvoj udržateľnej mobility v obci v prospech kvalitnejšieho životného prostredia budovaním cyklotrás nielen na rekreačné účely, ale aj na prepojenie s mestom, kde sa chodí za zamestnaním s cieľom minimalizovať individuálnu automobilovú dopravu. Spôsob hospodárenia v krajine je problematický najmä z dvoch protichodných dôvodov – prílišná exploatácia

	a nevyužívanie. Oba spôsoby vedú k znižovaniu biodiverzity. Prílišná exploatácia sa týka viac lesných zdrojov, nakoľko podmienky pre poľnohospodárstvo sú značne obmedzené. Nevyužívanie horšie dostupných častí krajiny je predovšetkým problémom trvalých trávnatých porastov. Udržaním trávnych porastov pre aktívne využívanie ako pasienkov je možné aj udržanie kvality krajiny. Opatreniami môže obec znížiť riziká dopadov zlého hospodárenia s pôdou na protipovodňovú ochranu obce ako celku.
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet plánov, štúdií a projektov obnovy dediny - počet obnovených obec. budov, pamiatok, stavieb a diel - počet obnovených verejných priestranstiev, objektov, zelených plôch, drobnej architektúry a uplatnenie vhodných prvkov architektúry do obnovy stavieb a do novostavieb - počet m2 zmenených spevnených plôch na zeleň s absorpčnou schopnosťou dažďových vôd - počet m2 nových zelených plôch - počet vysadených drevín vysokej zelene - počet m2 obnovených parkových plôch verejnej zelene - počet pripravených architektonických riešení verejných priestranstiev - počet asanovaných znehodnotených objektov - počet domácností zapojených do separovaného zberu - počet zariadení na výrobu energie - počet zlikvidovaných skládok TKO - dĺžka zrekonštruovaného a novo - vybudovaného vodovodného potrubia - rozsah vybudovanej kanalizácie – dĺžky rozvodov - počet nových objektov, lokalít rekreácie a oddychu obyvateľov (náučné chodníky, parky, cestičky a pod.) - počet zriadených plôch pre odpadové hospodárstvo - počet realizovaných zariadení čistenia odpadových vôd - počet zariadení na výrobu energie - počet realizovaných krajinnoekologických opatrení - dĺžka obnovených vodných tokov - počet m dĺžky lineárnej protipovodňovej ochrany vodných tokov - počet jednotiek plochy rekultivácií - dĺžka značených cyklotrás - počet inteligentných riešení v doprave - počet elektro nabíjajúcich staníc a cyklostanovísk - počet aktivít osvetu udržateľnej mobility - počet materiálov pre vzdelávanie osvetu - počet aktivít zameraných na zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva - počet aktivít MVO na zvýšenie bezpečnosti - počet obyvateľov zapojených do environmentálnych aktivít a aktivít odstraňovania dôsledkov vandalizmu
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zlepšené životné prostredie obce a obnovená krajina. Dobudovaná environmentálna infraštruktúra a environmentálne povedomie a moderné riešenia ochrany životného prostredia v hospodárení s pôdou a v doprave
ODHADOVANÉ DOPADY	Kvalitné životné prostredie obce
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	1 116 000
DO ROKU 2028 v EURO	

Špecifický cieľ 2:

OPATRENIE 2.1.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zvýšením kvality bývania a služieb obyvateľstvu, zlepšením komunitného prostredia a lepším využitím miestnych zdrojov dosiahnuť zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie v obci Riečka
PRIORITA	MATERIÁLNY A FYZICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.1. ZLEPŠOVANIE MATERIÁLNEHO A TECHNICKÉHO STAVU ZÁKLADNEJ, DOPRAVNEJ A TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A TVORBA PODMIENOK PRE KVALITNÉ BÝVANIE, ODDYCH A REGENERÁCIU
AKTIVITY	1. Zavádzanie inovatívneho prístupu rozvoja vidieckej obce s využitím miestneho potenciálu územia a endogénnych zdrojov „zdola nahor“ 2. Územná príprava rozvojových lokalít pre bývanie a vybavenosť, príprava stavebných pozemkov pre bývanie a územnoplánovacia príprava (majetko-právne vysporiadanie, územnotechnické a územnoplánovacie podklady, územný plán, technická a dopravná infraštruktúra, a i.) 3. Budovanie zariadení základnej vybavenosti pre obyvateľov a zlepšenie základných služieb a malej infraštruktúry a prístupu k miestnym službám obyvateľstvu 4. Budovanie zariadení pre deti predškolského veku, zdravotníckych a sociálnych zariadení 5. Budovanie zariadení pre verejnosť na podporu zachovania kvality verejného života (kultúrne stánky, knižnice, cintoríny, domy smútku a pod s bezbariérovým prístupom) 6. Budovanie a rekonštrukcie objektov pre združovanie záujmových skupín, klubovne, herne a pod. 7. Budovanie a rekonštrukcie zariadení pre šport a oddych (areál futbalového ihriska, telocvične, ihriská, tribúna, šatne, lavičky a i) 8. Modernizácia vybavenia kultúrnych zariadení (kult. dom, knižnica, klubové miestnosti, kultúrne centrum a pod.) 9. Rekonštrukcie a vybudovanie kultúrnych zariadení, priestorov a plôch určených na stretávanie, kultúru a šport (komunitné centrum, kino, klubové miestnosti, kultúrne centrum, divadlo, amfiteáter a pod.) 10. Dobudovanie centrálnej časti obce ako miesta pre umiestnenie malých služieb (cukráreň, letné terasy, služby malých remesiel, darčeky a pod.) 11. Zlepšenie podmienok pre požiarnu bezpečnosť, (výstavba, rekonštrukcia a modernizácia požiarnej zbrojnice, vybavenie a pod.) 12. Dobudovanie športových plôch a zariadení športu

	13. Rekonštrukcie, dobudovanie a terénne úpravy športových a rekreačných areálov 14. Budovanie nových moderných športových areálov pre mládež (skateboard, skating, klziská, korčuliarske dráhy a iné športy o ktoré je záujem) 15. Vybavenie športových klubov potrebným materiálno-technickým vybavením 16. Budovanie prístupovej a rekonštrukcie miestnej dopravnej infraštruktúry – (miestne komunikácie, chodníky pre peších, eliminácie zosuvov pôdy a premostenia, oporné múry, odvodnenie, spevnenie a pod) 17. Budovanie verejných investícií na zvyšovanie atraktivity územia (športové možnosti, prístupy k prírodným prameňom, gazdovské dvory a školy remesiel, rozhľadňa, amfiteáter, zábavno-náučné chodníky, atrakcie a pod.) 18. Dobudovanie verejných priestranstiev a vybavenie zariadením (cintoríny, detské ihriská, drobná architektúra, lavičky, odpadkové koše, osvetlenie, a iné) 19. Dobudovanie a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry-údržba a obnova miestnych komunikácií, rekonštrukcie ciest, chodníkov, parkovísk (nové asfalty, dlažba, hydrodlažba apod.) 20. Výstavba novej cestnej infraštruktúry a budovanie a rekonštrukcie chodníkov pre peších 21. Budovanie nových parkovacích miest a dobudovanie odstavných plôch a zariadení pre vozidlá 22. Budovanie a rekonštrukcie mostov a lávok. 23. Budovanie a rekonštrukcie staníc a zastávok hromadnej dopravy 24. Budovanie a rekonštrukcia rozvodov elektrického vedenia, miestneho rozhlasu, verejného osvetlenia a technických zariadení (zvýšenie kapacity, káblovanie do zeme, rekonštrukcie zdrojov dopravné značenie atď.) 25. Budovanie a rekonštrukcie zariadení a sietí elektronickej komunikácie 26. Výstavba nových bytových domov pre mladé rodiny a nájomných bytov 27. Podpora zvyšovania štandardu bývania v porovnaní z EÚ štandardami 28. Budovanie plôch a zariadení pre regeneráciu po práci (záhradkárske osady, oddychovo rekreačné zóny apod.)- Nevoľné, Žiar nad Tajovom
OPRÁVNENOSŤ	obec, subjekty podnikajúce v službách verejnosti, charite, kultúre, vzdelávaní, športe a sociálnych službách, vlastníci pozemkov a objektov, cirkev, inštitúcie a organizácie v doprave, správcovia a vlastníci zariadení a sietí technickej infraštruktúry, vlastníci bytov a pozemkov, bytové spoločenstvá, prevádzkovatelia zariadení kultúry, športu a rekreácie, MVO pre šport, oddych a kultúru, podnikatelia,
ODÔVODNENIE	Počet obyvateľov v obci Riečka v posledných rokoch má pretrvávajúci stúpajúci charakter. Z hľadiska vekovej štruktúry bol vývoj v obci za posledných 7 rokov podobný ako v rámci celého Slovenska. Negatívny trend má vývoj počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorý sa zvýšil oproti roku 2012 o 13,74%. Tento pretrvávajúci trend si bude vyžadovať aj zvýšené nároky v oblasti sociálnych služieb. Obec má územný plán a má prioritne obytnú

	funkciu v kombinácii s funkciou prímestskej rekreácie. Do obce začínajú prichádzať obyvatelia mesta so záujmom o výstavbu resp. rekonštrukciu pôvodných domov za účelom bývania s cieľom využívať pokojné „dedinské“ prostredie pre život. Obec nemá pripravené zámery otvárania nových obytných rozvojových plôch. Zmena bola vo využití časti Nevoľné z rekreačnej aj na obytnú funkciu. Tu sa v posledných rokoch postavili aj nové rodinné domy. Obec má vysoký potenciál bývania hlavne v pôvodnej zástavbe v kvalitnom horskom prostredí. S ohľadom na rozvoj je potrebné aj dobudovanie základnej infraštruktúry (obchod, lekár ai.) Väčšina dostupných služieb sa nachádza v meste BB.. Stav technickej a dopravnej infraštruktúry v obci je neuspokojivý. Pre ďalší rozvoj obce je nevyhnutné dobudovať a rekonštruovať technickú infraštruktúru a riešiť stav dopravnej infraštruktúry (miestne komunikácie a chodníky pre peších). Najväčším problémom sú sťažené terénne podmienky pre výstavbu, čo spôsobuje kopcovitý terén pozemkov. Zmeny boli zaznamenané hlavne v budovaní športovej vybavenosti. Fyzický stav obce je rozdielny, závisí od obdobia, v ktorom vznikali stavby služieb aj bývania. Stavebno-technický stav dopravnej infraštruktúry je vyhovujúci, podľa potreby sa každoročne realizujú opravy a údržba miestnych komunikácií a chodníkov. Realizáciou rýchlostnej komunikácie R1 sa dosiahlo lepšie a rýchlejšie prepojenie obce so zvyškom Slovenska hlavne s Bratislavou. Obec rieši hlavne parkovacu politiku pre zlepšenie situácie v parkovaní na miestnych komunikáciách. Dôsledkom zvýšenej motorizácie dochádza k obmedzovaniu priechodnosti miestnych komunikácií odstavenými vozidlami pred pozemkami rodinných domov. Je nevyhnutná zmena riešenia parkovania na súkromných pozemkoch odstránením oplotenia, predzáhradiek rodinných domov, ich spevnením a doriešením odstavenia vozidiel mimo verejnej komunikácie. Technická infraštruktúra z hľadiska rozloženia rozvodných systémov, dostupnosti napojenia a kapacity vykazuje vyhovujúce parametre. Väčšina zariadení je za hranicou technickej životnosti, technologicky sú zastarané, čo spôsobuje častú poruchovosť, náročnosť na bežnú ale aj neplánované opravy. Zariadenia pre oddych a rekreáciu sú orientované hlavne na aktivity regenerácie obyvateľov.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet obyvateľov - počet pripravených stavebných pozemkov pre bývanie - počet nových bytových domov - počet nových bytových jednotiek - počet prisťahovaných mladých rodín - počet obnovených rekonštruovaných objektov a zariadení občianskej vybavenosti - počet modernizovaných zariadení občianskej vybavenosti - počet obnovených a rekonštruovaných objektov školskej vybavenosti - počet nových a obnovených zariadení pre služby obyvateľstvu vrátane zdravotníckej infraštruktúry - počet vybudovaných a rekonštruovaných objektov a zariadení kultúry - počet modernizovaných verejných budov a objektov - počet nových bezbariérových vstupov a rekonštrukcií

	- vo verejných objektoch - počet nových plôch a vybudovaných zariadení športu a rekreácie - počet m nových a rekonštruovaných miestnych komunikácií - počet m vybudovaných, obnovených chodníkov pre peších - počet m² vybudovaných odstavných plôch a parkovísk - počet rekonštruovaných premostení a lávok - dĺžka rekonštruovaných a vybudovaných inžinierskych sietí a zariadení technickej infraštruktúry - počet m podzemného elektrického vedenia - počet domácností pripojených na internet - počet bodov prístupných k verejnému internetu - počet dobudovaných a obnovených technických zariadení - počet km rekonštruovaného rozhlasového vedenia - počet rekonštruovaného verejného osvetlenia - počet obnovených svietidiel verejného osvetlenia - počet verejne dostupných internetových bodov v obci - počet elektronických programov v obci
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Dobudovaním a obnovou základnej, dopravnej a technickej vybavenosti v obci sa zvýši prítlačnosť obce pre bývanie a zlepšia sa podmienky pre aplikáciu moderných a inovatívnych riešení v službách obyvateľstvu.
ODHADOVANÉ DOPADY	Lepšie podmienky pre bývanie a oddych a lepší prístup k službám.
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	
DO ROKU 2028 V EURO	933 000

OPATRENIE 2.2.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zvýšením kvality bývania a služieb obyvateľstvu, zlepšením komunitného prostredia a lepším využitím miestnych zdrojov dosiahnuť zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie v obci Riečka
PRIORITA	ROZVOJ ĽUDÍ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.2. MODERNIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY A BUDOVANIE INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI
AKTIVITY	1. Aktivity na podporu koordinácie rozvoja a spoločné programy riadenia rozvoja (rozvojové dokumenty, územné plány, koncepcie, stratégie, projekty a iné), 2. Modernizácia infraštruktúry efektívnej verejnej správy a dovybavenie infraštruktúry pre poskytovanie služieb obyvateľstvu 3. Zvyšovanie úrovne elektronizácie do verejného života obce (samospráva, škola, knižnica, archív atd.) 4. Budovanie efektívnej verejnej správy optimalizáciou procesov a organizácie, bojom proti korupcii a efektívnou správou daní 5. Aktivity súčinnosti štátnej, miestnej a komerčnej sféry

	6. Aktivity na priblíženie úradu k občanovi a zameranie sa na občana (audit, mystery shopping, informovanosť, práca s ľuďmi, zjednotenie jazyka úradníka a občana, zjednodušenie a sprístupnenie administratívy pre občana a pod.) 7. Aktivity na zlepšenie informovanosti občana o inštitúciách štátnej a verejnej správy, v poskytovaní služieb a v oblasti kultúry, kultúrnych hodnôt a sociálnej pomoci 8. Tvorba podmienok pre komunikáciu a informovanosť a budovanie vhodných podmienok (technické, materiálne a personálne zabezpečenie) 9. Aktivity zamerané na zvyšovanie právneho povedomia verejnosti 10. Zavádzanie informačných a komunikačných technológií (v samospráve, štátnej správe a i.) pre prácu s občanom (informačný systém trhu práce a iné) 11. SMART riešenia verejnej správy (napr. digitálne modelovanie fyzického prostredia pre občanov) 12. Technologické riešenia a inovatívne metódy komunálneho manažmentu 13. Zavádzanie inteligentných aplikácií do verejnej správy a života v obci s následným monitorovaním a hodnotením. 14. Aktivity zamerané na rozvoj komunikácie všetkých rozvojových partnerov obce 15. Profesionalizácia úradu v oblasti komunikácie a práce s ľuďmi (školiace a vzdelávacie programy) 16. Aktivity na zlepšenie vzájomnej informovanosti a propagácie činností MVO k verejnosti (medializácia, osвета, zapojenie, budovanie verejnej mienky a pod.) 17. Udržiavanie a zlepšovanie podmienok pre stabilnú komunikačnú platformu samosprávy a podpora dialógu s verejnosťou (tlač, televízia, stretnutia a pod.) 18. Rozšírenie prístupnosti, využívania a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT) - aktivity na zlepšenie signálu mobilných operátorov a prístupu k internetu 19. Aktivity na zabezpečenie transparentnosti a zníženia korupcie 20. Výroba propagačných letákov a informačných materiálov o obci 21. Zlepšenie a zavádzanie nástrojov marketingu do všetkých oblastí života obce (TV, tlač, iné médiá,) 22. Podpora marketingových aktivít pre súčasných aj potenciálnych investorov 23. Aktualizácia a modernizácia web stránky obce, jej prevádzkovanie a zaradenie do regionálnych a národných portálov (cestovný ruch, trh práce, samospráva a iné) 24. Budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému obce vo väzbe na Banskobystrický región 25. Podpora získavania informácií a skúseností obecného manažmentu a jeho partnerov (aktívna účasť na výstavách, študijných cestách , workshopoch a pod.) 26. Podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.) 27. Aktivity na podporu združovania zdrojov a zakladanie koordinovaných združení zapájania sa aktívnych subjektov do činnosti obce a mikroregiónu (partnerstvá, spoločné produkty a projekty, zimná údržba, sociálna
--	---

	pomoc, apod.) 28. Spolupráca v programe CLLD na podporu rozvoja vidieka prostredníctvom verejného a súkromného partnerstva na úrovni regiónu (MAS Banskobystrický geomontánny park) 29. Zlepšenie prístupu a informovanosti verejnosti (noviny, letáky, podujatia, miestne médiá a tlač, informačné kanály, ankety, podnety, články verejnosti, infokancelárie, technológie, internet a pod.) 30. Podpora získavania skúseností v oblasti marketingu obce (účasť na podujatiach, spolupráca, exkurzie, a i.), 31. Aktivity zamerané na marketing a propagáciu (publikácia, internet, webstránky atď.) 32. Organizovanie študijných ciest obyvateľov obce a osveta (spolupráca, exkurzie, výstavy, výmena skúseností, získavanie informácií a pod.)
OPRÁVNENOSŤ	<i>samospráva, školské zariadenia, MVO, záujmové združenia, občianske združenia, iné inštitúcie verejnej správy a samosprávy,</i>
ODÔVODNENIE	Obec postupne buduje modernú verejnú správu v súlade s trendami modernej doby. Obec v duchu modernizácie rešpektuje ciele kvality poskytovaných služieb, ktoré má za povinnosť neustále udržiavať. Napriek dobrému smerovaniu riadenia obce má samospráva rezervy na dobudovanie jej výkonu nielen v oblasti priamych služieb verejnosti ale aj v oblasti informovanosti a širšej spolupráce. Proces informovanosti a transparentnosti je v obci do veľkej miery zabezpečovaný dostupnými komunikačnými formami napriek nedostatočnému záujmu verejnosti. Rovnako je rezerva v zlepšení komunikácie občan-občan, občan-obec a naopak a obec-podporné organizácie miestneho rozvoja a naopak. Informovanosť obyvateľov v súčasnosti prebieha najviac cez web stránku obce, sociálne siete, obecné noviny, ktoré číta vysoké percento obyvateľov a hlavne internet. V obci je rozmiestnená informačná tabuľa pri obecnom úrade. Napriek web stránke obce, ktorá zabezpečuje komplexnú a aktuálnu informovanosť, je potrebná modernizácia verejnej správy, dobudovanie elektronizácie úradu a zlepšenie kontaktu s obyvateľmi. Taktiež je vhodné zlepšenie prístupu k internetu pre širšie vrstvy obyvateľstva a zriadenie informačnej kancelárie obce s umiestnením elektronických tabúl a modernizovanej web stránky s dôrazom na interaktívnejšiu komunikáciu. Trendom modernej obce budúcnosti je aj budovanie tzv. Informačnej spoločnosti. Informatizácia spoločnosti je chápaná ako koncepčne riadený proces smerujúci k maximálnemu využitiu potenciálu ponúkaného informačnými a komunikačnými technológiami (IKT) vo všetkých relevantných oblastiach spoločenského, politického a hospodárskeho života. Dopadom problémov spoločnosti sú aj trestné činy a priestupky voči verejnému poriadku, vrátane sociálne patologického správania niektorých obyvateľov. Ukazovatele vývoja kriminality v obci majú zanedbateľný trend. Obyvatelia majú pocit bezpečia. Modernizáciou verejnej správy je možné zvýšiť schopnosť polície objasňovať prečiny a tým aj eliminovať trestnú činnosť v obci Riečka a celého mikroregiónu.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet partnerstiev riešenia komunálnej problematiky - počet dokumentov rozvoja obce

	- počet zavedených riešení modernizácie - počet nových integrovaných služieb občanovi - počet realizovaných opatrení vzdelávania pracovníkov verejnej správy - počet zapojených obyvateľov na interaktívnom portáli - počet zapojených obyvateľov do dotazníkových prieskumov mienky verejnosti - počet interaktívnych informačných zariadení v obci - počet zapojených organizácií do rozvoja obce - dobudované technické a personálne vybavenie verejnej správy - počet informovaných obyvateľov z web stránky obce (počet pozretí) - počet nových zavedených komunikačných a informačných technológií - počet médií na šírenie informovanosti - počet zariadení a opatrení verejnej správy pre nepočujúcich, slabozrakých a telesne postihnutých občanov (v%) - elektronizácia služieb občanovi (v%) - počet SMART riešení verejnej správy (napr. digitálne modelovanie fyzického prostredia pre občanov) - počet technologických riešení a inovatívnych metód komunálneho manažmentu - počet aktivít na propagáciu obce - počet zariadení kamerového systému - počet miest monitorovaných kamerami - počet vyriešených prípadov trestných činov a kriminality - vybavenie verejnej správy pre nepočujúcich, slabozrakých a telesne postihnutých občanov (v%)
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Moderne vybavená verejná správa prístupná všetkým obyvateľom obce s participatívnym riadením rozvoja obce
ODHADOVANÉ DOPADY	Zvýšený záujem verejnosti na verejnej správe a v bezpečnejšia obec
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	387 000
DO ROKU 2028 V EURO	

OPATRENIE 2.3.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zvýšením kvality bývania a služieb obyvateľstvu, zlepšením komunitného prostredia a lepším využitím miestnych zdrojov dosiahnuť zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie v obci Riečka
PRIORITA	ROZVOJ ĽUDÍ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.3 BUDOVANIE MIESTNEJ KOMUNITY, ZAVÁDZANIE RIEŠENÍ A PREVENČIE VOČI NÁRASTU SKUPÍN ODKÁZANÝCH NA SOCIÁLNU POMOC A SOCIÁLNE ZAČLENENIE OHROZENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽOV DO ŽIVOTA OBCE
AKTIVITY	1. Podpora aktivít rozvoja činnosti spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení zameraných na podporu kultúrneho a spoločenského života a

	zachovania tradícií a kultúry vrátane pozitívneho rozvoja jednotlivých oblastí života v obci (priestory, vybavenie pre činnosť, organizovanie podujatí apod.)
	2. Zavádzanie procesov participatívneho plánovania a rozhodovania o živote a rozvoji v obci
	3. Aktivity zamerané na zvýšenie miestneho povedomia a lokalpatriotizmu obyvateľstva, zvyšovanie miestneho povedomia a osvedy v oblasti identity a obnovy duchovných tradícií
	4. Aktivity na zvýšenie kvality kultúrneho a spoločenského života s dôrazom na zachovanie kultúrneho a historického dedičstva obce
	5. Aktivity na posilnenie miestneho manažmentu územia obce (spolurozhodovanie, spolupráca, spoluzodpovednosť a pod.)
	6. Zriadenie múzea obce, pamätnej izby, expozícií (tradície, história obce v Dome umeleckých a tradičných remesiel, kúpeľný skanzen, apod.)
	7. Zlepšenie informovanosti o dianí v obci
	8. Budovanie dôvery občana, odstraňovanie apatie, zlepšenie medziludských vzťahov a aktivity na podporu zlepšenia komunikácie
	9. Aktivity na rozvoj športu, kultúry a záujmových činností
	10. Aktivity na podporu miestnych talentov (kultúra, remeslá, šport)
	11. Obnova a podpora miestnych a regionálnych tradícií vo všetkých oblastiach života obce, obnova a zavádzanie nových zvykov a tradícií (kultúrno – spoločenské podujatia, koncerty, divadlo, súbory, umelecké remeslá, jarmoky a iné)
	12. Aktivity na zapájanie detí a mládeže do komunitného života a budovanie vzťahu k prostrediu (genius loci)
	13. Podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (galéria s kaviarňou, čajovne, tradičná kuchyňa, tvorivé dielne apod.)
	14. Podpora aktivít zameraných na začlenenie obyvateľov do občianskeho a pracovného života
	15. Aktivity pre stabilizáciu mladých a aktivity zamerané na motiváciu pre nárast obyvateľstva a dosiahnutie výstavby a obnovy objektov bývania – programy obnovy, súťaže, pozitívne príklady
	16. Aktivity zamerané na zvýšenie zručností obyvateľstva obce (vzdelávacie, rekvalifikačné a motivačné programy atď.),
	17. Vzdelávacie programy pre obyvateľstvo pre zvyšovanie schopností pre realizáciu rozvoja
	18. Aktivity na podporu zlepšenia informovanosti obyvateľstva o možnostiach samozamestnania, zamestnania v obci a mikroregióne (web, obecné noviny, rozhlas obecné tabule, informačné kampane, vybavenie na tlač periodík apod...),
	19. Organizovanie osvetových a vzdelávacích aktivít pre dospelých
	20. Organizovanie obecných a mikroregionálnych podujatí (súťaže, futbalové turnaje, folklórne slávnosti, športové podujatia, koncerty, apod.)
	21. Podpora programov proti kriminalite
	22. Aktivity na podporu tvorby nových projektov rozvoja obce
	23. Budovanie a organizovanie doplnkových podujatí blízokým strediskám zdravotnej, kúpeľnej, mestskej a vidieckej turistiky (koncerty, bály, trhy miestnych

	produktov, prezentácia zručností, zo života baníkov, uhliarov, animácia historických procesov, divadlo a pod.) 24. Budovanie zariadení sociálnej pomoci (hospic, prevenčné centrum pre závislých, denný stacionár pre seniorov a osamelých, sociálny dom pre sociálne odkázaných, matky s deťmi, deti z domovov „Chránené bývanie“,) 25. Rozšírenie kapacít existujúcich zariadení sociálnej služby 26. Budovanie nájomných bytov pre sociálne odkázaných obyvateľov 27. Tvorba lepších podmienok pre rozvoj športu pre zdravotne znevýhodnené skupiny obyvateľstva 28. Podpora aktivít na regeneráciu a poradenstvo pre pracovníkov v sociálnych službách 29. Podpora vzniku a spolupráce mimovládnych organizácií v sociálnej sfére a sociálnymi inštitúciami a cirkvou 30. Zavádzanie nových služieb pre obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc 31. Podpora činnosti a koordinácia terénnych sociálnych pracovníkov a budovanie siete terénnych pracovníkov prijateľných v jednotlivých cieľových skupinách 32. Vytvárať podmienky pre vzdelávanie zamestnancov v sociálnej sfére 33. Podpora aktivít a tvorby aktivačných programov (podpora rozvoja zdravých rodín, zapojenie zdravých „osamelých“, dôchodcov do verejnoprospešnej činnosti a spoločenského života a iné) 34. Zavádzanie alternatívnych foriem adaptability a starostlivosti o starších, sociálne slabších a neprispôsobivých obyvateľov 35. Tvorba stavebnotechnických podmienok verejných budov pre skupiny pohybovo obmedzené (bezbariérové vstupy) 36. Zlepšenie komunikácie s obcou smerom k znevýhodneným skupinám 37. Zlepšenie práce s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia 38. Podpora aktivít na zvyšovanie angažovanosti zamestnávateľov do sociálnej práce (sponzoring) 39. Zlepšenie informovanosti, komunikácie a povedomia o sociálnej službe adresne s cieľovými skupinami 40. Aktivity na organizovanie kultúrnych a iných podujatí v rámci integrácií pre zdravotne a sociálne znevýhodnené skupiny obyvateľstva
OPRÁVNENOSŤ	<i>obec, občianske iniciatívy, vlastníci a prevádzkovatelia zariadení pomoci, MVO pre oblasť sociálnej pomoci a vzdelávania, podnikatelia</i>
ODÔVODNENIE	V obci sa za posledné obdobie výrazne posilnil komunitný život. Činnosť mimovládnych organizácií možno označiť za stredne aktívnu, v niektorých oblastiach málo rozvinutú a hoci širokospektrálnu. Obec vytvára vhodné podmienky pre organizovanie rôznych kultúrno spoločenských akcií. Zaostáva zapojenie mladých do spoločenského, kultúrneho a športového života v obci. Tak ako v ostatných obciach mikroregiónu je v obci nízky záujem o riešenie vecí verejných. Rozvoj obce nie je možný bez participácie občanov a miestnych aktérov rozvoja, ktorí tu žijú, ale zároveň, ktorí život v obci zabezpečujú či už organizáciou rôznych podujatí alebo využitím možnosti vyjadriť svoj

	názor na verejných stretnutiach občanov. Budovanie vzťahu obyvateľstva k obci je dlhodobým procesom a vytvorenie možností občanom vyjadriť sa k rozvojovým zámerom je prejavom otvorenosti a inteligencie manažmentu obce. Najväčšími možnosťami pre prácu s ľuďmi a ich zaangažovanosť do života obce je oblasť kultúry, športu a zlepšovania bývania (bytové spoločenstvá). Dôsledkom „vonkajšieho nezájmu“ je aj apatia, nedôverčivosť a izolácia, čo môže vyvolať sociálne vyčlenenie so spoločnosti. Z pohľadu potreby práce s ľuďmi je aj oblasť tvorby „pozitívnych vzorov“, zapájanie aktívnych a znevýhodnených, podchytenie talentov a budovanie osobností obce. Pre zabezpečenie vidieckej identity a vzťahu k prostrediu je potrebné budovanie regionálnej výchovy v základných a materských školách v obci aj mimo nej. Obyvatelia za prácou väčšinou dochádzajú a to do okresného mesta Banská Bystrica. V obci je dobrá občianska organizovanosť ako aj aktivity neformálnych občianskych iniciatív a mládeže. Obec postráda vlastné komunitné priestory pre aktivity spolkov, združení a klubov. Počet obyvateľov za posledných 20 rokov neustále rastie. Negatívny trend má vývoj počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorý sa zvýšil oproti roku 2012 o 13,74%. K 31.12.2020 dosiahol podiel obyvateľov v poproduktívnom veku 26,49%. Tento pretrvávajúci trend si bude vyžadovať aj zvýšené nároky v oblasti sociálnych služieb. Sieť sociálnych služieb v obci je nepostačujúca. Je nevyhnutné ju rozšíriť podľa potrieb obyvateľstva a prognózy demografického vývoja obyvateľstva. Ide hlavne o zariadenia poskytujúce pobytové sociálne služby s týždenným a dlhodobým pobytom. Za nevyhnutné sa považuje intenzívne rozvíjanie terénnych sociálnych služieb s dôrazom na podporu zotrvania klienta v prirodzenom prostredí. V obci nie sú zriadené sociálne a zdravotné služby pre obyvateľov, keďže obec je situovaná v bezprostrednej blízkosti krajského mesta. V prípade potreby zabezpečiť krátkodobú opatrovateľskú pomoc obec využíva pomoc spoluobčanov a rieši takéto situácie vo vlastnej réžii. Obec zatiaľ neeviduje dopyt po sociálnych službách ako sú denný stacionár apod. S negatívnym demografickým trendom bude narastať aj dopyt po sociálnych službách. Obec preto pristúpila k tvorbe komunitného plánu. V súčasnosti je obec maximálne nápomocná pri zabezpečovaní a administratívnom postupe vybavenia sociálnych služieb občanom. Dobrým predpokladom pre uplatňovanie aktívnej politiky sociálnej inklúzie ohrozených skupín obyvateľstva je existencia mimovládneho sektora pre pomoc v tejto oblasti a existencia finančných nástrojov pomoci z národnej aj EÚ pomoci. Chýba lepšia podpora budovania kapacít pre projektový manažment, projektové poradenstvo a realizácia miestnych projektov sociálnej pomoci a sociálnej inklúzie.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet verejných stretnutí so samosprávou - počet zapojených občanov do prieskumu verej. mienky - počet programov práce s verejnosťou - počet zapojených aktívnych subjektov do činnosti na veciach verejných - počet obnovených tradícií a zručností - počet novovzniknutých a obnovených remesiel - počet zriadených múzeí, expozícií

	- počet uskutočnených vzdelávacích a osvetových programov pre obyvateľstvo - počet uskutočnených exkurzií, študijných ciest - počet organizovaných podujatí - počet nových kultúrno-spoločenských podujatí - počet obyvateľov zapojených do verejného a spolkového života - počet podporených talentov - počet projektov komunitnej spolupráce - počet dobrovoľníkov v sociálnej a zdravotníckej pomoci - počet programov environmentálnej výchovy a vzdelávania - počet výtlačkov obecných novín, periodík - počet zriadených obecných tabúl - počet podporených spolkov, klubov, záujmových a občianskych združení - počet nájomných bytových jednotiek - počet bytových jednotiek pre sociálne slabších - počet nových bytových domov pre sociálne slabších - počet nových zariadení sociálnej starostlivosti - počet novovzniknutých podporných organizácií - počet rozvojových projektov na sociálnu pomoc - počet zariadení na zlepšenie sociálnej práce - počet verejných budov s bezbariérovými vstupmi - počet informovaných a záujemcov o sociálnu pomoc - počet identifikovaných osôb do programu prevencie - počet terénnych sociálnych pracovníkov - počet pracovníkov sociálneho poradenstva - počet obyvateľov začlenených v spoločnosti - počet organizovaných podujatí sociálneho začlenenia - počet osôb integrovaných do pracovného procesu
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zlepšenie medziľudských vzťahov, organizovanosť občianskych iniciatív, bohatý kultúrny a spoločenský život a zlepšenie sociálnej starostlivosti pre osoby odkázané na sociálnu pomoc.
ODHADOVANÉ DOPADY	Aktívny komunitný život a kvalitné sociálne prostredie obce
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	212 000
DO ROKU 2028 V EURO	

OPATRENIE 2.4.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zvýšením kvality bývania a služieb obyvateľstvu, zlepšením komunitného prostredia a lepším využitím miestnych zdrojov dosiahnuť zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie v obci Riečka
PRIORITA	EKONOMICKÝ ROZVOJ
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	2. Budovať modernú obec v priaznivom sociálnom prostredí
OPATRENIE	2.4. PODPORA A ROZVOJ PODNIKANIA
AKTIVITY	1. Podpora rozvoja cestovného ruchu mikroregiónu a aktivity na podporu tvorby ponuky pre turistu (združenia, stretnutia, stratégie, koncepcia CR, tvorba

	produktov, ponuka služieb, spolupráca, propagácia, apod.) 2. Vzdelávacie a informačné akcie, výmenné návštevy podnikov, poradenské služby, spolupráca – zameranie na zavádzanie inovácií, zlepšovanie výkonnosti podnikov, prenos vedomostí v oblasti vidieckeho cestovného ruchu 3. Zavádzanie inovatívnych a inteligentných technológií do výroby a služieb 4. Podpora miestnych rozvojových projektov zameraných na tvorbu nových pracovných miest a projekty na zvýšenie kapacity malých a stredných podnikateľov a projekty na vývoj a zlepšenie produktov a procesov lepšie konkurovať na nových trhoch 5. Podpora uplatňovania oživenia miestnej kultúry zriadením špecifických služieb (tradičná kuchyňa, zriadenie tvorivých dielní apod) 6. Budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému vo väzbe na región 7. Vybudovanie a obnovenie existujúcich tratí a cyklotrás obecnej a mikroregionálnej siete pre zimnú a letnú prevádzku a chodníkov v prírode (turistické chodníky, bežecké trate, pre cyklistov a kolieskové korčule a bežecké lyžovanie 8. Zapojenie sa do budovania náučných, kultúrno-poznávacích a tématických regionálnych produktov a trás (geograficko-historický náučný chodník, banícka a povstalecká história v blízkych obciach mikroregiónu Kremnické vrchy - východ, geologické a prírodné hodnoty, Banskobystrický geopark atd.) 9. Aktivity zamerané na údržbu a značenie všetkých obecných a nadobecných existujúcich a nových trás športu (bežkárске a zjazdové trate, turistické, cyklistické, ai.) 10. Budovanie oddychových miest s prístreškami na trasách turistických, náučných chodníkov a cyklotrás (zastávky v obci, odpočívadlá, studničky a pod.) 11. Dobudovať kvalitný informačný a orientačný systém v obci a krajine pre turistov (informačná kancelária, infokiosky, poradenské služby, orientácia v obci, doplniť informačné tabule a pod.) 12. Budovanie a rekonštrukcie ciest, chodníkov a odstavňých priestorov pre turistov 13. Podpora organizácie výstav a kongresovej turistiky 14. Nadobecné aktivity spoločnej propagácie obce, mikroregiónu, geoparku a turistických lokalít (informačný systém geoparku, organizovanie súťaží, kongresov, výstav, podujatí, prezentácií apod.) 15. Aktivity na zlepšenie informovanosti pre návštevníka, prehliadky obce a sprievodcovstvo (letáky a informačné materiály, médiá a pod.) 16. Podpora komunikácie a spolupráce s podnikateľským prostredím a pomoc na začatie podnikania pre mladých podnikateľov a farmárov 17. Podpora začínajúcich podnikateľov v malom a strednom podnikaní 18. Aktivity na podporu a zvyšovanie kvality pri poskytovaní služieb v turizme 19. Aktivity v cestovnom ruchu – zvyšovanie atraktivity pre návštevníkov Banskobystrického regiónu 20. Budovanie infokancelárií pre návštevníkov obce (informačné centrum a pod.)
--	---

	21. Podpora činností organizácií na podporu domáceho cestovného ruchu 22. Vzdelávanie sprievodcov a poskytovateľov služieb a pre oblasť podnikania v cest. ruchu 23. Uplatnenie aktívnej politiky trhu práce s cieľom podpory vlastných podnikateľov v obci (príprava a uplatnenie vlastnej kvalifikovanej pracovnej sily) 24. Aktivity na podporu spolupráce podnikateľ a obec, podnikateľ - mikroregión (tvorba spoločnej politiky rozvoja, zvýhodnenie služieb, zamestnanosť obyvateľov a pod.) 25. Aktivity pre zvýšenie zamestnanosti a sociálnu inklúziu znevýhodnených a sociálne slabších skupín obyvateľstva 26. Podpora samozamestnatelnosti a tvorby mikropodnikania (do 10 pracovných miest) 27. Kvalifikačné programy pre obyvateľstvo a zamestnancov zamerané na zvyšovanie schopnosti zamestnať sa (jazykové schopnosti, programový a projektový manažment, vyhľadávanie zdrojov, finančný manažment, mediátorstvo a facilitátorstvo a iné nové profesie žiadané na trhu práce) 28. Podpora podnikov založených na komunitách (centrá a organizácie na podporu miestneho ekonomického rozvoja a diverzifikácie) 29. Aktivity na zvýšenie inovačnej schopnosti podnikov 30. Podpora zavádzania technológií a procesov, ktoré zabezpečia lepšie využitie produkčného potenciálu obce a jeho rozvoj 31. Aktivity diverzifikácie pôdohospodárskych činností 32. Poskytovanie komparatívnych výhod investorom (daňové a iné zvýhodnenia podnikov) vo väzbe na tvorbu nových pracovných miest 33. Podpora aktivít zameraných na zvyšovanie atraktivity obce pre záujem a vstup investorov (stav prístupových komunikácií, príprava vhodných plôch, podpora obyvateľov, a iné) 34. Výroba propagačných letákov a informačných materiálov o obci s cieľom podpory podnikania 35. Prevádzkovanie webovej stránky obce a zaradenie do regionálnych a národných portálov (trh práce, samospráva a iné) 36. Zlepšenie a zavádzanie nástrojov marketingu do všetkých oblastí života obce (TV, tlač, iné médiá,) 37. Podpora marketingových aktivít pre investorov 38. Podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.)
OPRÁVNENOSŤ	<i>podnikatelia, živnostníci, zamestnávateľia, obec, miestne a regionálne rozvojové agentúry, inštitúcie a organizácie pre ekonomický rozvoj miest a regiónov</i>
ODÔVODNENIE	Obec Riečka nepredstavuje z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu také významné územie, aby sa orientovala na hlavnú hospodársku činnosť –cestovný ruch. Hlavnou hospodárskou činnosťou je poľnohospodárska činnosť zastúpená PD Podlavice Predpokladom pre miestny ekonomický rozvoj je existencia zručného a vzdelaného ľudského potenciálu, ktorý sa v neprospech územia do veľkej miery zamestnáva mimo obce, čím vyvoláva ďalšie potrebné investície na prepravu a spôsobuje odliv zdrojov. Obec Riečka je členom

	Mikroregiónu Kremnické vrchy – východ, ktorý úspešne rozvíja ponuku cestovného ruchu nielen pre prímestskú ale aj celoslovenskú medzinárodnú klientelu. V obci sú 2 penzióny, ktoré poskytujú ubytovacie a stravovacie služby. Ubytovanie na súkromí nemá ešte stálu tradíciu. Obec neponúka žiadny komplexný doplnkový balík služieb, ktorý by mohol predstavovať ekonomický prínos pre poskytovateľov služieb z radov obyvateľov obce. Obec skôr plní funkciu prímestského rekreačného územia, ktoré je využívané pre chatárenie, chalupárenie a záhradkárstvo. Výrazne sa zlepšila organizácia údržby a rozvoja turistických a cykloturistických trás, ako aj bežkárskych trás v zimnom období. Podporuje sa aj ekologizácia dopravy, k dispozícii sú skibusy a cyklobusy počas hlavných turistických sezón.. Propagácia obce je stále minimálna, chýbajú obecné a mikroregionálne propagačné materiály. Je potrebné dobudovať jednotný informačný systém, vytvoriť ponuku doplnkových služieb vrátane predaja miestnych produktov. Nezanedbateľným faktom je aj skutočnosť, že územie obce leží v oblasti významne spojenej s banskou históriou a bohatej na geologické prírodné pamiatky. Aj tieto skutočnosti predurčujú obec a celý mikroregión na využitie tohto potenciálu v cestovnom ruchu. Všetky aktívne podnikateľské subjekty obce by mali viac navzájom spolupracovať a informovať sa. Jednou z príčin je aj nedostatočná informatizácia a modernizácia verejnej správy tak, aby bolo možné zabezpečiť intenzívnejšiu spoluprácu s miestnymi a regionálnymi zamestnávateľmi, štátnymi lesmi, poľnohospodármi a inými aktívnymi subjektmi pôsobiace v obci a zapájať ich do rozvoja. Podnikateľská štruktúra je úzka (remeslá, stavebníctvo, hospodárenie s pôdou). Obec stále nedostatočne využíva svoje tradície, históriu ako aj prírodný potenciál v prospech vlastnej ekonomickej prosperity. Spolupráca na regionálnej úrovni je v rámci budovania regionálneho produktu CR v náučno-poznávacom turizme tzv. „Banskobystrický geopark“, ktorý je jedným z troch národných geoparkov Slovenska práve v regióne Banská Bystrica. Obec spolupracuje prostredníctvom stratégie CLLD rozvoj vidieckych oblastí spolu s 21 ďalšími obcami okresu BB. Predpokladom pre miestny rozvoj je existencia zručného a vzdelaného ľudského potenciálu, ktorý sa v neprospech územia zamestnáva v meste, čím vyvoláva ďalšie potrebné investície na prepravu a spôsobuje odliv zdrojov.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	– počet novovzniknutých pracovných miest – počet založených nových živností a podnikov (malých a stredných) – počet uplatniteľných absolventov na trhu práce – počet nových zamestnávateľov – počet inovovaných a modernizovaných podnikov – zvýšenie hospodárskych výsledkov podniku – počet vzniknutých inštitúcií na podporu podnikania a poradenstvo na trhu práce – počet realizovaných rekvalifikačných programov a počet vyškolených – počet a rozsah pripravených lokalít (pozemkov) na rozvoj podnikania

	– počet nových odvetví podnikania – počet nosičov informácií – počet nových produktov pre turistu v obci – počet sprievodcov v cestovnom ruchu – počet km siete poznávacích trás – počet zriadených náučných chodníkov – počet turistov prechádzajúcich náučnými chodníkmi a sieťou poznávacích trás – počet vybudovaných oddychových miest s prístreškami – počet vybudovaných služieb geoturizmu – počet informačných a orientačných objektov – počet vydaných propagačných materiálov – počet uplatnených marketingových nástrojov – www stránka /počet návštev na stránke/ – počet návštevníkov obce
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Zvýšenie počtu pracovných miest a zvýšenie zamestnanosti v remeslách, službách a podnikaní
ODHADOVANÉ DOPADY	Podnikanie v obci v prospech rozvoja obce
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	900 000
DO ROKU 2028 V EURO	

Špecifický cieľ 3:

OPATRENIE 3.1.

STRATEGICKÝ CIEĽ	Zvýšením kvality bývania a služieb obyvateľstvu, zlepšením komunitného prostredia a lepším využitím miestnych zdrojov dosiahnuť zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie v obci Riečka.
PRIORITA	ÚZEMNÁ SPOLUPRÁCA
ŠPECIFICKÝ CIEĽ	3. Budovať udržateľný rozvoj v mestskom regóne Banská Bystrica a okolie
OPATRENIE	3.1. TVORBA PODMIENOK ÚZEMNEJ SPOLUPRÁCE UDRŽATEĽNÉHO MESTSKÉHO A VIDIECKEHO ROZVOJA A (ÚZEMIE UMR A MAS)
AKTIVITY	1. Aktivity partnerskej spolupráce (stretnutia, podujatia apod.) 2. Aktivity zmluvných vzťahov - Zmluvy o spolupráci, dohody o participácii a pod. 3. Vypracovanie stratégií rozvoja regiónu integrujúce všetky rozvojové aktivity v území 4. Vypracovanie projektových balíčkov financovaných z EÚ zdrojov naprieč všetkými politickými cieľmi 5. Vypracovanie tématických projektových balíčkov 6. Budovanie strategicko plánovacieho regiónu 7. Budovanie komunálnej spolupráce 8. Vybudovanie územia udržateľného mestského rozvoja (UMR)

	9. Budovanie administratívneho a ekonomického centra mestského regiónu 10. Aktivity identifikácie dostupnosti spádových území a dostupnosti UMR 11. Aktivity identifikácie socio ekonomických partnerov 12. Aktivity identifikácie projektových zámerov – zásobník projektov 13. Vypracovanie Integrovannej územnej stratégie IÚS UMR 14. Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania IUS UMR 15. Prerokovanie a schvaľovanie návrhu IUS UMR 16. Aktivity strategického plánovania - nízkouhlíková stratégia, stratégia udržateľnej mestskej mobility, adaptačná stratégia na zmenu klímy 17. Aktivity budovania implementačného mechanizmu Miestneho rozvoja vedeného komunitou 18. Budovanie Rady partnerstva ako inštitucionálny mechanizmus IÚS UMR 19. Podpora získavania informácií a skúseností obecného manažmentu a jeho partnerov (aktívna účasť na výstavách, študijných cestách, workshopoch a pod.) 20. Podpora medzikomunitnej a medzinárodnej spolupráce (spoločné projekty, výmenné pobyty a pod.) 21. Budovanie jednotného vnútorného a vonkajšieho informačného systému obce vo väzbe na Banskobystrický región 22. Podpora opatrení v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, rozvoja moderného a udržateľného dopravného systému, techn. Infraštruktúry, IKT, riešenia MRK, inovácií a životných podmienok obyvateľov 23. Podpora rozvoja kreatívneho a kultúrneho priemyslu 24. Podpora rozvoja komunitného života a spoluzodpovednosti 25. Integrované územné investície 26. Aktivity budovania regionálnej siete turistických a cykloturistických trás 27. Aktivity budovania regionálnej integrovanej udržateľnej mobility 28. Aktivity budovania regionálnych staníc medzimestskej a miestnej hromadnej dopravy 29. Budovanie pridružených obecných prevádzok regionálneho centra kreatívneho a kultúrneho priemyslu mesta Banská Bystrica 30. Aktivity v cestovnom ruchu – zvyšovanie atraktivity pre návštevníkov Banskobystrického regiónu 31. Výroba propagačných letákov a informačných materiálov o mestskej oblasti 32. Budovanie info -bodu pre návštevníkov obce 33. Podpora činností organizácií na podporu domáceho cestovného ruchu
OPRÁVNENOSŤ	<i>územná samospráva (Mestský región Banská Bystrica a okolie, obec, BBSK), prevádzkovatelia a vlastníci školských, sociálnych, kultúrnych a športových zariadení, MVO, zariadenia fyzických a právnických osôb s regionálnym a nadregionálnym významom, podnikatelia</i>
	Príprava na územnú spoluprácu súvisí s prípravou Banskobystrického regiónu na nové programovacie obdobie EÚ, konkrétne na podporu z operačného programu IROP. Integrovaný regionálny operačný program je pripravovaný a bude implementovaný v súlade s princípom „partnerstva“, v rámci implementačného

ODÔVODNENIE	mechanizmu sa navrhuje aplikovať integrovaný prístup. IROP bude implementovaný prostredníctvom tzv. regionálnych integrovaných územných stratégií (ďalej len „RIÚS“). RIÚS budú mať povahu jedného z nástrojov integrovaného prístupu, ktoré EK ponúka pre nové programové obdobie. Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR, uvedené v zmysle legislatívy EÚ na nové programové obdobie, sa realizujú prostredníctvom nasledovných opatrení: -integrované územné investície (ďalej len „IÚI“); -udržateľný mestský rozvoj (ďalej len „UMR“); -miestny rozvoj vedený komunitou („CLLD“). IÚI predstavujú nástroj strategického a výsledkovo orientovaného prístupu s cieľom riešiť potreby a výzvy regiónov podľa ich špecifických potrieb. IÚI budú v podmienkach SR realizované prostredníctvom RIÚS. V kontexte IROP a RIÚS sú IÚI súbor vzájomne prepojených aktivít (vecne a/alebo časovo a/alebo funkčne a/alebo komplementárne a/alebo synergicky a pod.) realizovaných na vymedzenom území. UMR sa bude realizovať ako súčasť modelu RIÚS. Bude zameraný na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych výziev. Zapracovanie UMR do RIÚS predstavuje Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja (ďalej len IÚS UMR“). Do stratégie UMR spadá krajské mesto Banská Bystrica spolu s jeho mestskými funkčnými oblasťami vrátane mestského regiónu Banská Bystrica a okolie. Integrované územné investície (IUI) sú novým realizačným režimom na združovanie financovania z viacerých prioritných osí jedného alebo viacerých operačných programov pre viacerozmerne a medziodvetvové zásahy. Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) by mal ako základný princíp podporovať udržateľný rozvoj miest prostredníctvom integrovaných stratégií na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, sociálnych a demografických problémov mestských oblastí. Tento princíp má dvojaký význam: znamená, že zdroje by sa mali sústrediť integrovaným spôsobom na cieľové oblasti so špecifickými problémami miest a projekty rozvoja miest financované z fondu EFRR by sa zároveň mali integrovať do širších cieľov programov. Nové, flexibilnejšie nástroje, ako sú integrované územné investície (IUI) a komunitný miestny rozvoj (CLLD), podporujú integrovaný prístup k udržateľnému rozvoju miest a uľahčujú súhrn inštrumentálnych a participatívnych spôsobov na zavádzanie stratégií rozvoja miest. Strategický cieľ 4 predstavuje súbor opatrení s aktivitami, realizovanými prostredníctvom integrovaných investícií mestského rozvoja Banskej Bystrice s okolitými obcami vrátane obce Riečka a investícií vidieckeho rozvoja so zameraním na budovanie Banskobystrického geoparku.
MONITORING A HODNOTENIE OPATRENIA	
UKAZOVATEĽ MERATEĽNÝ INDIKÁTOR	- počet zmlúv a dohôd o partnerstve - počet socio-ekonomických partnerov - počet samospráv - počet strategických dokumentov partnerstva - počet koncepčných materiálov rozvoja - počet stretnutí - počet projektov rozvoja

	- počet zasadnutí, stretnutí - počet vybudovaných regionálnych zariadení - počet km regionálnych cyklotrás so zastaveniami - počet km regionálnych turistických trás so zastaveniami - počet inovatívnych riešení v doprave - počet rekonštruovaných staníc MHD - počet nových a rekonštruovaných autobusových zastávok - počet integrovaných riešení - počet rekonštruovaných a obnovených objektov zariadení s regionálnym významom - počet rekonštruovaných a obnovených areálov rekreácie - počet múzeí - počet obnovených kultúrno historických pamiatok - počet vybudovaných trás a miest geoturizmu (geopark) - počet nových regionálnych centier - počet turistických a informačných kancelárií - počet propagačných materiálov - počet propagačných podujatí
OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY	Pripravené strategicko-plánovacie partnerstvo s projektovými balíčkami IÚS UMR a vybudované, rekonštruované a obnovené prvky, objekty a lokality regionálneho významu v obci Riečka
ODHADOVANÉ DOPADY	Udržateľný rozvoj Mestského regiónu Banská Bystrica a okolie v obci Riečka
ODHADOVANÉ ALOKÁCIE FINANČNÝCH ZDROJOV	2 240 000
DO ROKU 2028 V EURO	

2. Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie plnenia programu rozvoja obce pozostáva z prípravy a vykonávania navrhnutých aktivít a projektov samosprávou obce Riečka ako sú činnosti:

- o realizovať projekty, ktoré prinesú pre územie obce želaný výsledok a dopad a budú dlhodobo udržateľné,
- o každoročné vypracovanie správy o plnení Programu rozvoja,
- o vyčleniť z rozpočtu obce finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých opatrení resp. aktivít, projektov,
- o podporovať spoluprácu medzi hlavnými aktérmi rozvoja územia a koordinovať ich aktivity,
- o umožniť prípravu spoločných projektov a iniciatív,
- o v prípade potreby vytvárať podporné/pracovné skupiny pre jednotlivé oblasti rozvoja územia,
- o pravidelne monitorovať realizáciu opatrení a aktivít a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe stanovených merateľných ukazovateľov (výstupy a výsledky).

Zoznam plánovaných kľúčových aktivít a projektov sa uvádza v Prílohe č. 1 – Pláne investičných a neinvestičných zámerov (Akčnom pláne) Programu rozvoja obce, ktorý sa priebežne aktualizuje a je jedným z podkladov pre tvorbu programového rozpočtu obce. Vzhľadom k úzkej prepojenosti PR obce Riečka 2021 - 2028 s Programami rozvoja okolitých obcí a miest Banskobystrického regiónu v rámci Regionálnej integrovanej územnej stratégie Banskobystrického kraja ako najvýznamnejších dokumentov viažucich sa priamo na rozvoj územia a územnej súdržnosti bude v procese realizácie PR obce Riečka potrebné procesy a aktivity koordinovať aj v širšom území (napr. projekt Integrovaného dopravného systému, Projekt Integrovanej sociálnej súdržnosti apod.).

Aktérmi programu sú:

- **orgány programu** - riadiaci a monitorovací orgán
- **koneční realizátori** (obec, orgány a organizácie, školy a inštitúcie, podniky a SZČO, záujmové a občianske združenia, spolky, kluby a pod.)
- **užívatelia jednotlivých opatrení** (obec, občania, podnikatelia, združenia, spolky, kluby atď.)

2.1. Riadiaci orgán programu rozvoja - PR

Obec ako obec podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení jeho neskorších predpisov:

- ☐ spracúva, schvaľuje, riadi a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu rozvoja obce
- ☐ poskytuje súčinnosť pri príprave a realizácii programu VÚC v území regiónu
- ☐ poskytuje súčinnosť pri príprave regionálnych operačných programov a integrovaných stratégií
- ☐ spolupracuje pri zabezpečovaní rozvojových spoločných zámerov viacerých obcí
- ☐ zriaďuje s inými obcami združenie obcí k sociálnemu a ekonomickému rozvoju obce a regiónu
- ☐ spracováva stanoviská k programom regionálneho rozvoja

Adresa a kontakty riadiaceho orgánu pre program rozvoja obce

Obec Riečka

starosta obce

Riečka 125

974 01 Banská Bystrica

www.riecka.sk

obec@riecka.sk

zodpovedná osoba: starosta obce Riečka

(tel. kontakt : 048 419 73 03, mobil: 0905 634 151, email: spisiak@riecka.sk)

2.2. Hlavné zásady administratívy Programu rozvoja - PR

Opatrenia na organizačné zabezpečenie efektívnej realizácie, monitorovania a hodnotenia Programu rozvoja obce je potrebné záväzne zabezpečiť takto:

1. každoročné spracovanie monitorovacej správy Programu rozvoja obce za príslušný rok v termíne do 31. mája nasledujúceho roka
2. zabezpečiť spôsob monitoringu a koordinácie spoločných rozvojových projektov (zodpovednosť a harmonogram)
3. zabezpečiť spôsob financovania riadiacej, monitorovacej a administratívnej činnosti Programu rozvoja
4. zabezpečiť súlad rozvojových zámerov z územia s Programom rozvoja obce
5. zabezpečiť informovanosť verejnosti o programe a jeho plnení- zverejnenie PR obce vrátane monitorovacích správ
6. zabezpečiť prístup k informáciám pre prípravu rozvojových projektov obce a fundraising
7. každoročne zostaviť koncentráciu finančných zdrojov obce na prípravu spolufinancovania rozvojových projektov (rezerva v rozpočte obce)
8. zabezpečiť profesionálne účtovníctvo pre projekty zo štrukturálnych fondov EÚ (nevyhnutné doškolenie a financovanie)
9. zabezpečiť mobilizáciu zdrojov z územia a vyškolenie vlastných resp. externých odborníkov pre projektovú činnosť.

3. Finančné zabezpečenie - Riečka

Odhad objemu potrebných finančných zdrojov a možnosti ich zabezpečenia pre 2 etapy programového obdobia : 2021-2024 a 2025- 2028 vrátane										vid'. Príloha č. 1
číslo	Špecifický cieľ (Priorita)		2021 -2024	%	EUR do 2024	2025-2028	%	EUR do 2028	SPOLU	
	č.	Opatrenie							Eur	
1	BUDOVAŤ OBEC S KVALITNÝM ŽIVOTNÝM PROSTREDÍM									
	1	OBNOVA OBCE – ZLEPŠENIE VZHĽADU OBCE A KRAJINY A ELIMINÁCIA RIZÍK Z OHROZENIA KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA		41	459 000		59	657 000	1 116 000	
		Opatrenie celkom		41 7,93	459 000		59 11,35	657 000	1 116 000	
2										
	1	ZLEPŠOVANIE MATERIÁLNEHO A TECHNICKÉHO STAVU ZÁKLADNEJ, DOPRAVNEJ A TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY A TVORBA PODMIENOK PRE KVALITNÉ BÝVANIE, ODDYCH A REGENERÁCIU		45	423 500		55	509 500	933 000	
	2	MODERNIZÁCIA VEREJNEJ SPRÁVY A BUDOVANIE INFORMAČNEJ SPOLOČNOSTI		32	124 000		68	263 000	387 000	
	3	BUDOVANIE MIESTNEJ KOMUNITY, ZAVÁDZANIE RIEŠENÍ A PREVENČIE VOČI NÁRASTU SKUPÍN ODKÁZANÝCH NA SOCIÁLNU POMOC A SOCIÁLNE ZAČLENENIE OHROZENÝCH SKUPÍN OBYVATEĽOV DO ŽIVOTA OBCE		28	59 500		72	152 500	212 000	
	4	PODPORA A ROZVOJ PODNIKANIA		68	615 000		32	285 000	900 000	
		Opatrenie celkom		50 21,12	1 222 000		50 20,90	1 210 000	2 432 000	
4	BUDOVAŤ UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ V MESTSKOM REGIÓNE BANSKÁ BYSTRICA A OKOLIE									
	1	TVORBA PODMIENOK ÚZEMNEJ SPOLUPRÁCE UDRŽATEĽNÉHO MESTSKÉHO ROZVOJA (ÚZEMIE UMR) A IMPLEMENTÁCIA STRATÉGIE UMR V MESTSKOM PROSTREDÍ (INTEGROVANÉ ÚZEMNÉ INVESTÍCIE)		10	230 000		90	2 010 000	2 240 000	
		Opatrenie celkom		10 3,97	230 000		90 34,73	2 010 000	2 240 000	
SPOLU (*- % podiel opatrení na cieľ a % podiel opatrení strat. cieľa na celkovom objeme do roku 2024 a 2028)					1 911 000			3 877 000	5 788 000	
SPOLU (Priority do roku 2027) 100% (zaokrúhlené %)				33,02			66,98		100	

4. Monitoring

4.1. Systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu s ustanovením merateľných ukazovateľov na obdobie 2021 -2028

Hlavným cieľom monitorovania a hodnotenia PR je získať informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia definované v strategickej časti programu rozvoja. Obecný úrad zabezpečí spracovanie monitorovacej správy v súčinnosti s ostatnými externými pracovníkmi participujúcimi na realizácii projektov rozvoja v rámci PR. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých merateľných ukazovateľov u jednotlivých projektov/aktivít.

V zmysle príslušných ustanovení zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja obec každoročne do 31. mája zašle príslušnému vyššiemu územnému celku (Banskobystrickému samosprávnemu kraju) správu o plnení PR.

Riadiaci orgán v súčinnosti s Monitorovacím orgánom v prípade potreby vykoná monitorovanie plnenia PR, ktoré predloží poslancom OcZ za účelom získania aktuálneho prehľadu o plnení PR, resp. potreby jeho aktualizácie.

4.2. Monitorovací orgán Programu rozvoja obce

Obec ako obec podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení jeho neskorších predpisov schvaľuje monitorovací orgán v rámci organizačného zabezpečenia programu rozvoja.

Adresa a kontakty monitorovacieho orgánu pre program rozvoja obce:

Obec Riečka

Obecný úrad Riečka
Riečka 125
974 01 Banská Bystrica
Tel. č. 048 419 72 03,
Email: obec@riecka.sk

zodpovedná osoba:meno
(tel. kontakt:, e mail:)

5. Časový harmonogram realizácie programu

5.1. Krátkodobé plánovanie do roku 2028

Plánovanie na 2-4 roky sa uskutočňuje za účelom plánovania a kumulácie vnútorných zdrojov (ľudských, materiálnych a finančných) a za účelom koordinácie a súladu s prijatými prioritami obce.

Ide o podrobný prieskum záujmov miestnych a regionálnych rozvojových aktérov a ich koordináciu v záujme skutočných potrieb a možností. Rovnako takéto plánovanie vytvára výborné predpoklady pre partnerskú spoluprácu a spoločné rozvojové projekty s vyššou uskutočniteľnosťou a trvalou udržateľnosťou. Kvalitným plánovaním je možno predchádzať nesprávnym rozhodnutiam ako aj možným stretom záujmov rôznych záujmových skupín v rozvoji obce.

Akčný plán obvykle zabezpečuje:

- Úlohy
- Personálna náročnosť
- Časová náročnosť
- Finančná náročnosť
- Zodpovednosť za realizáciu.

Akčné plánovanie sa v nasledujúcej etape vo väzbe na priority rozvoja obce bude zaoberať programovaním jednotlivých rozvojových oblastí v zmysle špecifických cieľov a opatrení na obdobie 2 – 4 roky:

- od roku 2021 – 2024 vrátane
- od roku 2025 – 2028 vrátane

VZOR PRACOVNÉHO LISTU IDENTIFIKÁCIE PROJEKTU
Krátkodobé plánovanie aktivít rozvoja v časovom horizonte 3-4 roky.

Aktivita (presné pomenovanie):	
Zodpovedná osoba / organizácia	
Čas realizácie, doba trvania (od-do)	
Rozpis realizačných etáp (akcií) v rámci aktivity	
Rozpočet (celkový náklad, rozpis podľa etáp)	
Možné finančné zdroje (vlastné, národné a zahraničné zdroje)	

Poznámka: Akčný plán je krátkodobý plán a je nutné ho min. 1x dvojročne vyhodnotiť a aktualizovať. Jeho význam je v plánovaní krátkodobých investícií ako záväzný podklad pre plánovanie doplnkových finančných zdrojov (vlastných, obecných, úverových a pod.)

5.2. Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2021-2028
príloha č. 1

INFORMOVANOSŤ A PUBLICITA

Informovanosť a publicita Programu rozvoja obce Riečka 2021 -2027 (skr. PR Riečka 2021-2027)

PR obce Riečka bude po schválení jeho znenia zverejnený na web stránke obce www.riecka.sk. Informácia o jeho schválení bude zverejnená v miestnej tlači.

Riadiaci orgán zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

Účastníkmi programovania sú:

- manažment obce
- akčná plánovacia skupina obce
- formálne štruktúry – mimovládne, neziskové a komunitné organizácie
- neformálne – miestne záujmové skupiny (spolky, kluby apod.)
- rôzne skupiny založené ako lokálne partnerstvá so spoločným záujmom
- podnikateľské siete, zväzy, únie, združenia výrobcov, spracovateľov
- regionálne profesné zväzy
- rôzne partnerstvá verejného a súkromného sektoru
- jednotlivci a výrazné osobnosti, lídri v rozvoji
- experti - odborníci
- podporné orgány (národné, regionálne aj medzinárodné organizácie)

Komunikačná stratégia PR Riečka 2021 - 2028

Komunikačná stratégia je realizovaná na dvoch úrovniach. Jednak na úrovni interného vyznievania sa a komunikácie medzi organizačnými zložkami a organizáciami navzájom a komunikácia smerom k jednotlivým cieľovým skupinám. Interná komunikácia funguje koordinovane a kooperatívne smerom od starostu niekedy prostredníctvom poslancov OcZ, organizáciám pôsobiacim v obci a naopak. Komunikácia sa realizuje prostredníctvom osobného kontaktu, telefonicky a najmä prostredníctvom e-mailov. Občania získavajú informácie z nasledovných komunikačných kanálov, pričom jednotlivé komunikačné kanály sú preferované rôznymi cieľovými skupinami: Osobný kontakt (všetci občania) Telefón (všetci občania) E-mail (do 50 rokov) obecné noviny (všetci občania) Obecný rozhlas (všetci občania) Webová stránka obce (do 50 rokov) Sociálna sieť Facebook (do 44 rokov).

Prílohy k dokumentu

Príloha č. 1 : Plán investičných a neinvestičných zámerov obce na roky 2021-2028

Použité materiály pre spracovanie programového dokumentu

- Kavčáková I. a kol.: Programovanie trvaloudržateľného rozvoja obcí, miest a vidieckych mikroregiónov – metodika ako spracovať strategický dokument Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, aktualizácia 2019
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného rozvoja, úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, 2020
- Územnoplánovacia dokumentácia a územnoplánovacie podklady obce Riečka,
- ÚPD a ÚPP, PHSR BB kraja
- Súpis pamiatok na Slovensku- KPÚ SR
- Propagačné materiály o meste
- Obecné noviny Riečanský spravodaj
- Kolektív, 2002 : Atlas krajiny SR. MŽP SR Bratislava
- Kolektív, 1979 : Encyklopédia Slovenska. Veda Bratislava
- Kolektív, 1985 : Encyklopédia Zeme. 1.vyd. Bratislava
- Kolektív, 1985: Encyklopédia Zeme.1.vyd. Bratislava
- Kolektív: Klimatické pomery na Slovensku. Vybrané charakteristiky. Zborník prác SHMÚ, Bratislava
- Kolektív: Zborníky prác SHMÚ. Bratislava
- Machek P. a kol., 1990: Stredoslovenské vulkanity. Ostrava
- Mazúr, 1980 : Atlas SSR, SAV a SÚGK, Bratislava
- Michalko J. : Geobotanická mapa ČSSR
- Otruba J., 1964 : Veterné pomery na Slovensku. Bratislava
- SAŽP, 1995 : RÚSES okresu Banská Bystrica, Správy o stave životného prostredia 2012
- P.Bielek, B. Šurina, b. Ilavská, J.Vilček, Naše pôdy (poľnohospodárske), VÚPÚ Bratislava 1998
- Michal Džatko, Hodnotenie produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd a pôdno-ekologických regiónov Slovenska,VÚPOP 2002
- Milan Demo a kolektív, Usporiadanie a využívanie pôdy v poľnohosp. krajine, SPÚ Nitra 1998
- Štatistický úrad SR k 31.12.2013
- Štátne registre a evidencie k 31.12.2013
- <https://www.riecka.sk/>
- <http://www.riecka.sk/informacie-pre-obcanov/komunitny-plan->
- [/https://www.enviroportal.sk/uploads/report/9341.pdf](https://www.enviroportal.sk/uploads/report/9341.pdf) (Správa o stave životného prostredia v Slovenskej republike v roku 2018)
- <https://www.statistics.sk/>
- <https://www.upsvr.gov.sk/>
- <https://www.minv.sk/?krajske-riaditelstvo-pz-v-banskej-bystrici>
- <http://www.sopsr.sk/web/>
- <https://regiongron.sk/>
- <http://www.pentainvestments.com/sk/responsibility-project/ako-sme-zabranili-hroziacej-ekologickej-havarii-6dXUOO.aspx>
- <https://www.bbsk.sk>
- <http://www.shmu.sk>
- Stratégia CLLD –MAS Banskobystrický geomontánny park

Poznámka: **Text neprešiel jazykovou úpravou.**